



การศึกษาเพลงชุดบัวลอยทางครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์: กรณีศึกษาครูไพฑูร อุณหะกะ
A STUDY OF PLENG CHUD BUA LOI OF KRU JAMIEN SRI-THAI-PAND: CASE STUDY
OF KRU PAITOON UNHAKA



วิศรุต ภู่นาค

บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2561

การศึกษาเพลงชุดบัวลอยทางครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์: กรณีศึกษาครูไพฑูร อุณหะกะ



ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปกรรม

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

A STUDY OF PLENG CHUD BUA LOI OF KRU JAMIEN SRI-THAI-PAND: CASE
STUDY OF KRU PAITON UNHAKA



A Thesis Submitted in partial Fulfillment of Requirements
for MASTER OF ARTS (Fine Arts)
Faculty of Fine Arts Srinakharinwirot University
2018
Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การศึกษาเพลงชุดบัวลอยทางครุจำเนียร ศรีไทยพันธุ์: กรณีศึกษาครูไพฑูร อุณหะกะ

ของ

วิศรุต ภู่นาค

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปกรรม

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

ที่ปรึกษาหลัก

ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ พันธุ์เสื่อ)

(อาจารย์ ดร.สุรศักดิ์ จำนงค์สาร)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศรัณย์ นักรบ)

ชื่อเรื่อง	การศึกษาเพลงชุดบัวลอยทางครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์: กรณีศึกษาครูไพฑูรย์ อุณหะกะ
ผู้วิจัย	วิศรุต ภู่านาค
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2561
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระ พันธุ์เสื่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาประวัติของครูไพฑูรย์ อุณหะกะ (2) เพื่อศึกษาเพลงชุดบัวลอยทาง ครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์:กรณีศึกษา ครูไพฑูรย์อุณหะกะ ผลการศึกษาพบว่า ครูไพฑูรย์ อุณหะกะ เกิดเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2508 เป็นบุตรของนายทองใบอุณหะกะ กับนางรื่นจวน อุณหะกะ ครูไพฑูรย์ อุณหะกะสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาดนตรีศึกษา จากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ครูไพฑูรย์ อุณหะกะ มีผลงานด้านดนตรีมากมาย เช่น การบันทึกเสียงชุด “ลมไม่รู้โรย” ทางปี่ชวาเพลงชุดบัวลอยนี้ ครูไพฑูรย์ อุณหะกะ ได้รับการถ่ายทอดโดยตรงจากครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์เพียงผู้เดียว โดยได้ปรับปรุงแนวทางในการบรรเลง ให้มีเอกลักษณ์เฉพาะในเรื่องของเทคนิคการบรรเลง กลเม็ด สำเนียง การใช้ลม และนิ้วต่างๆ ผ่านการสังเกตและการจดจำอีกทั้งยังได้รับคำแนะนำในเทคนิคต่างๆเพิ่มเติมจากครูทวดประสิทธิ์ พาทยโกศล ดังปรากฏอยู่ในทางปี่ชวาเพลงชุดบัวลอยนี้ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาโครงสร้างเทคนิค และวิธีการบรรเลงเพลงชุดบัวลอย ซึ่งพบเทคนิคการวางนิ้วปี่ชวาทั้งหมด 22 แบบ พบเทคนิคการบรรเลงปี่ชวาทั้งหมด 5 เทคนิค อีกทั้งใช้ตัวอักษรภาษาอังกฤษเพื่อเป็นสัญลักษณ์แทนโครงสร้างของเพลงอีกด้วย

คำสำคัญ : วงบัวลอย, เพลงชุดบัวลอย, ครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์, ครูไพฑูรย์ อุณหะกะ

Title	A STUDY OF PLENG CHUD BUA LOI OF KRU JAMIEN SRI-THAI-PAND: CASE STUDY OF KRU PAITON UNHAKA
Author	VISARUT PUNAK
Degree	MASTER OF ARTS
Academic Year	2018
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr. Veera Phunsue

This study aimed to achieve the following objectives 1) study of the bibliography of Kru Paitoon Unhaka.; 2) A study of Pleng Chud Bua Loi of Kru Jamnien Sri-thai-pand : and a case study of Kru Paitoon Unhaka. This study found that Kru Paitoon Unhaka was born on the first of January 1965. He was the child of Mr. Thongbai Unhaka and Mrs. Ranchuan Unhaka. Kru Paitoon Unhaka graduated with a Bachelor of Education Degree in Music Education at the Faculty of Education, Chulalongkorn University the musical works of Kru Paitoon Unhaka include sound recording of Lom Mai Roo Rhoi. Pleng Chud Bua Loi in Pi Chawa performance of Kru Jamnien Sri-thai-pand was arranged by Kru Paitoon Unhaka. The arrangement has a unique technique, melody regulation, the use of artistic devices, song accents, breathing, fingering and other specific methods. The researcher studied the structure, techniques and instrumental performance in Pleng Chud Bua Loi of Kru Jamnien Sri-thai-pand and found that the twenty two positions and patterns and five of techniques of Pi chawa's .In addition, the use of letters to symbolize the structure of the song.

Keyword : Pleng Chud Bua Loi, Kru Paitoon Unhaka, Kru Jamnien Sri-thai-pand

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยการให้ความช่วยเหลือแนะนำของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ พันธุ์เสื่อ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาที่ให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็นตรวจสอบ และแก้ไขร่างวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด ผู้เขียนจึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ดร.สุรศักดิ์ จำนงค์สาร ที่กรุณาให้เกียรติเป็นประธานโดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ศรัณย์ นักรบ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ พันธุ์เสื่อ เป็นกรรมการในการ สอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้กรุณาตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบคุณครู ไพฑูร อุณหะกะ ที่ได้ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ และควรค่าแก่การอนุรักษไว้เป็นสมบัติของชาติ ขอขอบคุณภรรยาที่ให้กำลังใจในการทำงาน รวมถึงเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่านที่ ให้ความสะดวกด้านอำนวยความสะดวก และประสานงาน ในการทำวิทยานิพนธ์ให้ผู้เขียนตลอดมาตลอดจน ค้นคว้าหาข้อมูลในการจัดทำวิทยานิพนธ์ของผู้เขียนครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ท้ายนี้ผู้เขียนขอโน้มรำลึกถึงอำนาจบารมีของคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ทั้งหลายที่อยู่ในสากลโลก อันเป็นที่พึ่งให้ผู้เขียนมีสติปัญญาในการจัดทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จลุล่วง ไปด้วยดี ผู้เขียนขอให้เป็นที่กตเวทิตาแด่บิดา มารดา ครอบครัวของผู้เขียน ตลอดจนผู้เขียนหนังสือ และบทความต่าง ๆ ที่ให้ความรู้แก่ผู้เขียนจนสามารถให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

วิศรุต ภู่นาค

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญรูปภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	2
ความสำคัญของการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	3
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
เอกสารที่เกี่ยวข้อง	6
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	13
ขั้นรวบรวมข้อมูล	13
ขั้นศึกษาข้อมูล	14
ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล	14
ขั้นสรุปข้อมูล.....	14

บทที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูล	15
ตอนที่ 1 ประวัติของครูไพฑูร อุณหะกะ	15
ด้านครอบครัว	15
การศึกษา	16
การทำงาน	16
ประวัติด้านดนตรี	16
ผลงานด้านดนตรี	20
ตอนที่ 2 ศึกษาทางปี่ชวาเพลงชุดบัวลอยของครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ กรณีศึกษา ครูไพฑูร อุณหะกะ	23
การสืบทอดทางปี่ชวาเพลงชุดบัวลอยจากครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์	23
โครงสร้าง เทคนิค และวิธีการบรรเลงเพลงชุดบัวลอยทางครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์	
กรณีศึกษาครูไพฑูร อุณหะกะ	25
โครงสร้างเพลงร่ำสามลา ลาที่ 1	27
โครงสร้างเพลงร่ำสามลา ลาที่ 2	31
โครงสร้างเพลงร่ำสามลา ลาที่ 3	34
โครงสร้างเพลงบัวลอย	36
โครงสร้างเพลงนางหน่าย	40
โครงสร้างเพลงร่ำคั่น	52
โครงสร้างเพลงไฟชุม	55
โครงสร้างเพลงเร็ว	59
โครงสร้างเพลงเพลงร่ำคั่น	61
โครงสร้างเพลงนางหงส์	64
บทที่ 5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	68
สรุปผลการวิจัย	68

1. ประวัติครูไพฑูร อุณหะกะ	68
2. ศึกษาทางปี่ชวาเพลงชุดบัวลอยของครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ กรณีศึกษา ครูไพฑูร อุณหะกะ	69
2.1 การสืบทอดทางปี่ชวาเพลงชุดบัวลอยจากครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์	69
2.2 โครงสร้าง เทคนิค และวิธีการบรรเลงเพลงชุดบัวลอยทางครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ กรณีศึกษา ครูไพฑูร อุณหะกะ	70
2.2.1 เพลงรั้วสามลา	70
2.2.2 เพลงบัวลอย	73
2.2.3 เพลงนางหน่าย	75
2.2.4 เพลงรั้วคั่น	77
2.2.5 เพลงไฟชุม	78
2.2.6 เพลงเร็ว	79
2.2.7 เพลงรั้วคั่น	80
2.2.8 เพลงนางหงส์	81
อภิปรายผล	82
ข้อเสนอแนะ	83
บรรณานุกรม	85
ภาคผนวก	87
ประวัติผู้เขียน	97

สารบัญรูปร่าง

ภาพประกอบ 4.1 ครูไพฑูร อุณหะกะ 15



บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

วัฒนธรรม โดยทั่วไปหมายถึงรูปแบบกิจกรรมของมนุษย์ที่สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่มีมนุษย์ร่วมสร้างขึ้นจากการเรียนรู้ การอยู่ร่วมกันในสังคม สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามยุคสมัยและความเหมาะสม อีกทั้งยังเป็นเครื่องสะท้อนให้เห็นถึงความเจริญของสังคม โดยหนึ่งในวัฒนธรรมทางจิตใจอีกอย่างหนึ่งที่สำคัญคือวัฒนธรรมดนตรีซึ่งเป็นศิลปวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์และมีความเกี่ยวข้องกับมนุษย์ทั่วโลกในทุกยุคทุกสมัย ซึ่งดนตรีไทย กับวิถีชีวิตของคนไทยนั้นผูกพันกันอย่างเหนียวแน่น ตั้งแต่สมัยโบราณจนกระทั่งปัจจุบัน อาจกล่าวได้ว่าดนตรีไทยได้เข้ามามีบทบาทในวิถีการดำรงชีวิตของคนไทยตั้งแต่เกิดไปจนตาย ดังเห็นได้จากการใช้ดนตรีห่กล่อมเด็กแรกเกิดหรือแรกกลบเช่นเพลงกล่อมเด็กและดนตรีขับไม้สำหรับห่กล่อมเจ้านายเมื่อแรกขึ้นพระคู่ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการนำดนตรีไปใช้ในกิจกรรมต่างๆ เช่น โขนจุก ทำขวัญาค บวช แต่งงาน ขึ้นบ้านใหม่ จนกระทั่งวันตายก็ยังมีดนตรีประโคมงานศพ ดังนี้ เป็นต้น

ดนตรีสำหรับประกอบพิธีกรรมในงานศพนั้น สืบเนื่องมาจากการใช้ดนตรีเพื่อลดบรรยากาศความเศร้าหมอง (ปราณี วงษ์เทศ, 2532, น. 51) และเพื่อให้เสียงเป็นเพื่อนเพื่อลดความเสียบเหงาซึ่งเป็นบรรยากาศโดยปกติของงานศพทั่วไป รวมทั้งยังมีการใช้ดนตรีเป็นเครื่องบอกเวลา เช่นการประโคมยามของปีพาทย์นางหงส์และวงบัวลอยในสมัยโบราณ ดนตรีสำหรับการประกอบพิธีกรรมในงานศพนี้ มีส่วนร่วมที่สำคัญต่อบรรยากาศของงานและพิธีกรรมเป็นอันมาก ทั้งในส่วนที่เป็นพิธีสงฆ์หรือในส่วนของฆราวาสเองก็ตาม ซึ่งวงบัวลอยเป็นชื่อของวงดนตรีประเภทหนึ่งใช้บรรเลงในงานอวมงคล มีลักษณะเป็นวงดนตรีขนาดเล็กที่มีเพียงปี่ชวาเลาเดียวเป็นเครื่องดำเนินทำนอง มีกลองมลายู 1 คู่ และฆ้องเหม่ง 1 ใบเป็นเครื่องกำกับจังหวะ

วงบัวลอยเป็นวงดนตรีที่ดัดแปลงมาจากวงกลองสี่ปี่หนึ่ง ซึ่งเป็นวงดนตรีที่ใช้ประโคมศพเจ้านายมาแต่เดิม แล้วลดกลองลงคู่หนึ่งกลายเป็นวงบัวลอย สำหรับใช้ประโคมศพสามัญอย่างเช่นในปัจจุบันวงบัวลอยจัดได้ว่าเป็นดนตรีที่เลิศสุดของกระบวนวิชาปี่กลองทั้งหลาย คนที่เป่าปี่และตีกลองต้องเป็นผู้ที่มีฝีมือมาก จึงสามารถบรรเลงได้อย่างออกรส (เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์, 2533, น. 63) โดยครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์เป็นผู้มีความชำนาญในการบรรเลงเครื่องเป่าไทยทุกชนิด รวมไปถึงการเป่าปี่ชวา และได้รับการยอมรับจากวงการดนตรีไทยว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในการบรรเลง

ปีชวาในวงบัวลอยอีกด้วย ครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ ยังถือเป็นผู้สืบทอดและอนุรักษ์รูปแบบการบรรเลงวงบัวลอยไว้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ นอกจากการบรรเลงวงบัวลอยแล้ว ครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ ยังเป็นผู้มีความสามารถในการบรรเลงดนตรีไทยทุกประเภท รวมทั้งการขับร้องเพลงไทย จนได้รับการยกย่องให้เป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย) พ.ศ. 2536 ซึ่งครูไพฑูร อุณหะกะ เป็นผู้ที่ได้รับการถ่ายทอดบทเพลง กลวิธี เทคนิคการเป่าปี่ทั้งปี่ในและปี่ชวาจากครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์หลากหลายบทเพลง รวมไปถึงเพลงชุดบัวลอยซึ่งเป็นเพลงที่ทรงคุณค่า เนื่องจากปัจจุบันวงบัวลอยที่ใช้ในพิธีอวมงคลนั้นนับวันยิ่งพบเห็นได้ยาก จะมีก็แต่ในพระราชพิธีหรืองานพิธีสถาปนากิจศพของนักดนตรีไทยเป็นส่วนใหญ่ และยังเป็นบุคคลเดียว ที่ได้รับการถ่ายทอดเพลงชุดบัวลอย ทางครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ ขณะกำลังศึกษาระดับชั้นปีที่ 4 ณ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย และยังคงรักษาระเบียบ แบบแผน และวิธีการบรรเลงจากครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ไว้อย่างครบถ้วน

ในปัจจุบันเราจะหาดูหาฟังการบรรเลงบัวลอยได้ยากเต็มที ทั้งนี้เป็นเพราะมีผู้ได้รับการสืบทอดไว้ไม่มากนัก ทั้งในด้านกระบวนการเป่าปี่และตีกลอง ประกอบกับเหตุผลทางด้านความเชื่อและข้อห้ามที่เคร่งครัดในการบรรเลงบัวลอยอีกมากมาย ปัจจัยเหล่านี้เองที่เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้วง บัวลอยเกือบจะสูญหายไปจากวงการดนตรีไทย (อานันท์ นาคคง, 2539, น. 28-35) และในการบรรเลงวงบัวลอยนั้น ส่วนมากเป็นการบรรเลงในงานศพของครูบาอาจารย์ทางดนตรีไทยเกือบทั้งสิ้น จึงเป็นที่น่าเป็นห่วงว่าหากไม่มีผู้ที่สนใจศึกษาเกี่ยวกับวงบัวลอยอาจทำให้วงดนตรีประเภทนี้สูญหายไปจากวงการดนตรีไทยก็เป็นได้ วงบัวลอยจึงเป็นวงดนตรีที่ควรค่าแก่การศึกษาทั้งในด้านระเบียบแบบแผนการบรรเลง การดำเนินทำนองของปี่ และวิธีการบรรเลงหน้าทับของกลอง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจในการศึกษาทางปี่ชวาเพลงชุดบัวลอย โดยได้เลือกที่จะศึกษาทางเพลงของครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ กรณีศึกษา ครูไพฑูร อุณหะกะ เพื่อเป็นการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมของชาติสืบไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประวัติของครูไพฑูร อุณหะกะ
2. เพื่อศึกษาทางปี่ชวาเพลงชุดบัวลอยทางครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ กรณีศึกษา ครูไพฑูร อุณหะกะ

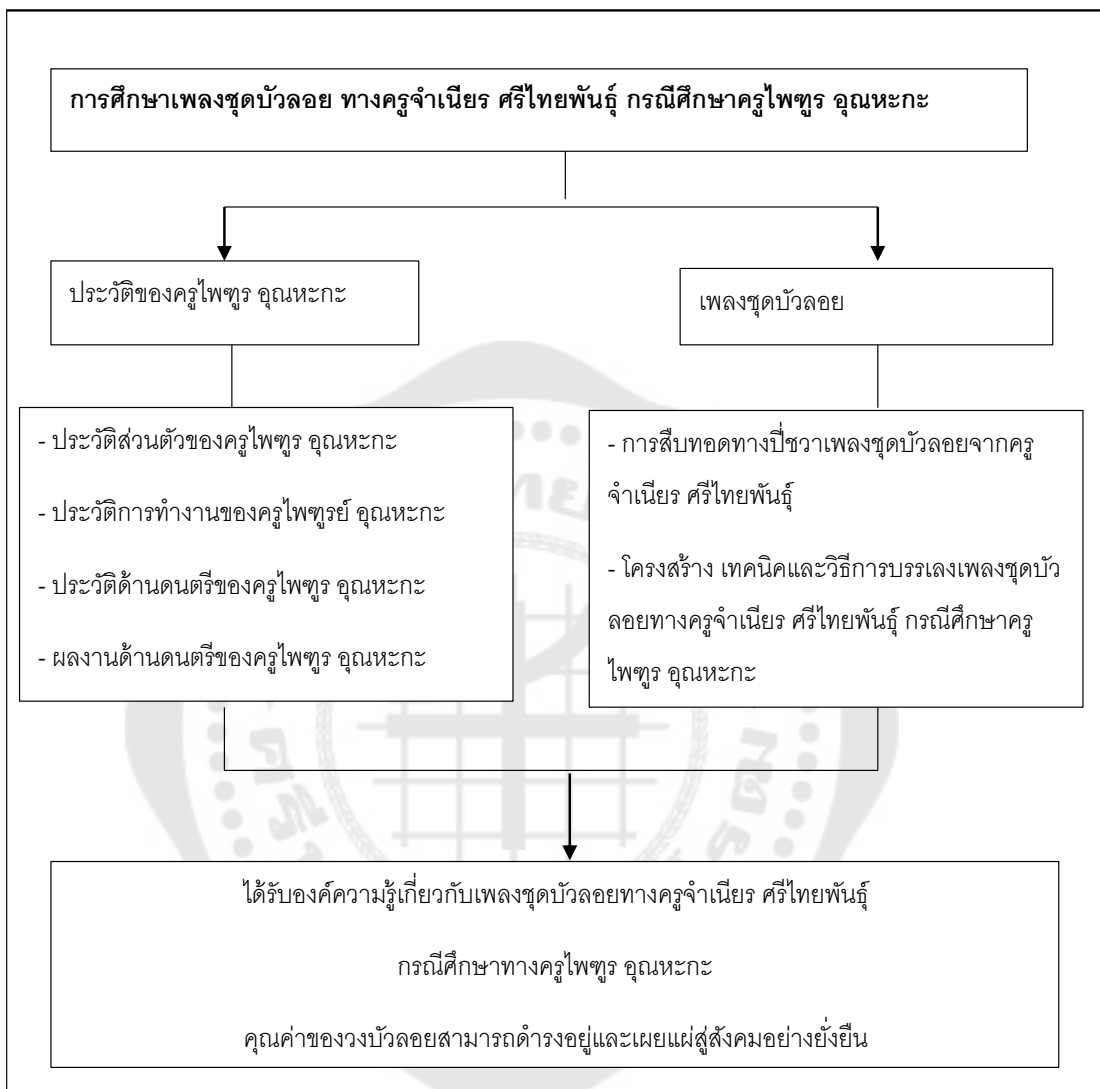
ข้อตกลงเบื้องต้น

1. การศึกษาทางปี่ชวาเพลงชุดบัวลอยทางครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ ภาควิชา อนุรักษ์และ
อุณหะกะ
2. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการบันทึก เพื่อแสดงให้เห็นถึงทำนองเพลงและจังหวะหน้าทับจะ
บันทึกโดยใช้อักษรไทยตามหลักการบันทึกโน้ตเพลงไทยเท่านั้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. กระทบ หมายถึง การเป่าเสียงเดียวกันติดต่อกัน 2 ครั้ง โดยเสียงแรกเป่ายาวกว่าเสียง
ที่ 2
2. กลองตัวผู้ หมายถึง กลองมลายูใบที่มีระดับเสียงสูงกว่า
3. กลองตัวเมีย หมายถึง กลองมลายูใบที่มีระดับเสียงต่ำกว่า
4. กลับต้น หมายถึง การบรรเลงซ้ำทำนองเดิมทั้งหมดที่ได้บรรเลงไปแล้ว
5. การตกแต่งทำนอง หมายถึง วิธีการบรรเลงโดยการพลิกแพลง ประดับประดาทำนอง
เพลงให้มีความวิจิตรพิสดาร ด้วยเทคนิควิธีการบรรเลงต่างๆ ตามลักษณะของเครื่องดนตรี
6. จังหวะเหม่ง หมายถึง จังหวะที่ได้จากการตีเหม่ง 1 ครั้ง
7. จังหวะหน้าทับ หมายถึง จังหวะที่ได้จากการบรรเลงของกลองมลายู โดยถือหน้าทับ
เป็นเกณฑ์นับจังหวะ เมื่อหน้าทับตีไปจบ 1 เที้ยว ก็ให้นับเป็น 1 จังหวะหน้าทับ
8. ตอดลิ้น หมายถึง การใช้ลิ้นแตะไปที่ลิ้นปี่เพื่อให้เกิดคุณภาพเสียงที่ชัดเจนและเสียง
สั้นลง
9. นิ้วควง หมายถึง การเป่าเสียงเดียวกัน แต่ใช้การวางนิ้วที่แตกต่างกัน
10. ประนิ้ว หมายถึง การขยับนิ้วด้วยความเร็วขณะเป่า
11. พรหม หมายถึง การประนีวรัวที่เครื่องดนตรีบางชนิด มีขอและขลุ่ยเป็นต้น
12. มือ หมายถึง ส่วนวรรคตอนของจังหวะหน้าทับหนึ่ง ๆ
13. ย้อยจังหวะ หมายถึง การบรรเลงให้เสียงลูกตกลงหลังจังหวะปกติ
14. สะบัด หมายถึง วิธีการแทรกเสียงอีก 1 พยางค์เข้ามาในลูกเก็บ รวมเป็น 3 พยางค์
ถี่ๆ แล้วใช้มือพิเศษทำเสียงสะบัดขึ้นโดยเร็ว
15. สำรับ หมายถึง วงบัวลอย 1 ชุด ประกอบด้วย ปี่ชวา 1 เล่า เหม่ง 1 ใบ กลองมลายู
1 คู่
16. หน้าทับหลัก หมายถึง หน้าทับกลองที่เป็นหน้าที่เดิมยังไม่ได้รับการตกแต่ง
17. โหย หมายถึง วิธีการเป่าปี่เป็นเสียงยาวติดต่อกันภายในช่วงหนึ่ง

กรอบแนวคิดในการวิจัย



บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ “เพลงชุดบัวลอย” โดยจำแนกดังต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

เอกสารเกี่ยวกับความหมายของวัฒนธรรมและการกำเนิดของเครื่องดนตรี

เอกสารเกี่ยวกับองค์ประกอบของบทเพลง

เอกสารเกี่ยวกับการเป่าปี่และการบรรเลงของวงบัวลอย

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างของเพลง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวงบัวลอย

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ประเทือง คล้ายสุบรรณ (ประเทือง คล้ายสุบรรณ, 2531, น. 1) ก็ได้อ้างคำกล่าวของ William Thames ไว้ในหนังสือ “วัฒนธรรมพื้นบ้าน” สรุปได้คือ Folklore ซึ่งแปลว่า วัฒนธรรมพื้นเมือง บางทีใช้คำว่า พื้นบ้าน ต่อมาเมื่อมีผู้แปลคำนี้ว่า คติชนชาวบ้าน และในปัจจุบันมีผู้คิดคำว่า คติชนชาวบ้านขึ้นแทนและยังเป็นที่นิยมใช้กันอยู่ คติ หมายถึง ทาง แนวทาง เรื่อง ลักษณะ วิธีการ ดำเนินการแบบอย่างความเป็นไป เรื่องราวหรือวิถีชีวิต ชน หมายถึง คนวิทยา หมายถึง ความรู้ วิชา ความรู้ที่ได้จากการเล่าเรียนฝึกฝน ชาวบ้าน หมายถึง คนธรรมดาทั่วไปซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของชุมชนหรือประเทศ คติชาวบ้าน จึงเป็นคติความเชื่อ ประเพณี นิยาย นิทาน เพลง สุภาษิต ปริศนาบททาย ศิลปะ สถาปัตยกรรม ตลอดจนการเล่นของเด็ก ทุกสิ่งทุกอย่างเป็นผลผลิตของมนุษย์ในสังคม เช่น ความคิด ความรู้สึก ความประพฤติกิริยาอาการ ศิลปะประเพณี กฎหมาย ประดิษฐ์กรรมต่างๆ ที่สังคมยอมรับและปฏิบัติสืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน

บุญยงค์ เกศเทศ กล่าวว่า วัฒนธรรมหมายถึง การปลูกฝังสิ่งต่างๆ ลงในสังคมมนุษย์ และมีการถ่ายทอดต่อกันไป มนุษย์เกิดมาในสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาตินั้น ให้เกิดประโยชน์แก่ตนมากที่สุด กระบวนการปรับปรุงสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาตินั้นให้เกิดประโยชน์แก่ตนมากที่สุด กระบวนการปรับปรุงสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติทำให้มนุษย์เกิดความรู้ ความคิด ความเชื่อ และถ่ายทอดกันต่อๆมา กระบวนการเหล่านี้ทำให้เกิดผลทางวัตถุอันได้แก่ เครื่องมือ เครื่องใช้

สิ่งก่อสร้าง และสิ่งปลูกฝังทางสติปัญญา ซึ่งเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิตร่วมกันของมนุษย์ มีขนบธรรมเนียม ศาสนา จารีต ประเพณี พิธีกรรม ศิลปกรรม วรรณคดี เป็นต้น (บุญยงค์ เกศเทศ, 2536, น. 18)

สุพัตรา สุภาพ ได้ให้ความหมายของวัฒนธรรมไว้ดังนี้ วัฒนธรรมมีความหมายครอบคลุมถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่แสดงถึงวิถีชีวิตของมนุษย์ในสังคม ซึ่งในแต่ละสังคมจะมีวัฒนธรรมเฉพาะของตนที่อาจแตกต่างกันและเหมือนกันบ้างขึ้นอยู่กับท้องถิ่น ค่านิยม ความรู้ ความเชื่อ จารีต ประเพณี ศีลธรรม วิทยาการ กฎหมาย และทุกสิ่งทุกอย่างที่ได้กระทำ ได้ประพฤติปฏิบัติโดยสมาชิกของสังคม วัฒนธรรมเป็นทั้งประเพณีที่เป็นวัฒนธรรมวัตถุ และวัฒนธรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับวัตถุ ซึ่งองค์ประกอบของวัฒนธรรมมีทั้งองค์วัตถุที่มีรูปร่าง ไม่มีรูปร่าง เป็นองค์การ องค์พิธีการ องค์มิติ ซึ่งมีการถ่ายทอดสืบเป็นมรดกของสังคม (สุพัตรา สุภาพ, 2540, น. 68)

งามพิศ สัตย์สงวน กล่าวถึงการศึกษามานุษยวิทยาไว้ว่า มานุษยวิทยาเป็นวิชาที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ทุกด้าน ทั้งในอดีตและปัจจุบันหรือศึกษาเกี่ยวกับ “วัฒนธรรม” วิชามานุษยวิทยา วัฒนธรรมมักเน้นการศึกษาประชากรที่ยังมีชีวิตอยู่ซึ่งจะศึกษาเกี่ยวกับระบบ ความเชื่อ ระบบปกครอง เศรษฐกิจ กฎหมาย และอื่น ๆ นักมานุษยวิทยาให้ความหมายของคำว่า “วัฒนธรรม” หมายถึง วิถีชีวิต หรือชีวิตความเป็นอยู่การล่าสัตว์การเลี้ยงดู การรักษาพยาบาลและเรื่องอื่น ๆ วัฒนธรรมแสดงออกมาให้เห็นได้โดยแบบแผน พฤติกรรมต่าง ๆ เหล่านี้จะสะท้อนให้เห็นถึงกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่กำหนดว่ามนุษย์ในสังคมจะมีพฤติกรรมทางสังคมต่อกันอย่างไรบ้าง และหลักการสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่นักมานุษยวิทยาจะเข้าใจพฤติกรรมของมนุษย์ชาติได้ คือ จะต้องทำความเข้าใจ “ความเหมือน” และ “ความแตกต่าง” ทางวัฒนธรรม รวมทั้งต้องเข้าใจพัฒนาการหรือการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม (งามพิศ สัตย์สงวน, 2538, น. 2-7)

ปัญญา รุ่งเรือง กล่าวถึงกำเนิดของดนตรีไว้ในเอกสารประกอบการสอนชุดวิชาประวัติ ดนตรีไทย ว่า ดนตรี คือการทำจังหวะหรือการทำงานองของมนุษย์ที่ถือกำเนิดตามส่วนต่างๆ ของโลกนั้น แรกเริ่มเดิมทีคงไม่แตกต่างกันมากนัก ต่อเมื่อมนุษย์รู้จักพัฒนาความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น เจริญขึ้น จึงกลายเป็นวัฒนธรรมของมนุษย์แต่ละเผ่าซึ่งแตกต่างกันไปตามสภาพทางภูมิศาสตร์ พื้นที่ ที่อยู่อาศัย สภาพของภูมิอากาศ และพืชพันธุ์ธรรมชาติ ที่เป็นเครื่องบังคับให้มนุษย์ต้องปรับตัวให้เข้ากับธรรมชาตินั้น ๆ เพื่อความอยู่รอดของตน (ปัญญา รุ่งเรือง, 2542, น. 1)

มนตรี ตราโมท อธิบายความหมายของคำว่า เพลง และองค์ประกอบของเพลง สรุปได้ ความว่า ตามหลักวิชาของคีตศิลป์ สิ่งสำคัญประกอบขึ้นด้วยเสียงให้เกิดความไพเราะคือแสดง ความรู้สึกต่าง ๆ นั้น ได้แก่ ลำนำ ทำนอง และจังหวะ ลำนำหมายถึง ความสั้นยาวเบาแรงของ

เสียง ทำนอง หมายถึงเสียงสูงๆ ต่ำ ๆ สลับสับสนกันไป และจังหวะได้แก่ วนแบ่งย่อยที่เป็นระยะ สม่่าเสมอได้แก่มาตราคำว่า “เพลง” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานแปลไว้ว่า ลำนำ ทำนอง คำขั้บร้อง ทำนองดนตรี กระบวนวิธี รำดาบรำทวน ชื่อการร้องเพลงแก่กันมีชื่อต่าง ๆ เช่น เพลงปรบไก่ เพลงฉ่อย เป็นต้น ถ้าจะเลือกอธิบายเฉพาะความหมายที่เกี่ยวข้องกับเพลง ก็จะมีแต่ คำว่า ลำนำ ทำนอง คำขั้บร้องและชื่อร้องแก่กัน มีชื่อต่าง ๆ เท่านั้น ซึ่งคำที่ขั้บร้องก็ดี การร้องแก่กันก็ดี ย่อมมีลำนำและทำนองผสมอยู่แล้ว จึงจะนับว่าเป็นเพลง ถ้ามีแต่เพียงคำขั้บร้องแก่กันโดยไม่มีลำนำ และทำนอง ก็จะเป็นเพลงไปไม่ได้ และยิ่งกว่านั้น ยังจะต้องมีจังหวะเป็นเครื่องควบคุม ด้วยปีกออย่างหนึ่ง จึงจะครบองค์เพลง

จังหวะนั้นแยกเป็น 3 ประเภท คือ จังหวะทั่วไป จังหวะฉิ่ง และจังหวะหน้าทับ 1. จังหวะทั่วไป คือส่วนย่อยของบทเพลง ซึ่งดำเนินไปโดยเวลาอันสม่ำเสมอ 2. จังหวะฉิ่ง เป็นจังหวะที่เกิดจากการบรรเลงของฉิ่ง ก็คงเดินไปตามจังหวะทั่วไป เพียงแต่จะบรรเลงให้มีจังหวะถี่ห่างอย่างไร ก็ตามแต่ประเภทของบทเพลงนั้น ๆ และ 3. จังหวะหน้าทับ เป็นจังหวะอันเกิดแต่การบรรเลงของเครื่องดนตรีพวกเครื่องหนัง ใช้หน้าทับเป็นเกณฑ์นับจังหวะ คือเมื่อตีได้จบ 1 เทียบก็นับเป็น 1 จังหวะ นอกจากนี้ยังได้อธิบายไว้ว่า ในการบรรเลงหน้าทับของเครื่องดนตรีพวกเครื่องหนังนั้น บางครั้งก็บรรเลงพลิกเพลงไปจากหน้าทับเดิม โดยอาศัยหน้าทับเดิมเป็นหลัก ทั้งนี้เพื่อให้การฟังไม่เกิดเบื่อหู เรียกว่าการ “ส่าย” หรือ “ส่ายมือ” ซึ่งเปรียบได้กับการเดินส่ายไปส่ายมาซึ่งอยู่ในทางนั่นเอง (มนตรี ตราโมท, 2518, น. 28-29)

สังัด ภูเขาทอง อธิบายถึงองค์ประกอบของจังหวะไว้ว่า ในจังหวะต่าง ๆ ของเพลงย่อมมีส่วนประกอบของจังหวะดังนี้ 1. Beat คือการเคาะหรือการกระทำอันใดที่ทำให้เกิดเป็นเสียงที่นักดนตรีได้ยิน อาจใช้ฉิ่ง ฉาบ โกร่ง หรือมือก็ได้ 2. Time คือการกำหนดเวลาที่เท่ากันต่อการเคาะ ซึ่งต้องควบคุมเวลาให้เป็นจังหวะที่คงที่อยู่เสมอ 3. Tempo คือการกำหนดความช้า - เร็ว ของบทเพลง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อตกลงของผู้บรรเลงว่าในเพลงๆนั้นจะบรรเลงให้ช้าหรือเร็วอย่างไร 4. Rhythm หรือ ลีลา หมายถึง เสียงสั้น ยาว หรือหนัก เบา ที่ประกอบอยู่ในส่วนของประโยคและสลับสับสนไปมาตามวิถีทางแห่งการดำเนินของบทเพลง (สังัด ภูเขาทอง, 2532, น. 28)

อุทิศ นาคสวัสดิ์ อธิบายเรื่องการนับจังหวะของบทเพลงและวรรคเพลงไว้ว่าโดยทั่วไปเพลงไทยจะต้องมีหน้าทับที่กำหนดจังหวะไปทุกระยะ หน้าทับมีอยู่หลายชนิด เช่น หน้าทับปรบไก่ หน้าทับสองไม้ และหน้าทับพิเศษต่าง ๆ เป็นต้น ที่เรียกว่าเพลงหน้าทับปรบไก่ 4 จังหวะ ก็หมายความว่าเมื่อบรรเลงตั้งแต่ต้นจนจบแล้ว เครื่องหนังจะตีหน้าทับปรบไ้กลับต้นไปมาได้ 4 เทียบพอดี เทียบหนึ่งก็เรียกว่าจังหวะหนึ่ง แต่ละจังหวะที่เครื่องหนังตีประกอบไปนี้เรียกว่า วรรค

เพลง ฉะนั้นเพลงที่มี 4 จังหวะหน้าทับ จึงมี 4 วรรคไปในตัวด้วย ในทำนองเดียวกันเพลงที่มี 6 จังหวะก็มี 6 วรรค แลเพลงที่มี 8 จังหวะก็มี 8 วรรคดังนี้ เป็นต้น คำว่าวรรคนี้บางทีก็มีความหมายไปอีกอย่างหนึ่ง คือหมายถึงส่วนประกอบที่รวมกันเป็นท่อน เช่น เพลงท่อนนี้มี 2 วรรค เป็นต้น ในที่นี้ แต่ละวรรคอาจมีความยาวมากกว่า 1 จังหวะก็ได้ เช่น ท่อนหนึ่งๆ มี 8 จังหวะและแบ่งออกเป็น 2 วรรค วรรคละ 4 จังหวะ แต่ละวรรคอาจบรรเลงกลับต้น 2 ครั้ง หรือไม่กลับก็ได้ (อุทิศ นาคสวัสดิ์, 2530, น. 91)

สงบศึก ธรรมวิหาร กล่าวถึงทำนองในดนตรีไทยไว้ว่า มาตรฐานของเพลงไทยนั้นอยู่ที่ทำนองอันเป็นแม่บทซึ่งเรียกกันว่า ลูกซ้อง (basic melody) ลูกซ้องต้องเป็นหลักหรือเป็นเนื้อเพลงของดุริยางค์ไทย ในการแต่งเพลงนั้นท่านผู้แต่งต้องแต่งทางอันเป็นเนื้อหรือลูกซ้องขึ้นก่อน แล้วจึงต่อลูกซ้องให้แก่ศิษย์ หน้าที่ของศิษย์คือต้องแปรลูกซ้องนี้เป็นทำนองต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับเครื่องดนตรีที่ตนบรรเลง ในวงปี่พาทย์นั้น ผู้ที่บรรเลงเนื้อเพลงนี้ได้แก่คนซ้องวงใหญ่เท่านั้น คนอื่น ๆ เช่น คนระนาดเอก คนระนาดทุ้ม คนปี่ คนซ้องวงเล็ก มีหน้าที่ต้องแปรลูกซ้องนี้ออกเป็นทำนองเต็ม (full melody) ให้เหมาะสมกับเครื่องดนตรีที่ตนบรรเลงอยู่ ทำนองที่แปรไปแล้วนั้นก็เรียกชื่อว่า ทางระนาดเอก ทางระนาดทุ้ม ทางปี่ ทางซ้องวงเล็ก ตามแต่ว่าเป็นทางที่ใช้สำหรับบรรเลงด้วยเครื่องดนตรีชนิดใด (สงบศึก ธรรมวิหาร, 2540, น. 49-50)

สงัด ภูเขาทอง อธิบายว่า ทำนองเพลงประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้ 1. ระดับเสียง คือ ความสูงต่ำของเสียง 2. การเคลื่อนที่ของเสียง เพื่อให้เกิดทำนองเพลง เพราะถ้าเปล่งเสียงอยู่ในระดับเดียวกันก็ไม่เกิดประโยชน์อะไร 3. ความยาว โดยกำหนดเอาเวลาเป็นเครื่องกำหนดเพื่อให้เกิดเป็นจังหวะขึ้นมา 4. พิสัย คือ ช่วงกว้างของเสียงต่ำสุดกับเสียงสูงสุดซึ่งดนตรีไทยไม่ค่อยเห็นความสำคัญนัก เนื่องจากมีวิธีหลบเสียง 5. ระบบของหลักเสียง คือ การกำหนดเสียงของเพลงแต่ละบทว่าจะลงด้วยเสียงอะไร หรือเรียกว่า Tonic (สงัด ภูเขาทอง, 2532, น. 64)

ราชบัณฑิตยสถาน อธิบายว่า ทำนองคือเสียงที่มีระดับสูงต่ำ สั้นยาว มาผสมผสานกันเมื่อจัดเข้าเป็นระเบียบ มีประโยค มีวรรคตอน สัมผัส ผสมผสานกลมกลืนกัน อาจมีลูกล้อ ลูกขัด สอด เหลื่อม ล้ำ หรือไม่มีก็ได้ ลักษณะเช่นนี้ทำให้เกิดทำนองเพลงขึ้นมา และอธิบายเกี่ยวกับลูกตกว่าเป็นเสียงสำคัญของทำนองเพลงที่แสดงการจบของแต่ละวรรคเพลง ซึ่งจะอยู่ที่เสียงสุดท้ายของวรรคเพลง โดยปกติมักจะอยู่ที่จังหวะหนัก หรือตรงกับเสียงฉับ ถ้าเขียนด้วยโน้ตไทยจะพบว่าเสียงลูกตกจะเป็นตัวสุดท้ายของห้องสุดท้ายในวรรคเพลงเสมอ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2540, น. 85-140)

อุทิศ นาคสวัสดิ์ กล่าวถึงการตกแต่งทำนองในดนตรีไทยไว้ว่า ตามธรรมดาเพลงแต่ละเพลงย่อมมีลูกช้องอย่างเดียวกัน ในการบรรเลงนั้นผู้ที่บรรเลงเครื่องดนตรีอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ช้องวงใหญ่ก็ย่อมแปรลูกช้องออกเป็นทางสำหรับเครื่องมือของตน การจะแปรทำนองได้ไพเราะเพียงไรนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถและไหวพริบของแต่ละคน ถ้าการบรรเลงผสมวงก็ต้องแปรทำนองให้กลมกลืนกันไป แต่ถ้าเป็นการบรรเลงเดี่ยวเพื่ออวดฝีมือ ก็ย่อมแปรทำนองให้มีการตกแต่งอย่างพิสดาร โดยมีการเก็บ ชยี่ และอื่น ๆ ให้โลดโผนขึ้นไปอีก (อุทิศ นาคสวัสดิ์, 2530, น. 22-30)

การตกแต่งทำนองของเครื่องดนตรีประเภทปี่นั้น อนันต์ สมุทราช ได้กล่าวว่า การดำเนินทำนองของปี่ทุกชนิด ใช้วิธีผูกสำนวนกลอนตามอย่างที่ใช้กับระนาดเอกเป็นพื้น ผสมกันกับการใช้เสียงยาวเช่น เสียงครั้น โหยหวน บริบ โปรย ระคนกันประดิษฐ์ขึ้นกลายเป็นทำนองของเครื่องเป่าโดยเฉพาะ ซึ่งเป็นวิธีการดำเนินทำนองที่มีลักษณะแตกต่างไปจากสำนวนกลอนของเครื่องดนตรีประเภทอื่น ๆ ซึ่งต่างก็มีวิธีการดำเนินทำนองด้วยสำนวนกลอนอันเป็นเอกลักษณ์ของตน การดำเนินทำนองของปี่ เมื่อประสมอยู่ในวงปี่พาทย์จะบรรเลงโหยหวน โอดพัน บางเวลาก็ดำเนินทำนองระหว่างทางของระนาดเอกและช้องวงใหญ่ เทคนิคการบรรเลงที่สำคัญของปี่ ได้แก่ การใช้ลมให้สัมพันธ์กับลิ้น การตอดลิ้น การตอดลม การเป่าเสียงควง ครั้น บริบ พรม โหยหวน เป็นต้น (อนันต์ สมุทราช, 2533, น. 43-45)

สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา กล่าวถึงเทคนิคที่สำคัญของการเป่าปี่ในไว้ว่าประกอบด้วยเทคนิคต่าง ๆ ได้แก่ การระบายลม การเป่าเสียงยาวเสียงสั้น การตอดลิ้น การตอดลม การเป่าควงเสียง การตีนิ้ว การเป่าบริบ การเป่าเสียงลิ้นพันลม ลมพันลิ้น และการเป่าเลียนเสียงพูดหรือเสียงร้องการตกแต่งทำนองเพลงยังเป็นเทคนิคที่พบในดนตรีตะวันตกโดยทั่วไป (สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา, 2538, น. 104-115)

พจนานุกรมศัพท์ดนตรีไทย ภาค คีตะ-ดุริยางค์ให้ความหมายของคำว่าบัวลอยไว้ว่าวงบัวลอยเป็นวงดนตรีไทยแบบหนึ่งที่ใช้ประโคมในงานศพ.ภายหลังได้ลดจำนวนกลองมลายูลงเหลือเพียง 2 ใบและเรียกลักษณะนี้ว่า “วงบัวลอย” เพราะใช้เพลงบัวลอยเป็นหลักสำคัญในการบรรเลง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2540, น. 140-145) สุกรี เจริญสุข กล่าวถึงวงบัวลอยไว้ว่า วงปี่บัวลอย เป็นวงดนตรีที่ประกอบงานศพ มีเครื่องดนตรีประกอบด้วย ปี่ชวา กลองแขกและช้องเหม่ง (สุกรี เจริญสุข, 2538, น. 79) สุวิทย์ แก้วกระมล กล่าวว่า บัวลอยเป็นชื่อของวงดนตรีไทยประเภทหนึ่ง ประกอบด้วยเครื่องดนตรีเพียง 3 ชนิดคือ ปี่ชวา กลองแขกและช้องเหม่ง (สุวิทย์ แก้วกระมล, 2533, น. 110) มนต์รี ตรีโหมท กล่าวถึงวงบัวลอยไว้ว่ากลองมลายู การผสมวงมีกลอง 4 ใบ ปี่เลา

1 เหม่ง เดิมใช้ในกระบวนแห่ต่างๆ จนถึงแห่พระบรมศพเจ้านาย ลงท้ายเป็นเครื่องประโคมเฉพาะศพ และลดกลงเป็น 2 ใบ เช่นทำ “บัวลอย” (มนตรี ตราโมท, 2518, น. 26)

อุทิศ นาคสวัสดิ์ อธิบายว่าการผสมวงเครื่องกลองมลายูแต่เดิมนั้นท่านใช้ปี่ชวา 1 เลากลองมลายู 4 ลูกกับเหม่งอีก 1 ใบ ต่อมาที่จะเห็นว่ากลอง 4 ลูกมันมากไป จึงได้ลดลงเหลือ 2 ลูก ชุดกลองมลายูที่ทำเพลงบัวลอย(หรือที่เรียกกันว่าตีบัวลอย)อยู่ทุกวันนี้ก็มีปี่ชวา 1 เลา เหม่ง 1 ใบ และกลองมลายูเพียง 2 ลูกเท่านั้น (อุทิศ นาคสวัสดิ์, 2530, น. 184-185)

พระยาอนุমানราชชน ระบุถึงวงบัวลอยว่าครั้งโบราณการประโคมศพ ตามปกติใช้กลองมลายู 2 คู่ ปี่ 1 และฆ้องเหม่ง 1 เรียกกันสามัญว่า กลองสี่ปีหนึ่ง ประโคมเป็นเพลงบัวลอยเป็นระยะทุกยามตลอดรุ่ง ... การเล่นเพลงบัวลอยประโคมศพใช้กลองมลายูคู่ 1 ปี่ 1 และฆ้องเหม่ง 1 (อนุমানราชชน พระยา, 2537, น. 250-251) ไชยวุธ โกศล กล่าวถึงวงบัวลอยไว้ว่า วงบัวลอยเป็นวงดนตรีแบบหนึ่งที่ใช้ประโคมในงานศพ เดิมเอาแบบอย่างมาจากวงกลองชนะที่ใช้ประโคมพระบรมศพและพระศพ ประกอบด้วยปี่ชวา 1 เลา กลองมลายู 4 ลูกกับเหม่งอีก 1 ใบ เรียกว่า “วงกลองสี่ปีหนึ่ง” ซึ่งหมายถึงปี่ชวา 1 เลา เป่าเข้าจังหวะกับกลองมลายู 4 ใบ ภายหลังได้ลดจำนวนกลองลงเหลือเพียง 2 ใบและเรียกววงลักษณะนี้ว่า “วงบัวลอย” เพราะใช้เพลงบัวลอยเป็นหลักในการบรรเลง ปัจจุบันวงบัวลอยที่ใช้ประโคมในงานศพ ใช้ในเวลาประชุมเพลิง โดยปกตินักดนตรีจะเริ่มบรรเลงเมื่อผู้เป็นประธานขึ้นจุดไปเผาเป็นคนแรก โดนเริ่มจากเพลงร่ำสามลา เพลงบัวลอย และเพลงอื่นๆ ตามลำดับ ทำนองของปี่ชวาและหน้าทับกลองมลายูที่ดีประกอบฟังแล้วให้อารมณ์เยือกเย็น เศร้า บางตอนก็เร่งเร้าน่าฟังยิ่ง (ไชยวุธ โกศล, 2545, น. 34)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ณรงค์ชัย ปิฎกวิชัย ศึกษารื่องการวิเคราะห์ทางซ้องเพลงสาธุการ โดยได้ศึกษาวิเคราะห์ในด้านความเชื่อเกี่ยวกับเพลง ลักษณะของเพลง บทบาทของเพลง ความสัมพันธ์ระหว่างทางซ้องและหน้าทับ วิเคราะห์ทำนองเพลง เปรียบเทียบทางซ้องจากนักดนตรี 10 ทาง (ณรงค์ชัย ปิฎกวิชัย, 2542)

อำนุ คงอิม ศึกษาวเคราะห์หน้าทับตะโพนและกลองทัดของเพลงชุดโหมโรงเย็นโดยได้ศึกษาเกี่ยวกับความหมายของเพลงโหมโรง วงดนตรีและเครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงเพลงชุดโหมโรงเย็น เพลงชุดโหมโรงเย็นของกรมศิลปากร บทบาทและหน้าที่ของเพลงชุดโหมโรงเย็นที่มีต่อสังคมไทย และได้วิเคราะห์หน้าทับในด้านระบบเสียงและวิธีตีตะโพนและกลองทัด รูปแบบของ

จังหวะหน้าทับ รูปแบบกระสวนจังหวะและความเชื่อเกี่ยวกับตะโพนและกลองทัด (ธำมญ์ คงอิม, 2539)

มานพ วิสุทธิแพทย์ เขียนหนังสือเรื่องดนตรีไทยวิเคราะห์ โดยได้เสนอแนวทางการวิเคราะห์ดนตรีไทยไว้ว่าควรวิเคราะห์ในด้าน มือซึ้ง แนวทำนองและแนวประสาน วรรคเพลง รูปแบบของเพลง บันไดเสียง ลูกตก หน้าที่ของทำนองเพลงและลูกตก ทำนองแปรจังหวะสามัญ จังหวะฉิ่งและจังหวะหน้าทับ (มานพ วิสุทธิแพทย์, 2533)

บุญช่วย โสวัตร ศึกษาเรื่องวิเคราะห์เนื้อทำนองหลักของเพลงแขกมอญบางขุนพรหม โดยได้ศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับประวัติเพลง บทบาทของเพลงต่อสังคม ลักษณะและรูปแบบการประพันธ์เพลงสำนวนเพลง ประโยค วรรคตอน และสำเนียงภาษาในบทเพลง (บุญช่วย โสวัตร, 2538)

เป็บ คงลายทอง ศึกษาวิจัยเรื่องเพลงปี่ดุษฎี การวิเคราะห์ทางดนตรีวิทยาและภาพสะท้อนแห่งความงาม โดยได้ศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับความหมายและความเป็นมาของเพลง ดุษฎี โครงสร้างของเพลง ทำนอง บทร้อง แบบแผนการบรรเลง การขับร้องและการรำ ดุษฎี การถ่ายทอดวิธีเป่าปี่เพลงดุษฎี จังหวะและท่วงทำนองของเพลงปี่ดุษฎี ภาพสะท้อนแห่งความงามเพลงปี่ดุษฎี (เป็บ คงลายทอง, 2538) ไชยวุธ โกศล ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ดนตรี ประโคมศพ: กรณีศึกษาเพลงบัวลอย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบริบททางดนตรีและวิเคราะห์ ลักษณะเฉพาะทางดนตรีของเพลงบัวลอย จากการวิจัยพบว่า วงบัวลอยประกอบด้วยปี่ชวา 1 เลากลองมลายู 1 คู่และหม่ง 1 ใบ เป็นวงดนตรีที่มีพัฒนาการมาจากวงกลองสี่ปี่หนึ่งและวงกลองมลายู สมัยโบราณใช้ในการแห่ศพ ประโคมยามและประโคมตอนเผาศพ ปัจจุบันใช้ประโคมตอนเผาศพอย่างเดียว มีแบบแผนการเรียบเรียงเพลงต่างกัน 2 แบบคือแบบทั่วไปและแบบของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) (ไชยวุธ โกศล, 2545, น. 3-6)

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ศึกษาทางปี่ชวาเพลงชุดบัวลอยทางครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์
กรณีศึกษาครูไพฑูร อุณหะกะ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา จากการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
นอกจากนี้ยังได้ทำการศึกษาคำคว่ำจากเอกสารตำราต่าง ๆ โดยวางแนวทางในการศึกษาไว้ดังนี้

ขั้นรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลจากเอกสาร

1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับประวัติของครูไพฑูร อุณหะกะ
2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวงบัวลอย
3. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของวงบัวลอยโดยมีแหล่งข้อมูล

ดังต่อไปนี้

- 3.1 สำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- 3.2 ห้องสมุดคณะศิลปกรรมศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 3.3 สำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน
- 3.4 ห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ข้อมูลภาคสนาม

1. ติดต่อขอสัมภาษณ์ ครูไพฑูร อุณหะกะ
2. จุดบันทึกข้อมูล
3. บันทึกเสียง ภาพนิ่ง และภาพเคลื่อนไหว

อุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

1. สมุดบันทึกข้อมูล
2. เครื่องบันทึกเสียง
3. กล้องบันทึกภาพนิ่ง
4. กล้องบันทึกภาพเคลื่อนไหว

ขั้นศึกษาข้อมูล

1. นำข้อมูลที่ได้จากเอกสารทางวิชาการ งานวิจัย บทความและเอกสารต่างๆ มาแยกประเภทจัดเป็นหมวดหมู่ เรียงลำดับตามความสำคัญของเนื้อหา
2. นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ และข้อมูลที่ได้จากประสบการณ์ตรงมาเรียบเรียงให้มีความสัมพันธ์และมีความต่อเนื่องกับเนื้อหาเพื่อนำเสนอข้อมูล การศึกษาทางปี่ชวาเพลงชุดบัวลอยของครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ กรณีศึกษา ครูไพฑูร อุณหะกะ และบันทึกโน้ตเป็นเอกสารตามหลักการบันทึกเพลงไทย

ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาทางปี่ชวาเพลงชุดบัวลอยของครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ กรณีศึกษา ครูไพฑูร อุณหะกะ มีรายละเอียดของการรวบรวมข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 ประวัติของครูไพฑูร อุณหะกะ

ด้านครอบครัว

การศึกษา

การทำงาน

ประวัติด้านดนตรี

ผลงานด้านดนตรี

ตอนที่ 2 ศึกษาทางปี่ชวาเพลงชุดบัวลอยของครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ กรณีศึกษา ครูไพฑูร อุณหะกะ

การสืบทอดทางปี่ชวาเพลงชุดบัวลอยจากครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์

โครงสร้าง เทคนิค และวิธีการบรรเลงเพลงชุดบัวลอย ทางครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์

กรณีศึกษา ครูไพฑูร อุณหะกะ

ขั้นสรุปข้อมูล

1. นำเสนอผลการศึกษาคำว่าในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์
2. เรียบเรียงจัดทำบทสรุปที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล
3. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

บทที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของครูไพฑูร อุณหะกะซึ่งเป็นผู้ได้รับการถ่ายทอดทางปี่ชวาเพลงชุดบัวลอยจากครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ ตลอดจนศึกษาทางปี่ชวาเพลงชุดบัวลอยทางครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ กรณีศึกษาครูไพฑูร อุณหะกะ เมื่อทำการศึกษาค้นคว้าจึงได้รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ประวัติของครูไพฑูร อุณหะกะ



ภาพประกอบ 4.1 ครูไพฑูร อุณหะกะ

ที่มา: งานพระราชทานเพลิงศพครูณรงค์ จิตรมณี

ด้านครอบครัว

ครูไพฑูร อุณหะกะ เกิดเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2508 ณ บ้านเลขที่ 32 หมู่ที่ 1 ตำบลบางศรีเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี โดยบิดาชื่อ นายทองใบ อุณหะกะ และมารดาชื่อนางลำจวน อุณหะกะ (สกุลเดิม กระถินหอม) ครูไพฑูร อุณหะกะ มีพี่น้องทั้งหมด 6 คน ประกอบด้วย 1. นางปัทมา อ่อนเปรี้ยว 2. นายวันชัย อุณหะกะ (เสียชีวิต) 3. พันจ่าอากาศเอก

วิเชียร อุณหะกะ 4. นางวันดี จันเพชร 5. ครูไพฑูร อุณหะกะ และ 6. นายบัณฑิต อุณหะกะ ครูไพฑูร อุณหะกะ ได้สมรสกับนางปราณี อุณหะกะ โดยไม่มีบุตร-ธิดา

การศึกษา

ครูไพฑูร อุณหะกะ สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ที่โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ จ.นนทบุรี ในปี พ.ศ.2520 จากนั้นจึงได้เข้าเรียนระดับมัธยมศึกษา และจบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม จ.นนทบุรี ในปี พ.ศ.2527 จากความสนใจในด้านดนตรีตั้งแต่ระดับประถมศึกษา ครูไพฑูร จึงเข้าศึกษาทางด้านดนตรีในระดับอุดมศึกษา โดยได้สอบเข้าเรียนที่ภาควิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และจบการศึกษาเพียง 3 ปี กับ 1 ภาคเรียน ในปี พ.ศ.2531

การทำงาน

หลังจากครูไพฑูร อุณหะกะ จบการศึกษาระดับอุดมศึกษา จึงได้สอบคัดเลือกเป็นข้าราชการครู ตำแหน่งครูผู้ช่วย สังกัดกรุงเทพมหานคร ประจำปี พ.ศ. 2531 และได้เข้ารับราชการ ณ โรงเรียนวัดมหาธาตุ วันที่ 2 มกราคม พ.ศ. 2531 จากนั้นจึงได้ย้ายไปรับราชการที่โรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ ในปี พ.ศ.2538

ในปี พ.ศ.2540 ภาควิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้เชิญครูไพฑูร อุณหะกะ เข้าเป็นอาจารย์พิเศษ วิชาเครื่องเป่าไทย เนื่องจากครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์มีอาการป่วยด้วยโรคประจำตัว จึงไม่สามารถมาปฏิบัติการสอนได้ โดยครูจำเนียรเป็นผู้แนะนำครูไพฑูร กับทางภาควิชาเพื่อปฏิบัติการสอนแทน

ปัจจุบันครูไพฑูร อุณหะกะ เป็นครูชำนาญการพิเศษ ที่โรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ และเป็นอาจารย์พิเศษ ภาควิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติด้านดนตรี

ครูไพฑูร อุณหะกะ เริ่มฝึกหัดดนตรีครั้งแรกเมื่ออายุ 9 ปี โดยการฝึกหัด ขลุ่ยเพียงออ เป็นเครื่องมือแรก ซึ่งมีครูเชียว เมืองคง เป็นครูผู้ฝึกหัดให้ เพลงแรกที่ครูไพฑูร อุณหะกะ ได้ต่อคือ เพลงสรรเสริญพระบารมี แต่ต่อได้เพียงช่วงหัวเพลงเท่านั้น ในภายหลังครูไพฑูร จึงได้ศึกษาหาความรู้และหัดเป่าขลุ่ยเพียงออด้วยตนเอง ต่อจากนั้นขณะที่ครูไพฑูร อุณหะกะ ศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จึงได้ฝึกหัดดนตรีในวงดนตรีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ โดยมีครู

เฉลิม สุขโขเป็นครูผู้ฝึกหัดดนตรีให้ โดยเริ่มจากการขับร้องเพลงไทย อังกะลุง และเครื่องดนตรีชนิดอื่นๆ เช่น ซอด้วง ซออู้ เป็นต้น

เมื่อครูไพฑูร อุณหะกะ มีอายุได้ 12 ปี จึงได้เริ่มฝึกหัดเป่าพาทย์อย่างจริงจัง โดยเริ่มฝึกหัดที่คณะเป่าพาทย์เนตรสีทอง ซึ่งมีครูอุทัย แก้วละเอียด (ศิลปินแห่งชาติ) และครูฉนวน บัวทั้ง เป็นครูผู้ฝึกหัดให้ขณะที่ครูไพฑูร อุณหะกะได้ฝึกหัดดนตรีที่คณะเป่าพาทย์เนตรสีทอง ได้ต่อเพลงต่างๆ มากมาย อาทิ เพลงโหมโรงเช้า เพลงโหมโรงเย็น เพลงเรื่อง และเพลงเถาต่างๆ ด้วยความที่เป็นคนมีความตั้งใจฝึกซ้อมจนสามารถบรรเลงเพลงต่างๆ ได้อย่างแม่นยำ จึงได้ร่วมวงเป่าพาทย์ออกงานต่างๆ อยู่บ่อยครั้ง โดยรับหน้าที่เป็นคนเป่าปีประจำวงเป่าพาทย์เนตรสีทอง แต่การฝึกหัดดนตรีในครั้งนี้ครูไพฑูร อุณหะกะไม่ได้รับการต่อเนื้ปีที่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของการเป่าปี เพียงแต่ได้ต่อเพลงและสามารถเป่าปีเป็นเพลงได้เท่านั้น

หลังจากจบการศึกษาชั้นประถมศึกษาที่โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ ครูไพฑูร อุณหะกะ ได้เข้าศึกษาต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาที่โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม จึงทำให้ได้พบกับครูดนตรีไทยอีกท่านคือ ครูสุพัตร แยมทับ

ครูไพฑูร อุณหะกะได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกของวงดนตรีไทยประจำโรงเรียนวัดเขมาภิรตารามด้วยการชักชวนจากครูสุพัตร แยมทับ เนื่องจากครูท่านเห็นว่าครูไพฑูร อุณหะกะมีความสนใจในเรื่องของดนตรีไทย โดยเริ่มจากการให้เข้ามาช่วยตีเครื่องประกอบจังหวะ หลังจากนั้นก็ได้ให้ครูไพฑูร อุณหะกะบรรเลงเครื่องดนตรีที่ตนสามารถบรรเลงได้ จนมาถึงการเป่าปีจึงทำให้ครูสุพัตร แยมทับเห็นว่าครูไพฑูร อุณหะกะเป่าปีด้วยนิ้วปีที่ไม่ถูกต้อง ด้วยเหตุนี้เองจึงทำให้ครูไพฑูร อุณหะกะได้ต่อเนื้ปีที่ถูกต้องจากครู สุพัตร แยมทับ ต่อมาครูไพฑูร อุณหะกะได้มีโอกาสเรียนขับร้องเพลงไทยเพิ่มเติม โดยส่วนใหญ่จะเพลงทางฝั่งธนบุรีจึงทำให้ครูไพฑูร อุณหะกะมีความรู้ความชำนาญในเรื่องเพลงทางฝั่งธนบุรีเป็นอย่างดี

ในโอกาสต่อมาครูไพฑูร อุณหะกะได้ไปเรียนเป่าปีกับครูสำรว งามชุ่ม ชำราชาการแผนกสวัสดิการ (ดนตรีไทย) สังกัดกรุงเทพมหานครในขณะนั้น โดยมีครูสุพัตร แยมทับเป็นผู้พาไปฝากตัวเป็นศิษย์ ในขณะที่ครูไพฑูร อุณหะกะได้เรียนเป่าปีกับครูสำรว งามชุ่ม จนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทำให้ครูไพฑูร อุณหะกะได้ต่อเพลงต่างๆ เป็นจำนวนมาก เช่น เพลงมุล่ง เพลงนกขมิ้น เพลงสารถี เพลงพญาโศก เพลงแขกมอญ เป็นต้น

หลังจากที่ครูไพฑูร อุณหะกะได้ศึกษาวิชาดนตรีไทยจากครูหลากหลายท่าน อีกทั้งยังมีประสบการณ์ในการบรรเลงดนตรีไทยในโอกาสต่างๆ มากมายทำให้มีประสบการณ์ด้านดนตรีไทยสูงและด้วยการที่ครูไพฑูร อุณหะกะมีความตั้งใจ ขยันหมั่นเพียรศึกษาดำรงและเกียรติกวามรู้

ด้านทฤษฎีดนตรีไทยอยู่เสมอ ทำให้สามารถสอบเอ็นทรานซ์เข้าศึกษาต่อที่ภาควิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ จึงเป็นโอกาสให้ครูไพฑูริ อุณหะกะได้เรียนการเป่าปี่กับครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ ศิลปินแห่งชาติสาขาศิลปะการแสดง ซึ่งเป็นอาจารย์ประจำภาควิชาดนตรีศึกษาในขณะนั้น โดยเรียนการเป่าปี่หลายชนิด ประกอบด้วย ปี่ใน ปี่ชวา ปี่มอญ ยกเว้นแต่เพียงปี่นอกเท่านั้นที่ไม่ได้เรียนจากครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ การเรียนเป่าปี่ในระดับอุดมศึกษาของครูไพฑูริ อุณหะกะ เริ่มจากการต่อนิ้วลองเพื่อเป็นการรักษาแบบแผนของโบราณไว้และเรียนรู้เพื่อเป็นพื้นฐานสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในเพลงต่างๆ ได้ ต่อมาก็มีโอกาสได้เรียนเป่าขลุ่ยเพียงออด้วย เนื่องจากครูไพฑูริ อุณหะกะเป็นคนขยันหมั่นศึกษาหาความรู้ จึงได้เดินทางไปเรียนเป่าขลุ่ยเป่าปี่ที่บ้านครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ นอกเหนือจากเวลาเรียนในมหาวิทยาลัยด้วย จึงเป็นเหตุครูไพฑูริ อุณหะกะ สามารถบรรเลงเพลงต่างๆ ได้มากมาย ดังตัวอย่างที่ยกมาเพียงสังเขปต่อไปนี้

เดี่ยวขลุ่ย ทางของครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ (ศิลปินแห่งชาติ)

- | | |
|----------------------------|------------------------------|
| 1. เพลงเดียนกขมื่น สามชั้น | 2. เพลงแขกมอญ สามชั้น |
| 3. เพลงสารถี สามชั้น | 4. เพลงพญาโศก สามชั้น |
| 5. เพลงวิเวกเวหา สามชั้น | 6. เพลงสาธิตาชมเดือน สามชั้น |
| 7. เพลงพญารำพึง สามชั้น | 8. เพลงทะแย สามชั้น |
| 9. เพลงสุรินทราหู สามชั้น | 10. เพลงกราวโน สามชั้น |
| 11. เพลงทยอยเดี่ยว | |

เดี่ยวปี่ใน ทางของครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ (ศิลปินแห่งชาติ)

- | | |
|---------------------------|----------------------------|
| 1. นิ้วลองปี่ | 2. ฉุยฉาย |
| 3. นกขมื่น สามชั้น | 4. เชิดนอก |
| 5. พญาโศก | 6. แขกมอญ เถา |
| 7. สุดสงวน เถา | 8. สารถี สามชั้น |
| 9. ม้าย่อง สามชั้น | 10. ม้ารำ สามชั้น |
| 11. พญารำพึง สามชั้น | 12. พญาครวญ สามชั้น |
| 13. ทะแย สามชั้น | 14. วิเวกเวหา สามชั้น |
| 15. สาธิตาชมเดือน สามชั้น | 16. ต่อยรูป สามชั้น |
| 17. สุรินทราหู สามชั้น | 18. นารายณ์แปลงรูป สามชั้น |
| 19. หกบท สามชั้น | 20. อาเฮีย สามชั้น |
| 21. กล่อมনারี สามชั้น | 22. กราวโน สามชั้น |

23. ทอยเดี่ยว

ทางปี่ชวา ของครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ (ศิลปินแห่งชาติ)

1. เพลงที่ใช้ในการรำอาวธชนิดต่างๆ

- เพลงกระบี่ลีลา - เพลงลงตรง
- เพลงแขกมอญ - เพลงมอญรำดาบ
- เพลงโลม - เพลงม้าย่อง
- เพลงโยนดาบ

2. สระห่ม่าใหญ่

3. สระห่ม่าแขก

4. เพลงเรื่องชมสมุทร

5. เพลงเรื่องบัวลอย

ขับร้องเพลงไทย ทางของครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ (ศิลปินแห่งชาติ)

1. เพลงทอยนอก
2. เพลงแขกขาว
3. เพลงนางครวญ
4. เพลงพระอาทิตย์ชิงดวง
5. เพลงสารถี

เพลงหน้าพาทย์

1. เพลงหน้าพาทย์ขั้นต้น 2. เพลงหน้าพาทย์ขั้นกลาง
3. เพลงหน้าพาทย์ขั้นสูง 4. เพลงองค์พระพิราพ

นอกจากวิชาความรู้ที่ครูไพฑูร อุณหะกะ ได้รับการถ่ายทอดมาจากครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์แล้ว ครูไพฑูร อุณหะกะยังได้รับการถ่ายทอดวิชาความรู้จากอาจารย์ท่านอื่นๆ ภายในภาควิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอีกหลายท่าน อาทิ อาจารย์ปัญญา รุ่งเรือง สอนรายวิชาทฤษฎีดนตรีไทย ครูเบญจรงค์ ธนโกเศศ, ครูทองดี สุจริตกุล สอนจะเข้ ครูอุทัย แก้วละเอียด, อาจารย์สงบศึก ธรรมวิหาร, อาจารย์ทัศนัย พิณพาทย์ สอนวงปี่พาทย์ และครูสุจิตต์ ดุริยประณีต สอนขับร้องเพลงไทย

ตลอดระยะเวลาที่ครูไพฑูร อุณหะกะ ศึกษาที่ภาควิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ครูไพฑูร อุณหะกะ มีความขยันหมั่นเพียรศึกษาหาความรู้ ตั้งใจศึกษาเล่าเรียนโดยตลอด ผนวกกับที่ครูไพฑูร อุณหะกะ เป็นผู้ที่มีสติปัญญาดี เรียนเก่งมาตั้งแต่ต้น จึง

ส่งผลให้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรภายในระยะเวลาเพียงสามปีครึ่งเท่านั้น และยังจบ การศึกษาระดับปริญญาตรีด้วยระดับคะแนนเกียรตินิยมอันดับหนึ่งอีกด้วย

ผลงานด้านดนตรี

ครูไพฑูร อุณหะกะ เป็นผู้ที่มีความสามารถทางด้านดนตรีไทยเป็นอย่างดี เมื่อ เทียบเท่ากับคนในรุ่นเดียวกัน เนื่องด้วยครูไพฑูร อุณหะกะ เป็นผู้แสวงหาความรู้ใหม่ๆ ตลอดเวลา มีความมานะพยายาม และมีความขยันหมั่นเพียรในการฝึกซ้อมดนตรีอยู่เสมอ สามารถ บรรเลงเครื่องดนตรีได้หลากหลายชนิด เครื่องดนตรีที่ ครูไพฑูร อุณหะกะ มีความชำนาญเป็น พิเศษนั้นก็คือ “ปี่” ซึ่งก็มีโอกาสได้แสดงฝีมือในการเป่าปี่หลายครั้งด้วยกัน แต่มีอยู่ครั้งหนึ่งซึ่งถือ ได้ว่าเป็นความประทับใจในวัยเด็ก นั่นก็คือ “การบรรเลงประชัน”

ครูไพฑูร อุณหะกะ มีโอกาสขึ้นบรรเลงประชันครั้งแรกเมื่ออายุ 16 ปี ในนามของวง ดนตรี วัดเขมาภิรตาราม ครั้งนั้นได้บรรเลงประชันกับอาจารย์ชนะ ชำนิราชกิจ ซึ่งถือว่าเป็นนัก ดนตรีคนละรุ่นเพลงที่ใช้บรรเลงประชันคือ เพลงเดี่ยวกระเวกเล็กและเพลงทยอยใน การประชัน ในครั้งนั้นไม่มีผลการตัดสินแพ้ชนะ เป็นเพียงแค่การแสดงฝีมือของนักดนตรีแต่ละคนเท่านั้น แต่ก็ ถือว่าเป็นผลงานดนตรีชิ้นแรกๆ ที่ประทับใจของครูไพฑูร อุณหะกะ

เมื่อเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา ครูไพฑูร อุณหะกะ ก็ได้มีผลงานด้านดนตรีหลาย ครั้ง ไม่ว่าจะเป็นการบรรเลงดนตรีในงานพิธีต่างๆ ของมหาวิทยาลัย จนกระทั่งงานครุศาสตร์ คอนเสิร์ต ซึ่งเป็นการแสดงผลงานด้านดนตรีของนิสิต ภาควิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในครั้งนั้น ครูไพฑูร อุณหะกะและเพื่อนๆ ได้บรรเลงวงเครื่องสายปี่ชวา เพลงเรื่องชมสมุทร จนกระทั่งจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ครูไพฑูร อุณหะกะ ก็ได้สอบบรรจุเข้า รับราชการครู และได้บรรจุเข้ารับราชการครูครั้งแรกที่โรงเรียนวัดมหาธาตุ สังกัดกรุงเทพมหานคร แต่ในครั้งนั้นก็ยังไม่ได้สอนดนตรีเต็มตัวเนื่องจากต้องสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในทุกๆ รายวิชา เมื่อรับราชการครูที่โรงเรียนวัดมหาธาตุ ได้ระยะเวลาประมาณ 5 ปี ก็โอนย้ายสังกัดมาบรรจุเข้า รับราชการที่โรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒารามในพระบรมราชินูปถัมภ์ โดยได้สอนในรายวิชาทฤษฎีดนตรี และปฏิบัติขลุ่ยบ้างเล็กน้อย มาจนถึงปัจจุบันครูไพฑูร อุณหะกะ ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ ได้ ปฏิบัติการสอนวิชาดนตรีไทย และจัดตั้งวงดนตรีของโรงเรียนให้มีชื่อเสียง นอกจากนี้ก็ยังได้รับ เชิญเป็นวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับดนตรีไทย และการเป่าปี่ให้กับสถาบันการศึกษาอื่นๆ และ บุคคลที่สนใจ รวมทั้งเป็นอาจารย์พิเศษ ภาควิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ปฏิบัติการสอนในรายวิชาทักกะปะปี่ในและรายวิชาเครื่องเป่าไทย อีกด้วย

นอกจากการปฏิบัติหน้าที่ครูผู้สอนแล้วนั้น ครูไพฑูร อุณหะกะ ยังเป็นศิลปินนักดนตรีอย่างเต็มตัว มีน้ำใจช่วยเหลืองานดนตรีของเพื่อนๆ หรือผู้ร่วมงานคนอื่นๆ อยู่เสมอ เช่น งานพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ครูไพฑูร อุณหะกะ ได้ร่วมบรรเลงปี่พาทย์มอญกับคณะพาทย์โกศล ซึ่งเป็นวงดนตรีเอกชนเพียงวงเดียวที่ได้ร่วมบรรเลงในพระราชพิธีครั้งนั้น

อีกหนึ่งความสามารถของครูไพฑูร อุณหะกะ ที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทย นั่นก็คือการทำพิธีกรรมต่างๆ เช่น การทำขวัญนาค ซึ่งได้รับการถ่ายทอดวิชาความรู้ในด้านนี้มาจากครูจ๊ก วัดบางค้อ จังหวัดนนทบุรี

บทร้องเรียกขวัญนาคที่ครูไพฑูร อุณหะกะ ใช้ร้องตอนเบิกบายศรี

บทประพันธ์ของครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ (ศิลปินแห่งชาติ)

(นางนาค)	ครันได้มหาพิชัยฤกษ์	โหราให้เบิกบายศรีขวัญ
	คณาญาตินั่งล้อมพร้อมเพรียงกัน	รับสุวรรณหวนเทียนวิเชียรชัย
	เวียนซ้ายย้ายกลับมารับขวา	ตามตำราแบบโบราณได้ขานไช
	เบญจทักษณาวัตรบัดคว้นไชย	ตั้งจิตดีให้พัฒนสัตว์ดี
(มหาฤกษ์)	แวนที่หนึ่งบริสุทธิสมมุติไว้	สุริโยโอมทัยไสแสงศรี
	แวนที่สองจันทรา ณ ราตรี	รัศมีทรงกลดบดเมฆา
	แวนที่สามพระราหูระวังภัย	ในพิธีประกอบบกิจทุกทิศา
	ทั้งสามแวนสุวรรณหวนเป็นหลั่นมา	เป็นมหาอิทธิเดชเขตนิवास
(มหาชัย)	สุขเกษมเปรมปรีดีญาติพี่น้อง	ต่างให้ร้องขรร้องสนั่นสนับนาค
	ลั่นฆ้องก้องกึกกัมปนาท	วงปี่พาทย์ระนาดฆ้องก้องสำเนียง
	ปี่ก็เป่าเปิดนิ้วพลิวโหยหวน	โอดครวญพรหมเพราะเสนาะเสียง
	ตะโพนกลองประดาดังฟังเพียง	แวนสำเนียงจากสวรรค์ชั้นวิมาน
(พัดชา)	พ่อนาคเคยเพื่อพ่อบรรพชิต	บำเพ็ญกิจเจริญธรรมกรรมฐาน
	อันความหวังบ่วงโยอาลัยลาน	นั่นคือมารน้ำใจให้มีมณ
	ในโลกก็ยวุ่นวายไม่สงบ	ร้อยตลบซ้อนซับซ้อนสุดลับสน
	เหมือนพาดัวมัววายในสายชล	ไม่หลุดพ้นพ้นจมไปในวงวัง
(พราหมณ์เข้าโบสถ์)	พุทโธวาทจอมปราชญ์ท่านดำริ	ว่า นัตถิ สนฺติ ปริ สุขั
	ในโลกนี้สุขได้ไม่จีรัง	จะยืนยงกว่าความสงบไม่มี
	พอจงใช้สติบังคับจิตดี	ปัญญาคิดสอดส่องมองวิถี

ให้เห็นเหตุหนทางข้างไหนดี

จะถึงที่ทางสงบสุขเลย

นอกจากความรู้ ความสามารถในการประกอบพิธีทำขวัญที่ได้รับการถ่ายทอดมาจาก ครูจ๊ก วัดบางค้อ จ.นนทบุรี แล้วนั้น ครูไพฑูร อุณหะกะ ยังได้รับการถ่ายทอดการประกอบพิธีให้ ครูดนตรีไทย ได้รับมอบตำราอ่านโองการไหว้ครูมาจาก ครูณรงค์ จิตรมณี ซึ่งเป็นพ่อตาของตนเอง ซึ่งครูณรงค์ จิตรมณี ก็ได้รับมอบตำราอ่านโองการมาจาก ครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ (ศิลปินแห่งชาติ) อีกทอดหนึ่ง

เนื่องจากครูไพฑูร อุณหะกะ เป็นผู้ที่มีความสามารถดนตรีไทยเป็นอย่างมาก และเป็นบุคคลหนึ่งที่มีชื่อเสียงในวงการดนตรีไทย เป็นที่รู้จักของหลายๆ คน ครูไพฑูร อุณหะกะ จึงได้รับเชิญให้ไปบรรเลงปี เพื่อบันทึกเสียง หลายครั้ง หลายรายการด้วยกัน โดยมีผลงานการบันทึกเสียงที่เด่นๆ และเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป ดังต่อไปนี้

1. การบันทึกเสียงชุด “ลมไม่รู้โรย” เทปชุดนี้จัดทำขึ้นเป็นพิเศษเนื่องในงานฉลองอายุครบ 72 ปี ครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ (ศิลปินแห่งชาติ) ซึ่งเป็นการรวมลูกศิษย์ของครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ มาร่วมกันบันทึกเสียงเอาไว้ โดยครูไพฑูร อุณหะกะ ได้รับเกียรติบรรเลงเดี่ยวปีใน จำนวน 3 เพลง ประกอบด้วย เพลงกล่อมมารี เพลงม่าย่อง และเพลงมารำ

2. การบันทึกเสียงชุด “ดีด สี ตี เป่า ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย บพเพลงขับขานจากหัวใจ 72 กระวีต ครูสุดจิตต์ ตรียประณีต ศิลปินแห่งชาติ” เทปชุดนี้ได้รวบรวมศิลปินที่มีชื่อเสียงด้านต่างๆ มาบันทึกเสียงไว้เป็นอนุสรณ์ รวมทั้งครูไพฑูร อุณหะกะ ได้รับเกียรติบรรเลงเดี่ยวปีใน เพลงพญารำพึง สามชั้น

3. การบันทึกเสียงชุด “บันทึกไว้ในประวัติศาสตร์ เสียงของแผ่นดิน” ซึ่งหนังสือศิลปวัฒนธรรม สำนักพิมพ์มติชน ร่วมมือกับบริษัทแกรมมี่ จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมและเผยแพร่ผลงานการประพันธ์เพลงของ หลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ซึ่งการบันทึกเสียงในครั้งนี้ ครูไพฑูร อุณหะกะ ได้รับเชิญให้เป็นศิลปินร่วมบรรเลงในชุด “เพลงเอกแห่งสยาม” การบันทึกเสียงครั้งนี้ทั้งหมด 7 ชุด 27 เพลง ประกอบไปด้วย

3.1 อัลบั้มเพลงเอกแห่งสยามชุดที่ 1

- เพลงโหมโรงศรทอง
- เพลงพม่าห้าท่อนหกชั้น เถา
- เพลงโหมโรงไอยเรศ เถา
- เพลงโหมโรงกระสุนทอง
- เพลงสี่บท เถา

3.2 อัลบั้มเพลงเอกแห่งสยามชุดที่ 2

- โหมโรงมะลิเลื้อย
- โหมโรงกราวนอก

- มาลีหวน เกา
- โหมโรงประทุมเทวราช
- จีนนำเสด็จ

3.3 อัลบั้มเพลงเอกแห่งสยามชุดที่ 3

- โหมโรงสามม้า
- จระเข้หางยาว เกา
- ช้างประสานงา เกา
- โหมโรงแขกมอญทางหลัก
- แสนเสนาะ เกา

3.4 อัลบั้มเพลงเอกแห่งสยามชุดที่ 4

- ธรณีร้องไห้ เกา
- ใ้อลาว เกา
- สาวเสียงเหนือ เกา

3.5 อัลบั้มเพลงเอกแห่งสยามชุดที่ 5

- พม่าเห่ เกา
- ลาวคำหอม เกา
- อนงค์สุชาดา เกา

3.6 อัลบั้มเพลงเอกแห่งสยามชุดที่ 6

- เขมรภูมิประสาธ เกา
- ช้างกินไม้ไผ่ เกา
- ลาวดำเนินทราย เกา
- มังกรทอง เกา

3.7 อัลบั้มเพลงเอกแห่งสยามชุดที่ 7

- กำสรวลสุรางค์ เกา
- เชิดจิ้งทางบางคอแหลม

จากผลงานต่างๆ ของครูไพฑูร อุณหะกะ เป็นที่ประจักษ์ให้เห็นถึงฝีมือ และการสั่งสมประสบการณ์ทางด้านดนตรีไทยมาในระยะเวลาหลายปี ซึ่งเป็นที่น่าชื่นชมในผลงาน ฝีมือ และควรแก่การเป็นตัวอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตแก่บุคคลทั่วไป และเยาวชน บุคคลในวงการดนตรีไทย

ตอนที่ 2 ศึกษาทางปี่ชวาเพลงชุดบัวลอยของครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ กรณีศึกษา ครูไพฑูร อุณหะกะ

การสืบทอดทางปี่ชวาเพลงชุดบัวลอยจากครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์

หลังจากครูไพฑูร อุณหะกะ ได้สำเร็จการศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แล้ว ครูไพฑูร อุณหะกะ ได้เข้าศึกษาต่อที่คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งในขณะนั้น ครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ เป็นครูพิเศษสอนวิชาเครื่องเป่าไทย ครูไพฑูร อุณหะกะ จึงมีโอกาสได้รับการถ่ายทอดเพลงต่างๆ จากครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ ในวิชาทักษะดนตรีไทย ทั้งปีในและปี่ชวา นอกจากเพลง

บังคับในหลักสูตรแล้ว ครูไพฑูรย์ยังได้ศึกษาเพลงนอกเหนือจากหลักสูตรจากครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ เมื่อครูไพฑูรย์ศึกษาในชั้นปีที่ 4 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายของการเรียนปริญญาตรี และเวลาเดียวกันนั้น ครูไพฑูรย์ อุณหะกะ มีอายุครบอุปสมบทพอดี จึงได้อุปสมบทเพื่อเป็นการทดแทนคุณบิดามารดา ตามประเพณี และเมื่อลาสิกขาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงได้ขอต่อเพลงชุดบัวลอยจากครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์

การสืบทอดทางปี่ชวาเพลงชุดบัวลอย มีธรรมเนียมในการขอเป็นศิษย์เพื่อรับการถ่ายทอดเพลง คล้ายดังเช่นการสืบทอดเพลงประกอบพิธีกรรมต่างๆ แต่อาจมีรายละเอียดของเครื่องกำนัลที่แตกต่างกันออกไป โดยชั้นกำนัลตามแบบของครูจำเนียรคือ ผู้รับการถ่ายทอดจะต้องมีเครื่องกำนัลอันได้แก่ ดอกไม้ รูป เทียน ผ้าขาว ชัน และเงินจำนวน 106 บาท เพื่อเป็นเครื่องบูชาครูก่อนการเรียนเพลงนั้นๆ หากแต่ว่าเพลงชุดบัวลอยเป็นเพลงประกอบพิธีหรืองานอวมงคลจึงไม่นิยมต่อเพลงที่บ้าน เนื่องจากมีความเชื่อว่าเป็นเพลงแห่งความตาย อาจนำพาสิ่งอัปมงคลเข้ามาสู่ครอบครัว

เมื่อครูไพฑูรย์ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4 จึงได้ขออนุญาตเพื่อต่อเพลงชุดบัวลอย เนื่องจากเห็นว่าเป็นปีสุดท้ายของการเรียนครูจำเนียรจึงได้ให้ครูไพฑูรย์นำชั้นกำนัลมาเพื่อทำพิธีรับมอบเพื่อต่อเพลงชุดบัวลอยโดยพิธีในครั้งนั้นตรงกับวันไหว้ครูดนตรีไทยที่คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ครูไพฑูรย์จึงได้นำชั้นกำนัลพร้อมทั้งส่งปีชวามอบให้ครูจำเนียร หลังจากนั้นครูจึงท่องคาถาต่างๆ ตามความเชื่อเพื่อเป็นสิริมงคล จากนั้นจึงมอบปี่กลับคืนให้และให้ครูไพฑูรย์เป่าเพลงรวีในเพลงชุดบัวลอยตามที่ครูจำเนียรเป่าให้ฟัง ลักษณะการเป่าตามดังกล่าวคล้ายการต่อเพลงตามปกติ โดยเพลงที่เป่าในพิธีคือเพลงรวีที่อยู่ในเพลงชุดบัวลอย

หลังจากที่ครูไพฑูรย์ได้นำชั้นกำนัลมอบให้ครูจำเนียรแล้ว ครูจำเนียรจึงได้นำโน้ตเพลงพร้อมหน้าทับมาให้ครูไพฑูรย์ได้อ่านก่อนที่จะเริ่มเรียน และเมื่อถึงวิชาเรียนเครื่องมือเอกในแต่ละสัปดาห์ ครูจำเนียรก็จะต่อเพลงในชุดบัวลอยให้ทีละเพลงจนจบ โดยเพลงแรกที่เริ่มเรียนในเพลงชุดบัวลอยคือเพลงรวีสยามลา ต่อด้วย เพลงบัวลอย นางหน่าย รวักัน ไฟชুম เพลงเร็ว รวักัน และนางหงส์ ตามลำดับ ใช้เวลาในการต่อเพลงชุดบัวลอยประมาณ 3 สัปดาห์ โดยครูไพฑูรย์จะเจอกับครูจำเนียรเพียงสัปดาห์ละครั้ง ดังนั้นครูไพฑูรย์จึงใช้เวลาระหว่งนั้นในการฝึกซ้อมเพื่อให้เกิดความแม่นยำและพร้อมในการต่อเพลงเพิ่มจนจบ

ทางปี่ชวาเพลงชุดบัวลอยนี้ ครูไพฑูรย์ อุณหะกะ ได้รับการถ่ายทอดโดยตรงจากครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญทางด้านเครื่องเป่าไทยเป็นอย่างมาก สำหรับทางปี่ชวาเพลงชุดบัวลอยนี้ ครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ได้ปรับปรุงแนวทางในการบรรเลงให้มีเอกลักษณ์เฉพาะ

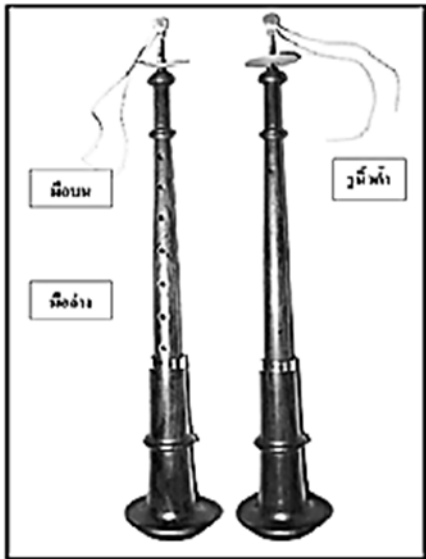
ในเรื่องของเทคนิคในการบรรเลง กลเม็ด สำเนียง การใช้ลมและนิ้วต่างๆที่สื่อให้เห็นถึงอัตลักษณ์ที่งดงามของทางปี่ชวา ที่ครูจำเนียรได้ศึกษาและเก็บเกี่ยวความรู้จากครูหลายท่าน รวมไปถึงประสบการณ์ในการเป่าปี่ที่ท่านได้สั่งสมมาใส่ไว้ในบทเพลง ครูจำเนียรได้กรุณาเล่าให้ครูไพฑูรย์ฟังว่า ครั้งหนึ่ง ครูเทวาทประสิทธิ์ พาทยโกศลได้ให้ครูจำเนียรไปเป่าปี่ชวาร่วมกับครูเทวาทประสิทธิ์ ในงานพระราชพิธีถวายผ้าพระกฐินหลวงโดยกระบวนพยุหยาตราทางชลมารค ซึ่งใช้เวลานานพอสมควรในการซ้อมของแต่ละครั้งและกว่าเรือจะถึงจุดหมาย ครูเทวาทประสิทธิ์จึงได้ให้ครูจำเนียรผลัดกันเป่าปี่ กว่าที่จะเสร็จพระราชพิธี รวมเวลาซ้อมแล้ว ก็ใช้เวลาเดือนเศษ ซึ่งระยะเวลาที่ครูจำเนียรได้ซึมซับและเก็บเกี่ยว เทคนิคต่างๆ กระบวนการใช้ลม การใช้นิ้วพิเศษ เลียนสำเนียงกลเม็ดต่างๆ ที่ครูจำเนียรได้เห็น ได้ยินลีลาการเป่าปี่ชวาของครูเทวามาจนหมด อีกทั้งยังได้รับคำแนะนำในเทคนิคต่างเพิ่มเติมจากครูเทวาทประสิทธิ์อีกมากมาย ดังปรากฏอยู่ในทางปี่ชวาเพลงชุดบัวลอยนี้

โครงสร้าง เทคนิค และวิธีการบรรเลงเพลงชุดบัวลอยทางครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์
กรณีศึกษาครูไพฑูรย์ อุณหะกะ

บัวลอย เป็นชื่อวงดนตรีประเภทหนึ่ง ซึ่งมีเครื่องดนตรีประกอบด้วย ปี่ชวา 1 เล่า กลองมลายู 1 คู่และฆ้องเหม่ง 1 ใบ วงบัวลอยนิยมใช้บรรเลงในงานอวมงคล โดยจะนิยมบรรเลงใน 2 โอกาสด้วยกัน คือ 1.) การประโคมย่ำยาม เป็นการใช้วงบัวลอยประโคมในขณะที่มีการตั้งศพเพื่อสวดพระอภิธรรมโดยจะบรรเลงหลังจากพระสวดอภิธรรมจบแล้ว และยังได้บรรเลงเป็นระยะเวลาต่างๆ ประกอบด้วย ยามหนึ่ง เวลา 21.00 น. ยามสอง เวลา 24.00 น. ยามสาม เวลา 03.00 น. และย่ำรุ่ง เวลา 06.00 น. สำหรับการประโคมย่ำยามในแต่ละครั้งจะเริ่มจากเพลงบัวลอยก่อนเสมอ แล้วลงจบสุดท้ายด้วยเพลงนางหงส์ 2.) การประชุมเพลิง วงบัวลอยจะเริ่มบรรเลงในขณะที่ประธานในพิธีใส่ไฟเพื่อประชุมเพลิง โดยจะเริ่มด้วยการรัวสามลา แล้วจะบรรเลงเพลงเรื่องบัวลอยต่อไปนี้ คือ เพลงบัวลอย เพลงนางหน่าย รัวคันทัน เพลงไฟชุม เพลงเร็ว รัวคันทัน และออกเพลงนางหงส์

การบรรเลงวงบัวลอยสำหรับการประชุมเพลิงในรูปแบบของครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ ที่ได้ถ่ายทอดให้กับครูไพฑูรย์ อุณหะกะ มีวิธีการวางนิ้ว ปี่ชวาที่พบทั้งหมด 21 แบบ แบ่งออกเป็นเสียง ซ จำนวน 2 ช่วงเสียง และ พบนิ้วควงจำนวน 6 เสียง ดังภาพ

รูปแบบการวางนิ้วปี่ขาว

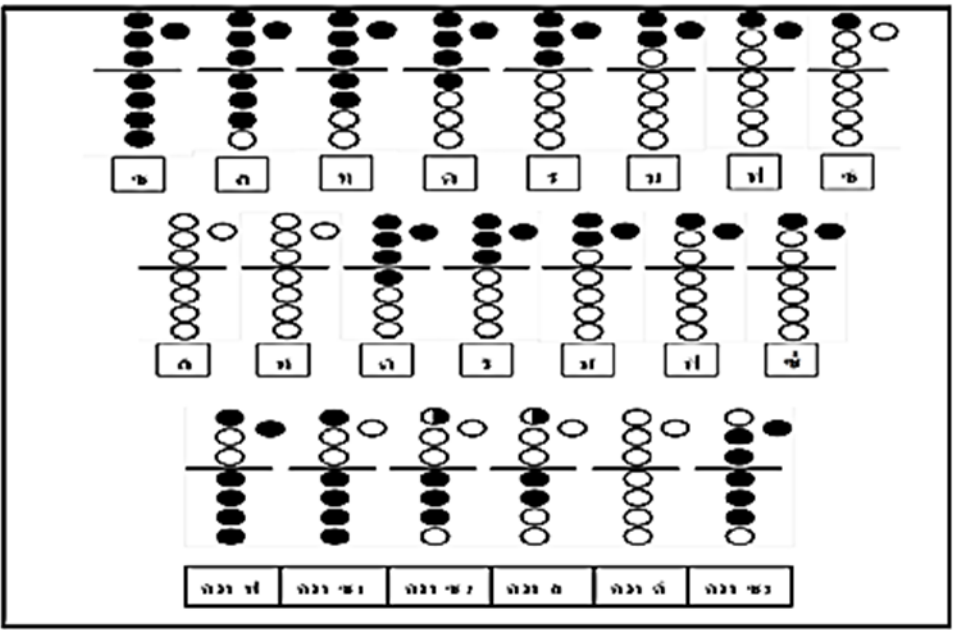


การวางนิ้วปี่ขาวเมื่อบน นิ้วหัวแม่มือของมือบนวางปี่ขาวนิ้วชี้ข้างนั้นวางนิ้วชี้ นิ้วกลาง ตามลำดับ

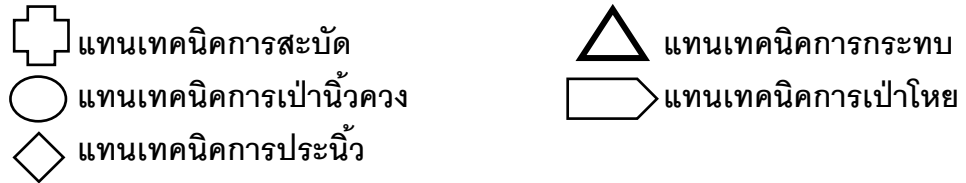
การวางนิ้วปี่ขาวมือล่าง วางนิ้วชี้ที่รูที่ 4 จากด้านบน ตามด้วยนิ้วกลาง นิ้วนาง และนิ้วก้อยตามลำดับ

การวางนิ้วเสียดกลางของปี่ขาว ผู้ใช้ต้องใช้สัญลักษณ์กำหนดแบบการวางนิ้วดังต่อไปนี้

- แทนการปิดนิ้ว
- แทนการเปิดนิ้ว
- ◐ แทนการปิดนิ้วครึ่ง



การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษา โครงสร้าง เทคนิค และวิธีการบรรเลง ที่พบในเพลงชุด บัณฑิตทางครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ โดยใช้สัญลักษณ์ต่างๆ เพื่อแทนโครงสร้าง เทคนิค และวิธีการ บรรเลงดังต่อไปนี้



โดยผู้วิจัยได้ใช้ตารางเพื่อแสดงวิธีการบรรเลงของปี่ชวา กลองมลายูตัวผู้ กลองมลายู ตัวเมีย และหม่ง ในแต่ละบรรทัด และใช้เครื่องหมายในการแสดงเทคนิคต่างๆ โดยเพลงชุดบั ดลยมีเทคนิค โครงสร้างและวิธีการบรรเลงดังนี้

โครงสร้างเพลงร้วสามลา ลาที่ 1

เพลงร้วสามลา ลาที่ 1 มีทั้งหมด 8 บรรทัด โดยมีโครงสร้างดังนี้

เพลง ร้วคั่น

A	--- ด	----	--- ร	----	- ไม้ด ร	----	ไม้ข่ม --	--- ร
	----	--- ม	--- ร	----	--- ม	--- ร	-- ม ร	--- ม ร
	----	----	-- ไม้ข่ม	--- ด	----	----	----	----
	--- ร	----	----	-- ไม้ข่ม	-- ไม้ข่ม	----	---	--- ม
	-- ร	----	---	---	-- ด	---	-- ไม้ข่ม	----
	----	----	----	----	-- ร	----	-- ร	----
	---	---	---	---	---	---	---	---
	- ช - ด	---	- ด - ท	---	- ด - ท	-- ร	-- ร	---

โดยสามารถเขียนรูปแบบของเพลงแทนด้วยสัญลักษณ์ ดังนี้

A(oa)

เทคนิคการบรรเลงเพลงร้วสามลา ลาที่ 1

การบรรเลงเพลงเพลงร้วสามลา ลาที่ 1 แบ่งออกเป็น 2 ช่วง ซึ่งในบรรทัดแรก ของแต่ละช่วงจะมีการบรรเลงเหมือนกันกับร้วอื่นในเพลงชุดบัลลย โดย เพลงร้วสามลา ลาที่ 1 พบเทคนิคการสะบัด จำนวน 7 ครั้ง เทคนิคการกระทบจำนวน 4 ครั้ง และเทคนิคการเป่านิ้วควง 1 จำนวน 1 ครั้ง

เพลง ร่ำสามลา ลาที่ 1

บรรทัดที่ 3

ปี่ชวา	--- ซี่	--- ซี่	--- ลังซี่	--- ลังซี่	--- ลังซี่	-- ลังซี่ลั้งซี่	-- ลั้งซี่ลั้งซี่	--- ซี่
--------	---------	---------	------------	------------	------------	------------------	-------------------	---------

กลองมลายูตัวผู้	-- โจ๊ะ -	- โจ๊ะ --	-- โจ๊ะ -	- โจ๊ะ --	-- โจ๊ะ -	- โจ๊ะ --	-- โจ๊ะ -	- โจ๊ะ --
-----------------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

กลองมลายูตัวเมีย	--- จ๊ะ	--- จ๊ะ	--- จ๊ะ	--- จ๊ะ	--- จ๊ะ	--- จ๊ะ	--- จ๊ะ	--- จ๊ะ
------------------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

หม่ง	----	--- หม่ง	----	--- หม่ง	----	--- หม่ง	----	--- หม่ง
------	------	----------	------	----------	------	----------	------	----------

บรรทัดที่ 4

ปี่ชวา	- มรด - ร	----	--- มร	--- มร	-- ซมร	-- ซมร	-- ซมร	--- ร
--------	-----------	------	--------	--------	--------	--------	--------	-------

กลองมลายูตัวผู้	- โจ๊ะ --	- โจ๊ะ --	- โจ๊ะ --	- ตัง --	- โจ๊ะ --	- โจ๊ะ --	- โจ๊ะ --	- ตัง --
-----------------	-----------	-----------	-----------	----------	-----------	-----------	-----------	----------

กลองมลายูตัวเมีย	--- จ๊ะ	--- จ๊ะ	--- จ๊ะ	--- ทัง	--- จ๊ะ	--- จ๊ะ	--- จ๊ะ	--- ทัง
------------------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

หม่ง	----	--- หม่ง	----	--- หม่ง	----	--- หม่ง	----	--- หม่ง
------	------	----------	------	----------	------	----------	------	----------

บรรทัดที่ 5

ปี่ชวา	- ร - ม	--- ร	- ม - ร	--- ร	- ม - ร	-- ม ร	- ม - ร	-- ม ร
--------	---------	-------	---------	-------	---------	--------	---------	--------

กลองมลายูตัวผู้	- โจ๊ะ --	- โจ๊ะ --	- โจ๊ะ --	- ตัง --	- โจ๊ะ --	- โจ๊ะ --	- โจ๊ะ --	- ตัง --
-----------------	-----------	-----------	-----------	----------	-----------	-----------	-----------	----------

กลองมลายูตัวเมีย	--- จ๊ะ	--- จ๊ะ	--- จ๊ะ	--- ทัง	--- จ๊ะ	--- จ๊ะ	--- จ๊ะ	--- ทัง
------------------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

หม่ง	----	--- หม่ง	----	--- หม่ง	----	--- หม่ง	----	--- หม่ง
------	------	----------	------	----------	------	----------	------	----------

เพลง รั้วสามลา ลาที่ 1

บรรทัดที่ 6

ปี่ชวา	--- ร	- ด - ช	----	--- ร	- ด - ช	- รัตช	- รัตช	- รัตช
กลองมลายูตัวผู้	- โฉะ --	- โฉะ --	- โฉะ --	- ติง --	- โฉะ --	- โฉะ --	- โฉะ --	- ติง --
กลองมลายูตัวเมีย	--- ฉ๊ะ	--- ฉ๊ะ	--- ฉ๊ะ	--- ทัง	--- ฉ๊ะ	--- ฉ๊ะ	--- ฉ๊ะ	--- ทัง
เหม่ง	----	--- เหม่ง	----	--- เหม่ง	----	--- เหม่ง	----	--- เหม่ง

บรรทัดที่ 7

ปี่ชวา	--- ล	--- ช	--- ด	- ช - ล	- ช - ด	- ช - ล	- ช - ด	- ช - ล
กลองมลายูตัวผู้	- โฉะ --	- ติง --	- โฉะ --	- ติง --	- โฉะ --	- ติง --	- โฉะ --	- ติง --
กลองมลายูตัวเมีย	--- ฉ๊ะ	--- ทัง	--- ฉ๊ะ	--- ทัง	--- ฉ๊ะ	--- ทัง	--- ฉ๊ะ	--- ทัง
เหม่ง	----	--- เหม่ง	----	--- เหม่ง	----	--- เหม่ง	----	--- เหม่ง

บรรทัดที่ 8

ปี่ชวา	- ช - ด	--- ร	- ด - ท	- รัตท	- รัตท	--- ด	--- ด	-- ด ด
กลองมลายูตัวผู้	ติง - ติง -	ติง - ติง -	ติง - ติง -	ติง - ติง -	ติง - ติง -	ติง - ติง -	-- ติง ติง	- ติง --
กลองมลายูตัวเมีย	- ทัง - ทัง	- ทัง - ทัง	- ทัง - ทัง	- ทัง - ทัง	- ทัง - ทัง	- ทัง - ทัง	----	--- พรั้ง
เหม่ง	----	--- เหม่ง	----	--- เหม่ง	----	--- เหม่ง	----	--- เหม่ง

โครงสร้างเพลงร้วสามลา ลาที่ 2

เพลงร้วสามลา ลาที่ 2 มีทั้งหมด 8 บรรทัด โดยมีโครงสร้างตามโน้ตดังต่อไปนี้

เพลง ร้วสามลา ลาที่ 2

B	O	--- ด	----	--- ร	----	- มรด-ร	----	มรข่ม --	--- ร	
	b	----	--- ม	--- ร	----	--- ม	--- ร	-- ม ร	-- ม ร	
		----	----	-- มรมข	--- ด	----	----	----	----	
		--- ร	----	----	-- มร่ม	-- ร่ม	----	---	ข	---
		-- รัด	----	--- ด	--- ล	-- ดข	---	-- ลข	---	---
		----	----	----	----	-- รดข	----	-- รดข	---	---
		---	---	---	- ข - ล	- ข - ด	- ข - ล	- ข - ด	- ข - ล	- ข - ล
		- ข - ด	---	- ด - ท	---	- ด - ท	-- รดท	-- รดท	---	---

จากโน้ตเพลงร้วสามลาข้างต้นสามารถเขียนรูปแบบของเพลงแทนด้วยสัญลักษณ์ ดังนี้

B(ob)

เทคนิคการบรรเลงเพลงร้วสามลา ลาที่ 2

การบรรเลงแบ่งออกเป็น 2 ช่วง ซึ่งในบรรทัดแรกของแต่ละช่วงจะมีการบรรเลงเหมือนกันกับร้วอื่นในเพลงชุดบัวลอย เพลงร้วสามลา ลาที่ 2 พบเทคนิคการสะบัด จำนวน 6 ครั้ง เทคนิคการกระทบจำนวน 2 ครั้ง เทคนิคการเป่านิ้วควง ซี่ 1 จำนวน 1 ครั้ง และเทคนิคการเป่าโหยเสียง ดั ยาว 5 ห้องเพลง

วิธีการบรรเลงเพลง ร้วสามลา ลาที่ 2

การบรรเลงเพลง ร้วสามลา ลาที่ 2 เหมือนกันกับร้วที่ 1 โดยจะเริ่มในจังหวะห่างๆและช้า แล้วค่อยๆเร่งจังหวะให้เร็วขึ้นจนหมดหน้าทับของกลองมลายูแล้วจึงไปเร่งจังหวะลง ส่วนเทคนิคของปี่ชวาที่พบในร้วที่ 2 นั้น ก็จะใช้นิ้วกระทบแล้วหยุดในบรรทัดที่ 1 ห้องที่ 7 เพื่อรอจังหวะแล้วจึงเป่าโน้ตในห้องที่ 8 ส่วนบรรทัดที่ 3 ห้องที่ 4 พบการใช้เทคนิคโหนเสียงและนิ้วควงเสียง โด บรรทัดที่ 5 ห้องที่ 4 และ 5 พบการใช้นิ้วควงของ ลา และ ซอล ซึ่งนิ้วควงเสียงนี้ จะต้องบังคับลมและลิ้นให้พอดีแล้วเปิดนิ้วขึ้นบนครึ่งรู

เพลง ร่ำสามลา ลาที่ 2

บรรทัดที่ 1

ปี่ชวา	---ด	----	---ร	----	-มรด-ร	----	มรข่ม	---	---ร
--------	------	------	------	------	--------	------	-------	-----	------

กลองมลายูตัวผู้	----	--- ใจะ	----	----	----	--- ใจะ	----	----
-----------------	------	---------	------	------	------	---------	------	------

กลองมลายูตัวเมีย	----	----	----	--- ใจะ	----	----	----	--- ใจะ
------------------	------	------	------	---------	------	------	------	---------

เหม่ง	----	----	----	----	----	----	----	----
-------	------	------	------	------	------	------	------	------

บรรทัดที่ 2

ปี่ชวา	----	---ม	---ร	----	---ม	---ร	--มร	--มร
--------	------	------	------	------	------	------	------	------

กลองมลายูตัวผู้	----	--- ใจะ	----	----	----	--- ใจะ	----	----
-----------------	------	---------	------	------	------	---------	------	------

กลองมลายูตัวเมีย	----	----	----	--- ใจะ	----	----	----	--- ใจะ
------------------	------	------	------	---------	------	------	------	---------

เหม่ง	----	----	----	----	----	----	----	---เหม่ง
-------	------	------	------	------	------	------	------	----------

บรรทัดที่ 3

ปี่ชวา	----	----	มรข่ม	---ด	----	----	----	----
--------	------	------	-------	------	------	------	------	------

กลองมลายูตัวผู้	-- ใจะ -	- ใจะ --	-- ใจะ -	- ใจะ --	-- ใจะ -	- ใจะ --	-- ใจะ -	- ใจะ --
-----------------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

กลองมลายูตัวเมีย	--- ใจะ	--- ใจะ	--- ใจะ	--- ใจะ	--- ใจะ	--- ใจะ	--- ใจะ	--- ใจะ
------------------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

เหม่ง	----	---เหม่ง	----	---เหม่ง	----	---เหม่ง	----	---เหม่ง
-------	------	----------	------	----------	------	----------	------	----------

บรรทัดที่ 4

ปี่ชวา	---ร	----	----	มรข่ม	---ร	----	--- ๗	--- ม
--------	------	------	------	-------	------	------	-------	-------

กลองมลายูตัวผู้	-- ใจะ -	- ใจะ --	-- ใจะ -	- ดิง --	-- ใจะ -	- ใจะ --	-- ใจะ -	- ดิง --
-----------------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

กลองมลายูตัวเมีย	--- ใจะ	--- ใจะ	--- ใจะ	--- ทั้ง	--- ใจะ	--- ใจะ	--- ใจะ	--- ทั้ง
------------------	---------	---------	---------	----------	---------	---------	---------	----------

เหม่ง	----	---เหม่ง	----	---เหม่ง	----	---เหม่ง	----	---เหม่ง
-------	------	----------	------	----------	------	----------	------	----------

เพลง รั้วสามลา ลาที่ 2

บรรทัดที่ 5

ปี่ชวา	-- รั้วคํ	----	--- คํ	--- ลํ	-- คํ ขํ	--- ลํ	รั้วลํขํ รั้ว	----
--------	-----------	------	--------	--------	----------	--------	---------------	------

กลองมลายูตัวผู้	- ไละ --	- ไละ --	- ไละ --	--- ตึง	- ไละ --	- ไละ --	- ไละ --	- ตึง --
-----------------	----------	----------	----------	---------	----------	----------	----------	----------

กลองมลายูตัวเมีย	--- ไละ	--- ไละ	--- ไละ	- ทัง --	--- ไละ	--- ไละ	--- ไละ	--- ทัง
------------------	---------	---------	---------	----------	---------	---------	---------	---------

เหม่ง	----	--- เหม่ง	----	--- เหม่ง	----	--- เหม่ง	----	--- เหม่ง
-------	------	-----------	------	-----------	------	-----------	------	-----------

บรรทัดที่ 6

ปี่ชวา	----	----	----	----	- รั้วคข	----	- รั้วคข	----
--------	------	------	------	------	----------	------	----------	------

กลองมลายูตัวผู้	- ไละ --	- ไละ --	- ไละ --	--- ตึง	- ไละ --	- ไละ --	- ไละ --	--- ตึง
-----------------	----------	----------	----------	---------	----------	----------	----------	---------

กลองมลายูตัวเมีย	--- ไละ	--- ไละ	--- ไละ	- ทัง --	--- ไละ	--- ไละ	--- ไละ	- ทัง --
------------------	---------	---------	---------	----------	---------	---------	---------	----------

เหม่ง	----	--- เหม่ง	----	--- เหม่ง	----	--- เหม่ง	----	--- เหม่ง
-------	------	-----------	------	-----------	------	-----------	------	-----------

บรรทัดที่ 7

ปี่ชวา	--- ล	--- ช	--- ค	- ช - ล	- ช - ค	- ช - ล	- ช - ค	- ช - ล
--------	-------	-------	-------	---------	---------	---------	---------	---------

กลองมลายูตัวผู้	- ไละ --	- ตึง --	- ไละ --	--- ตึง	- ไละ --	--- ตึง	- ไละ --	--- ตึง
-----------------	----------	----------	----------	---------	----------	---------	----------	---------

กลองมลายูตัวเมีย	--- ไละ	--- ทัง	--- ไละ	- ทัง --	--- ไละ	- ทัง --	--- ไละ	- ทัง --
------------------	---------	---------	---------	----------	---------	----------	---------	----------

เหม่ง	----	--- เหม่ง	----	--- เหม่ง	----	--- เหม่ง	----	--- เหม่ง
-------	------	-----------	------	-----------	------	-----------	------	-----------

บรรทัดที่ 8

ปี่ชวา	- ช - ค	--- ร	- ค - ท	--- ร	- ค - ท	- รั้วคท	- รั้วคท	--- ค
--------	---------	-------	---------	-------	---------	----------	----------	-------

กลองมลายูตัวผู้	- ไละ --	--- ตึง	- ไละ --	--- ตึง	- ตึง - ตึง	- ตึง - ตึง	-- ตึง ตึง	- ตึง --
-----------------	----------	---------	----------	---------	-------------	-------------	------------	----------

กลองมลายูตัวเมีย	--- ไละ	- ทัง --	--- ไละ	- ทัง --	ทัง - ทัง -	ทัง - ทัง -	----	--- พรั้ง
------------------	---------	----------	---------	----------	-------------	-------------	------	-----------

เหม่ง	----	--- เหม่ง	----	--- เหม่ง	----	--- เหม่ง	----	--- เหม่ง
-------	------	-----------	------	-----------	------	-----------	------	-----------

โครงสร้างเพลงร้วสามลา ลาที่ 3

เพลงร้วสามลา ลาที่ 3 มีทั้งหมด 6 บรรทัด โดยมีโครงสร้างตามโน้ตดังต่อไปนี้

เพลง ร้วสามลา ลาที่ 3

C	O	---ด	----	---ร	----	-มรด-ร	----	มรข้ม--	---ร
	c	----	----	----	----	---ม	---ร	----	----
		---ม	---ร	--มร	--ม [~] ร	--ม [~] ร	----	---ด	----
		----	----	---ล	--ร [~] ดล	--ร [~] ดล	---ข	----	-ล-ร
		---ร	--ม [~] ร	---ร	--ร [~] ดข	----	--ร [~] ดข	--ร [~] ดข	--ร [~] ดข
		---ล	-ข-ด	-ข-ล	-ข-ด	--ร [~] ดท	--ร [~] ดท	--ร [~] ดท	---ด

จากโน้ตเพลงร้วสามลาข้างต้นสามารถเขียนรูปแบบของเพลงแทนด้วยสัญลักษณ์ ดังนี้

C(oc)

เทคนิคการบรรเลงเพลงร้วสามลา ลาที่3

เพลงร้วสามลา ลาที่ 3 แบ่งออกเป็น 2 ช่วง ซึ่งในบรรทัดแรกของแต่ละช่วงจะมีการบรรเลงเหมือนกันกับร้วอื่นในเพลงชุดบัวลอย โดยพบเทคนิคการสะบัด จำนวน 11 ครั้ง เทคนิคการเป่านิ้วควง ซี่ 1 จำนวน 1 ครั้ง และเทคนิคการเป่าโหยเสียง ดี่ ยาว 4 ห้องเพลง

วิธีการบรรเลงเพลงร้วสามลา ลาที่3

การบรรเลงเพลงร้วสามลา ลาที่3 คล้ายกับร้วที่1 คือเริ่มตั้งจังหวะจากซ้ำและห่าง แล้วค่อยเร่งจังหวะให้กระชับขึ้นและพอเหมาะจนหมดหน้าทับ แล้วจึงโปรยลง ส่วนเทคนิคของปี่ชวาในร้วที่3นั้น ในบรรทัดที่1 ห้องที่ 7 พบการใช้นิ้วควงเสียงโดสูง การเป่านิ้วควงเสียงโดสามารถโหนงมาที่เสียงลาได้โดยที่ไม่ต้องหยุดลม ทำให้เสียงไม่สะดุด และยังทำให้เกิดสำเนียงและเอกลักษณ์เฉพาะปี่ชวาได้อย่างชัดเจน

เพลง รั้วสามลา ลาที่ 3

บรรทัดที่ 1

ปี่ชวา	--- ด	----	--- ร	----	- มรด - ร	----	มรชัม--	--- ร
กลองมลายูตัวผู้	----	--- โฉ๊ะ	----	----	----	--- โฉ๊ะ	----	----
กลองมลายูตัวเมีย	----	----	----	--- ฉ๊ะ	----	----	----	--- ฉ๊ะ
หม่ง	----	----	----	----	----	----	----	----

บรรทัดที่ 2

ปี่ชวา	----	----	----	----	--- ม	--- ร	----	----
กลองมลายูตัวผู้	----	--- โฉ๊ะ	----	----	----	--- โฉ๊ะ	----	----
กลองมลายูตัวเมีย	----	----	----	--- ฉ๊ะ	----	----	----	--- ฉ๊ะ
หม่ง	----	----	----	----	----	----	----	--- หม่ง

บรรทัดที่ 3

ปี่ชวา	--- ม	--- ร	-- ม ร	-- ม ร	-- ม ชุ	----	--- คั	----
กลองมลายูตัวผู้	-- โฉ๊ะ -	- โฉ๊ะ - ติง	ติง - โฉ๊ะ -	- โฉ๊ะ - -	ติง - โฉ๊ะ -	- โฉ๊ะ - ติง	ติง - โฉ๊ะ -	- โฉ๊ะ - -
กลองมลายูตัวเมีย	--- ฉ๊ะ	----	--- ฉ๊ะ	--- ทัง	--- ฉ๊ะ	----	--- ฉ๊ะ	--- ทัง
หม่ง	----	--- หม่ง	----	--- หม่ง	----	--- หม่ง	----	--- หม่ง

บรรทัดที่ 4

ปี่ชวา	----	----	--- ลั	-- รัตลิ	-- รัตลิ	--- ชุ	----	- ลั - ร
กลองมลายูตัวผู้	ติง - โฉ๊ะ -	- โฉ๊ะ - ติง	ติง - โฉ๊ะ -	- โฉ๊ะ - -	ติง - โฉ๊ะ -	- โฉ๊ะ - ติง	ติง - โฉ๊ะ -	- โฉ๊ะ - -
กลองมลายูตัวเมีย	--- ฉ๊ะ	----	--- ฉ๊ะ	--- ทัง	--- ฉ๊ะ	----	--- ฉ๊ะ	--- ทัง
หม่ง	----	--- หม่ง	----	--- หม่ง	----	--- หม่ง	----	--- หม่ง

เพลง รั้วสามลา ลาที่ 3

บรรทัดที่ 5

ปี่ชวา	--- ร	--- มรด	--- ร	--- รัต	---	--- รัต	--- รัต	--- รัต
กลองมลายูตัวผู้	ติง -- ติง	--- ติง	--- ติง	--- ติง	--- ติง	--- ติง	--- ติง	--- ติง
กลองมลายูตัวเมีย	-- ทัง -	- ทัง --	-- ทัง -	- ทัง --	-- ทัง -	- ทัง --	-- ทัง -	- ทัง --
เหม่ง	----	--- เหม่ง	----	--- เหม่ง	----	--- เหม่ง	----	--- เหม่ง

บรรทัดที่ 6

ปี่ชวา	--- ล	- ช - ด	- ช - ล	- ช - ด	--- รัต	--- รัต	--- รัต	--- ด
กลองมลายูตัวผู้	--- ติง	--- ติง	--- ติง	--- ติง	--- ติง	--- ติง	-- ติง ติง	- ติง - พรั้ง
กลองมลายูตัวเมีย	- ทัง --	- ทัง --	- ทัง --	- ทัง --	- ทัง --	- ทัง --	----	--- พรั้ง
เหม่ง	----	--- เหม่ง	----	--- เหม่ง	----	--- เหม่ง	----	--- เหม่ง

โครงสร้างเพลงบัวลอย

เพลงบัวลอยเป็นเพลงท่อนเดียว มีลักษณะการบรรเลง 5 ลักษณะ ซึ่งในบรรทัดที่ 6 และบรรทัดที่ 10 มีลักษณะการบรรเลงเหมือนกัน และ 4 ห้องแรกของบรรทัดที่ 7, 9 และ 11 มีลักษณะการบรรเลงเหมือนกันตามโน้ตที่ปรากฏดังต่อไปนี้

เพลง บัวลอย

A	a	----	--- ด	--- ท	--- ด	- ร - ร	- ฟ - ท	--- ด	ทด - ร
		--- ร	--- ร	--- ช	--- ร	----	--- ฟ	-- มพชัพ	--- ด
		----	- ช - ด	--- ท	--- ด	--- ร	- ฟ - ท	-- ด ด	ทด - ร
		----	----	--- ช	- ล - ด	----	-- ฟ ด	--- ช	--- ด
		----	- ช - ด	- ช - ด	-- ร ฟ	-- ม ฟ	-- ม ฟ	-- ม ฟ	ม ฟ - ช
	b	----	----	--- ฟ	-- ฟ ฟ	- ฟ - ฟ	- ด - ฟ	-- มชัพ	- มรด-ร
		----	- ด - ฟ	- ม - ฟ	- มรด-ร	-- ฟ ร	-- ฟ ท	--- ด	ทด - ร
	oc	---	---	---	---	- ช - ร	- ฟ - ร	- ช - ช	---
		---	---	---	---	---	---	---	---
	od	----	- ด - ฟ	- ม ช ฟ	- มรด-ร	- ช - ด	รรม --	- ฟ - ม	ฟม - ฟช
b	----	----	--- ฟ	-- ฟ ฟ	----	- ด - ฟ	-- มชัพ	- มรด-ร	
oe	----	- ด - ฟ	- ม - ฟ	- มรด-ร	-- ฟ ร	-- ฟ ท	-- ดด	ทด - ร	

เพลง บัวลอย

บรรทัดที่ 10

ปี่ชวา	----	----	---ฟ	--ฟฟ	(-ฟ-ฟ)	-ด-ฟ	-ม-ซุฟ	-มรด-ร
กลองมลายุดัวผู้	---ติง	---ติง	----	-ติงโจ๊ะ-	----	-ติงโจ๊ะ-	โจ๊ะ-โจ๊ะ-	ติง--ติง
กลองมลายุดัวเมีย	----	----	----	ทั้ง--จ๊ะ	----	ทั้ง--จ๊ะ	-จ๊ะ-จ๊ะ	--ทั้ง-
หม่อม	----	----	----	----	----	----	----	---หม่อม

บรรทัดที่ 11

ปี่ชวา	----	-ด-ฟ	-ม-ซุฟ	-มรด-ร	--ฟร	--ฟท	--ดด	ทด-ร
กลองมลายุดัวผู้	----	-ติงโจ๊ะ-	โจ๊ะ-โจ๊ะ-	ติง--ติง	---ติง	-ติง--	---ติง	-ติง--
กลองมลายุดัวเมีย	----	ทั้ง--จ๊ะ	-จ๊ะ-จ๊ะ	--ทั้ง-	--ทั้ง-	ทั้ง---	-ทั้ง--	---ทั้ง
หม่อม	----	----	----	----	----	----	----	---หม่อม

โครงสร้างเพลงนางหน้าย

3. เพลงนางหน้าย

เพลงนางหน้ายเป็นเพลง 3 ท่อน ท่อนที่ 1 บรรทัด ท่อนที่ 2 มี 13 บรรทัด และ
ท่อนที่ 3 มี 12 บรรทัด โดยมีลักษณะการบรรเลง 7 ลักษณะ ดังต่อไปนี้

- บรรทัดที่ 1 และบรรทัดที่ 2 ของท่อนที่ 1 มีลักษณะการบรรเลงเหมือนกัน
- บรรทัดที่ 3 และบรรทัดที่ 4 ของท่อนที่ 1 มีลักษณะการบรรเลงเหมือนกัน
- บรรทัดที่ 5 , บรรทัดที่ 7 , บรรทัดที่ 9 และบรรทัดที่ 11 ของท่อนที่ 1 มี

ลักษณะการบรรเลงเหมือนกัน

- 4 ห้องแรกของบรรทัดที่ 2, 4, และ 9 ของท่อนที่ 2 มีลักษณะการบรรเลง

เหมือนกัน

- บรรทัดที่ 2 - 7 และบรรทัดที่ 9 - 13 ของท่อนที่ 2 มีลักษณะการบรรเลง

เหมือนกัน

- บรรทัดที่ 1 - 6 และบรรทัดที่ 7 - 12 ของท่อนที่ 3 มีลักษณะการบรรเลง

เหมือนกัน

โดยโครงสร้างของเพลงนางหมายมีลักษณะการบรรเลงตามโน้ตที่ปรากฏ
ดังต่อไปนี้

เพลง นางหมาย

A	a	-- ร ร	- ช้ - ร	- ช้ - มร	รด - ร	- ช - ล	- ด - ร	ม ร ช้ ด	ด ด ช ด
	a	-- ร ร	- ช้ - ร	- ช้ - ม	รด - ร	- ช - ล	- ด - ร	ม ร ช้ ด	ด ด ช ด
	b	- ล - ร	มรด - ล	- ช - ล	- ด - -	ร - - -	- ช้ - ด	- - ด ด	- ช - ด
	b	- ล - ร	มรด - ล	- ช - ล	- ด - -	ร - - -	- ช้ - ด	- - ด ด	- ช - ด
	oc	- ล - ร	มรด - ล	- ช - ล	- ด - -	ร - - -	- ด - ช้	- - ล ช้	- ด - ร
		- ช้ - ร	- ด - ล	- ช - ล	- ด - -	ร - - -	- ช้ - ด	- - ด ด	- ช - ด
	oc	- ล - ร	- ด - ล	- ช - ล	- ด - -	ร - - -	- ด - ช้	- - - -	- ด - ร
		- ช้ - ร	- ด - ล	- ช - ล	- ด - -	ร - - -	- ช้ - ด	- - ด ด	- ช - ด
	oc	- ล - ร	- ด - ล	- ช - ล	- ด - -	ร - - -	- ด - ช้	- - - -	- ด - ร
		- ช้ - ร	- ด - ล	- ช - ล	- ด - -	ร - - -	- ช้ - ด	- - ด ด	- ช - ด
o	- ล - ร	- ด - ล	- ช - ล	- ด - -	ร - - -	- ด - ช้	- - - -	- ด - ร	

B	c	- ช้ - ร	- ด - ล	- ช - ล	- ด - -	ร - - -	- ช้ - ด	- ร - ม	- ฟ - ช้
	d	- - - ม	- ช้ - ล	- ด - ร	- ด - ช้	- - - -	- ช้ - ช้	- ม - ล	- ช้ - ม
		- ช้ - ร	- ม - ร	- ช้ - ร	- ม - ช้	- ร - ม	- ช้ - ล	- ด - ร	- ด - ช้
		- - - ม	- ช้ - ล	- ด - ร	- ด - ช้	- - - -	- ช้ - ช้	- ฟ - ช้	- - - ช้
		- - - ฟ	- ฟ - ฟ	- - - ช้	- - - ฟ	- - - -	- ฟ - ช้	- ล - ช้	- ฟ - ม
		- - - ร	- ช้ - ร	- ด - ช	- ด - -	- ร - -	- ด - ร	- ม - ร	- ช - ฟ
		- ม - ร	- ด - ช	- ด - ช	- ด - -	- ร - -	- ช้ - ด	- ร - ม	- ฟ - ช้
	g	- - - ม	- ช้ - ล	- ด - ร	- ด - -	- ช้ - -	- ช้ - ช้	- ม - ช้	- - - ม
	d	- ช้ - ร	- ม - ร	- ช้ - ร	- ม - ช้	- ร - ม	- ช้ - ล	- ด - ร	- ด - ช้
		- - - ม	- ช้ - ล	- ด - ร	- ด - -	- ช้ - -	- ช้ - ช้	- ฟ - ช้	- - - ช้
		- - - ฟ	- ฟ - ฟ	- - - ช้	- - - ฟ	- - - -	- ฟ - ช้	- ล - ช้	- ฟ - ม
		- - - ร	- ช้ - ร	- ด - ช	- ด - -	- ร - -	- ด - ร	- ม - ร	- ช - ฟ
		- ม - ร	- ช้ - ร	- ด - ช	- ด - -	- ร - -	- ช้ - ด	- - ด ด	- ช - ด

C	h	- ชื้-ม	- ร-ด	- ล-ด	- ชื้-ล	- - - ร	- ด-ล	- - - ชื้	- - - ด
		- - - -	- ม-ร-ด	- ล-ด	- ชื้-ล	- - - ร	- ชื้-ร	- ด-ชื้	- ด-ร
		- - - -	- ร-ร	- ม-ด	- ร- -	- ม- -	- ด-ร	- ม-ร	- ด-ร
		- ล- -	- ชื้-ล	- ชื้-ล	- ด- -	- ร- -	- ด-ร	- ม-ร	- ชื้-ฟ
		- ม-ร	- ด-ชื้	- ด-ชื้	- ด- -	- ร- -	- ด-ร	- ม-ร	- ชื้-ฟ
		- ม-ร	- ด-ชื้	- ด-ชื้	- ด- -	- ร- -	- ชื้-ด	- - ด-ด	- ชื้-ด
	h	- ชื้-ม	- ร-ด	- ล-ด	- ชื้-ล	- - - ร	- ด-ล	- - - ชื้	- - - ด
		- - - -	- ร-ด	- ล-ด	- ชื้-ล	- - - ร	- ชื้-ร	- ด-ชื้	- ด-ร
		- - - -	- ด-ร	- ม-ด	- ร- -	- ม- -	- ด-ร	- ม-ร	- ด- -
		- ล- -	- ชื้-ล	- ชื้-ล	- ด- -	- ร- -	- ด-ร	- ม-ร	- ชื้-ฟ
		- ม-ร	- ด-ชื้	- ด-ชื้	- ด- -	- ร- -	- ด-ร	- ม-ร	- ชื้-ฟ
		- ม-ร	- ด-ชื้	- ด-ชื้	- ด- -	- ร- -	- ชื้-ด	- - ด-ด	- ชื้-ด

จากโน้ตเพลงนางหน้ายข้างต้นสามารถเขียนรูปแบบของเพลงแทนด้วยสัญลักษณ์ ดังนี้

A (aa+bb+oc+oc+oc+o) B (c+d+g+d) C (h+h)

เทคนิคการบรรเลงเพลงนางหน้าย

เพลงนางหน้ายแบ่งออกเป็น 3 ท่อน ท่อนที่ 1 จำนวน 11 บรรทัด ท่อนที่ 2 จำนวน 13 บรรทัด และท่อนที่ 3 จำนวน 12 บรรทัด พบเทคนิคการสะบัด จำนวน 6 ครั้ง

วิธีการบรรเลงเพลงนางหน้าย

เพลงนางหน้ายเป็นเพลงที่บรรเลงต่อจากเพลงบัวลอย ลักษณะการบรรเลงคือ พี่ชวาจะเป็นผู้ขึ้นทำนองและตามด้วยกลองมลายูในห้องที่ 5 ซึ่งอาศัยจังหวะในทำนองตอนท้ายของเพลงบัวลอยมาเป็นแนวการบรรเลง เพื่อให้เพลงทั้งสองมีจังหวะที่สัมพันธ์กันและทำให้จังหวะในการบรรเลงมีความกระชับ ไม่ช้าหรือเร็วจนเกินไป โดยความสั้นยาวในการบรรเลงขึ้นอยู่กับจำนวนของแขกผู้มาร่วมงาน ซึ่งสามารถบรรเลงกลับต้นในท่อนที่ ๒ และ ๓ เพื่อยืดระยะเวลาตามที่ผู้บรรเลงต้องการ เมื่อต้องการจบการบรรเลงเพลงนางหน้าย จะบรรเลงบรรทัดสุดท้ายของท่อนที่ 3 โดยไม่เร่งจังหวะหรือทอดจังหวะไปจนจบบรรทัด

เพลง นางหน้าย ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

ปี่ชวา	--- รั รั	- ซี่ - รั	- ซี่ - รัม	รัด - รั	- ซี่ - ไล	- ด - รั	ม รั ซี่ ด	ดี ด - ซี่ ด
กลองมลายุดัวผู้	----	----	----	----	-- - พรั้ง	- พรั้ง - พรั้ง	-- - พรั้ง	- พรั้ง - พรั้ง
กลองมลายุดัวเมีย	----	----	----	----	-- - พรั้ง	- พรั้ง - พรั้ง	-- - พรั้ง	- พรั้ง - พรั้ง
หม่อม	----	----	----	----	----	-- - หม่อม	----	-- - หม่อม

บรรทัดที่ 2

ปี่ชวา	--- รั รั	- ซี่ - รั	- ซี่ - รัม	รัด - รั	- ซี่ - ไล	- ด - รั	ม รั ซี่ ด	ดี ด - ซี่ ด
กลองมลายุดัวผู้	----	----	----	----	-- - พรั้ง	- พรั้ง - พรั้ง	-- - พรั้ง	- พรั้ง - พรั้ง
กลองมลายุดัวเมีย	----	----	----	----	-- - พรั้ง	- พรั้ง - พรั้ง	-- - พรั้ง	- พรั้ง - พรั้ง
หม่อม	----	-- - หม่อม	----	-- - หม่อม	----	-- - หม่อม	----	-- - หม่อม

บรรทัดที่ 3

ปี่ชวา	- ไล - รั	มัด - ไล	- ซี่ - ไล	- ด --	รั ---	- ซี่ - ด	-- ด ด	- ซี่ - ด
กลองมลายุดัวผู้	----	----	----	----	-- - พรั้ง	- พรั้ง - พรั้ง	-- - พรั้ง	- พรั้ง - พรั้ง
กลองมลายุดัวเมีย	----	----	----	----	-- - พรั้ง	- พรั้ง - พรั้ง	-- - พรั้ง	- พรั้ง - พรั้ง
หม่อม	----	-- - หม่อม	----	-- - หม่อม	----	-- - หม่อม	----	-- - หม่อม

บรรทัดที่ 4

ปี่ชวา	- ไล - รั	มัด - ไล	- ซี่ - ไล	- ด --	รั ---	- ซี่ - ด	-- ด ด	- ซี่ - ด
กลองมลายุดัวผู้	----	----	----	----	-- - พรั้ง	- พรั้ง - พรั้ง	-- - พรั้ง	- พรั้ง - พรั้ง
กลองมลายุดัวเมีย	----	----	----	----	-- - พรั้ง	- พรั้ง - พรั้ง	-- - พรั้ง	- พรั้ง - พรั้ง
หม่อม	----	-- - หม่อม	----	-- - หม่อม	----	-- - หม่อม	----	-- - หม่อม

เพลง นางหน้าย ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 5

ปี่ชวา	- ล - ร	มรด - ล	- ซ - ล	- ด - -	ร - - -	- ด - ซ	- - ล ซ	- ด - ร
กลองมลายูตัวผู้	- ตึง - ตึง	- โจ๊ะ - -	- ตึง - ตึง	- โจ๊ะ - -	- ตึง - -	- - - ตึง	- - - ตึง	- ตึง - -
กลองมลายูตัวเมีย	- - - -	- - - โจ๊ะ	- - - -	- - - โจ๊ะ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
หม่ง	- - - -	- - - หม่ง	- - - -	- - - หม่ง	- - - -	- - - หม่ง	- - - -	- - - หม่ง

บรรทัดที่ 6

ปี่ชวา	- ซ - ร	- ด - ล	- ซ - ล	- ด - -	ร - - -	- ซ - ด	- - ด ด	- ซ - ด
กลองมลายูตัวผู้	- ตึง - ตึง	- โจ๊ะ - -	- ตึง - ตึง	- โจ๊ะ - -	- ตึง - -	- - - ตึง	- - - ตึง	- ตึง - -
กลองมลายูตัวเมีย	- - - -	- - - โจ๊ะ	- - - -	- - - โจ๊ะ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
หม่ง	- - - -	- - - หม่ง	- - - -	- - - หม่ง	- - - -	- - - หม่ง	- - - -	- - - หม่ง

บรรทัดที่ 7

ปี่ชวา	- ล - ร	- ด - ล	- ซ - ล	- ด - -	ร - - -	- ด - ซ	- - - -	- ด - ร
กลองมลายูตัวผู้	- ตึง - -	- โจ๊ะ - -	- ตึง - -	- โจ๊ะ - -	- ตึง - -	- - - ตึง	- - - ตึง	- ตึง - -
กลองมลายูตัวเมีย	- - - -	- - - โจ๊ะ	- - - -	- - - โจ๊ะ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
หม่ง	- - - -	- - - หม่ง	- - - -	- - - หม่ง	- - - -	- - - หม่ง	- - - -	- - - หม่ง

บรรทัดที่ 8

ปี่ชวา	- ซ - ร	- ด - ล	- ซ - ล	- ด - -	ร - - -	- ซ - ด	- - ด ด	- ซ - ด
กลองมลายูตัวผู้	- ตึง - -	- โจ๊ะ - -	- ตึง - -	- โจ๊ะ - -	- ตึง - -	- - - ตึง	- - - ตึง	- ตึง - -
กลองมลายูตัวเมีย	- - - -	- - - โจ๊ะ	- - - -	- - - โจ๊ะ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
หม่ง	- - - -	- - - หม่ง	- - - -	- - - หม่ง	- - - -	- - - หม่ง	- - - -	- - - หม่ง

เพลง นางหน้าย ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 9

ปี่ชวา	- ล - ร	- ด - ล	- ช - ล	- ด - -	ร - - -	- ด - ช	- - - -	- ด - ร
กลองมลายูตัวผู้	- โฉ๊ะ - -	- ตึง - -	- โฉ๊ะ - -	- ตึง - -	- ตึง - -	- - - ตึง	- - - ตึง	- ตึง - -
กลองมลายูตัวเมีย	- - - ฉ๊ะ	- - - ทัง	- - - ฉ๊ะ	- - - ทัง	- - - - -	- ทัง - -	- ทัง - -	- - - ทัง
หม่อม	- - - -	- - - หม่อม	- - - -	- - - หม่อม	- - - -	- - - หม่อม	- - - -	- - - หม่อม

บรรทัดที่ 10

ปี่ชวา	- ช - ร	- ด - ล	- ช - ล	- ด - -	ร - - -	- ช - ด	- - ด ด	- ช - ด
กลองมลายูตัวผู้	- โฉ๊ะ - -	- ตึง - -	- โฉ๊ะ - -	- ตึง - -	- ตึง - -	- - - ตึง	- - - ตึง	- ตึง - -
กลองมลายูตัวเมีย	- - - ฉ๊ะ	- - - ทัง	- - - ฉ๊ะ	- - - ทัง	- - - - -	- ทัง - -	- ทัง - -	- - - ทัง
หม่อม	- - - -	- - - หม่อม	- - - -	- - - หม่อม	- - - -	- - - หม่อม	- - - -	- - - หม่อม

บรรทัดที่ 11

ปี่ชวา	- ล - ร	- ด - ล	- ช - ล	- ด - -	ร - - -	- ด - ช	- - - -	- ด - ร
กลองมลายูตัวผู้	- ตึง - -	- โฉ๊ะ - -	- โฉ๊ะ - -	- ตึง - -	- ตึง - -	- - - ตึง	- - - ตึง	- ตึง - -
กลองมลายูตัวเมีย	- - - ทัง	- - - ฉ๊ะ	- - - ฉ๊ะ	- - - ทัง	- - - - -	- ทัง - -	- ทัง - -	- - - ทัง
หม่อม	- - - -	- - - หม่อม	- - - -	- - - หม่อม	- - - -	- - - หม่อม	- - - -	- - - หม่อม

เพลง นางหน้าย ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

ปี่ชวา	- ช้ - ร	- ด - ล	- ช - ล	- ด - -	ร - - -	- ช้ - ด	- ร - ม	- ฟ - ช้
กลองมลายูตัวผู้	- ดิง - -	- โฉ๊ะ - -	- โฉ๊ะ - -	- ดิง - -	- ดิง - -	- - - ดิง	- - - ดิง	- ดิง - -
กลองมลายูตัวเมีย	- - - ทัง	- - - ฉ๊ะ	- - - ฉ๊ะ	- - - ทัง	- - - -	- ทัง - -	- ทัง - -	- - - ทัง
หม่ง	- - - -	- - - หม่ง	- - - -	- - - หม่ง	- - - -	- - - หม่ง	- - - -	- - - หม่ง

บรรทัดที่ 2

ปี่ชวา	- - - ม	- ช้ - ล	- ด - ร	- ด - ช้	- - - -	- ช้ - ช้	- ม - ล	- ช้ - ม
กลองมลายูตัวผู้	- โฉ๊ะ - -	- ดิง - -	- ดิง - -	- โฉ๊ะ - -	- ดิง - -	- - - ดิง	- - - ดิง	- ดิง - -
กลองมลายูตัวเมีย	- - - ฉ๊ะ	- - - ทัง	- - - ทัง	- - - ฉ๊ะ	- - - -	- ทัง - -	- ทัง - -	- - - ทัง
หม่ง	- - - -	- - - หม่ง	- - - -	- - - หม่ง	- - - -	- - - หม่ง	- - - -	- - - หม่ง

บรรทัดที่ 3

ปี่ชวา	- ช้ - ร	- ม - ร	- ช้ - ร	- ม - ช้	- ร - ม	- ช้ - ล	- ด - ร	- ด - ช้
กลองมลายูตัวผู้	- โฉ๊ะ - -	- ดิง - -	- ดิง - -	- โฉ๊ะ - -	- ดิง - -	- - - ดิง	- - - ดิง	- ดิง - -
กลองมลายูตัวเมีย	- - - ฉ๊ะ	- - - ทัง	- - - ทัง	- - - ฉ๊ะ	- - - -	- ทัง - -	- ทัง - -	- - - ทัง
หม่ง	- - - -	- - - หม่ง	- - - -	- - - หม่ง	- - - -	- - - หม่ง	- - - -	- - - หม่ง

บรรทัดที่ 4

ปี่ชวา	- - - ม	- ช้ - ล	- ด - ร	- ด - ช้	- - - -	- ช้ - ช้	- ฟ - ช้	- - - ช้
กลองมลายูตัวผู้	- - ดิง -	- - ดิง -	- - ดิง -	ดิง - - -	- ดิง - -	- - - ดิง	- - - ดิง	- ดิง - -
กลองมลายูตัวเมีย	- - - ทัง	- - - ทัง	- - - ทัง	- ทัง - -	- - - -	- ทัง - -	- ทัง - -	- - - ทัง
หม่ง	- - - -	- - - หม่ง	- - - -	- - - หม่ง	- - - -	- - - หม่ง	- - - -	- - - หม่ง

เพลง นางหน้าย ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 5

ปี่ชวา	--- ฟ	- ฟ - ฟ	--- ซี่	--- ฟ	-- ทำม	- ฟ - ซี่	- ลี่ - ซี่	- ฟ - ม
กลองมลายูตัวผู้	-- ตึง -	-- ตึง -	-- ตึง -	ตึง ---	- ตึง --	--- ตึง	--- ตึง	- ตึง --
กลองมลายูตัวเมีย	-- ทุ้ม	-- ทุ้ม	-- ทุ้ม	- ทุ้ม --	----	- ทุ้ม --	- ทุ้ม --	--- ทุ้ม
หม่อม	----	--- หม่อม	----	--- หม่อม	----	--- หม่อม	----	--- หม่อม

บรรทัดที่ 6

ปี่ชวา	--- ร	- ซี่ - ร	- ด - ซ	- ด --	- ร --	- ด - ร	- ม - ร	- ซ - ฟ
กลองมลายูตัวผู้	--- ตึง	--- ตึง	--- ตึง	- ตึง --	- ตึง --	--- ตึง	--- ตึง	- ตึง --
กลองมลายูตัวเมีย	-- ทุ้ม	-- ทุ้ม	-- ทุ้ม	ทุ้ม ---	----	- ทุ้ม --	- ทุ้ม --	--- ทุ้ม
หม่อม	----	--- หม่อม	----	--- หม่อม	----	--- หม่อม	----	--- หม่อม

บรรทัดที่ 7

ปี่ชวา	--- ร	- ซี่ - ร	- ด - ซ	- ด --	- ร --	- ด - ร	- ม - ร	- ซ - ฟ
กลองมลายูตัวผู้	--- ตึง	--- ตึง	--- ตึง	- ตึง --	- ตึง --	--- ตึง	--- ตึง	- ตึง --
กลองมลายูตัวเมีย	-- ทุ้ม	-- ทุ้ม	-- ทุ้ม	ทุ้ม ---	----	- ทุ้ม --	- ทุ้ม --	--- ทุ้ม
หม่อม	----	--- หม่อม	----	--- หม่อม	----	--- หม่อม	----	--- หม่อม

บรรทัดที่ 8

ปี่ชวา	--- ม	- ซี่ - ล	- คี่ - ร	- คี่ --	- ซี่ --	- ซี่ - ซี่	- ม - ซี่	--- ม
กลองมลายูตัวผู้	-- ตึง -	-- ตึง -	--- ตึง	--- ตึง	- ตึง --	--- ตึง	--- ตึง	- ตึง --
กลองมลายูตัวเมีย	-- ทุ้ม	-- ทุ้ม	-- ทุ้ม	-- ทุ้ม	----	- ทุ้ม --	- ทุ้ม --	--- ทุ้ม
หม่อม	----	--- หม่อม	----	--- หม่อม	----	--- หม่อม	----	--- หม่อม

เพลง นางหน้าย ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 9

ปี่ชวา	- ชี่ - ร	- ม - ร	- ชี่ - ร	- ม - ชี่	- ร - ม	- ชี่ - ล	- ดี่ - รั	- ดี่ - ชี่
กลองมลายุดัวผู้	-- ดิง -	-- ดิง -	--- ดิง	--- ดิง	- ดิง --	--- ดิง	--- ดิง	- ดิง --
กลองมลายุดัวเมีย	-- ทั่ง	-- ทั่ง	-- ทั่ง-	-- ทั่ง-	----	- ทั่ง --	- ทั่ง --	-- ทั่ง
เหม่ง	----	-- เหม่ง	----	--- เหม่ง	----	--- เหม่ง	----	--- เหม่ง

บรรทัดที่ 10

ปี่ชวา	--- ม	- ชี่ - ล	- ดี่ - รั	- ดี่ --	- ชี่ --	- ชี่ - ชี่	- ฟ - ชี่	--- ชี่
กลองมลายุดัวผู้	--- ดิง	--- ดิง	-- ดิง -	-- ดิง -	- ดิง --	--- ดิง	--- ดิง	- ดิง --
กลองมลายุดัวเมีย	-- ทั่ง-	-- ทั่ง-	-- ทั่ง	-- ทั่ง	----	- ทั่ง --	- ทั่ง --	-- ทั่ง
เหม่ง	----	-- เหม่ง	----	--- เหม่ง	----	--- เหม่ง	----	--- เหม่ง

บรรทัดที่ 11

ปี่ชวา	--- ฟ	- ฟ - ฟ	--- ชี่	--- ฟ	-- ทัม	- ฟ - ชี่	- ลี่ - ชี่	- ฟ - ม
กลองมลายุดัวผู้	--- ดิง	--- ดิง	-- ดิง -	-- ดิง -	- ดิง --	--- ดิง	--- ดิง	- ดิง --
กลองมลายุดัวเมีย	-- ทั่ง-	-- ทั่ง-	-- ทั่ง	-- ทั่ง	----	- ทั่ง --	- ทั่ง --	-- ทั่ง
เหม่ง	----	-- เหม่ง	----	--- เหม่ง	----	--- เหม่ง	----	--- เหม่ง

บรรทัดที่ 12

ปี่ชวา	--- ร	- ชี่ - ร	- ด - ช	- ด --	- ร --	- ด - ร	- ม - ร	- ช - ฟ
กลองมลายุดัวผู้	-- ไล่ะ -	- ไล่ะ --	-- ไล่ะ -	- ไล่ะ --	- ดิง --	--- ดิง	--- ดิง	- ดิง --
กลองมลายุดัวเมีย	--- ทั่ง	--- ทั่ง	--- ทั่ง	--- ทั่ง	----	- ทั่ง --	- ทั่ง --	-- ทั่ง
เหม่ง	----	-- เหม่ง	----	--- เหม่ง	----	--- เหม่ง	----	--- เหม่ง

เพลง นางหน้าย ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 13

ปี่ชวา	- ม - ร	- ฆ - ร	- ด - ฆ	- ด - -	- ร - -	- ฆ - ด	- - ด ด	- ฆ - ด
กลองมลายูตัวผู้	- - ใจะ -	- ใจะ - -	- - ใจะ -	- ใจะ - -	- ดิง - -	- - - ดิง	- - - ดิง	- ดิง - -
กลองมลายูตัวเมีย	- - - ใจะ	- - - ใจะ	- - - ใจะ	- - - ใจะ	- - - -	- ทั่ง - -	- ทั่ง - -	- - - ทั่ง
หม่ง	- - - -	- - - - หม่ง	- - - -	- - - - หม่ง	- - - -	- - - - หม่ง	- - - -	- - - - หม่ง

เพลง นางหน้าย ท่อนที่ 3

บรรทัดที่ 1

ปี่ชวา	- ฆ - ม	- ร - ด	- ล - ด	- ฆ - ล	- - - ร	- ด - ล	- - - ฆ	- - - ด
กลองมลายูตัวผู้	- - ใจะ -	ใจะ - ใจะ -	- - ใจะ -	ใจะ - ใจะ -	- ดิง - -	- - - ดิง	- - - ดิง	- ดิง - -
กลองมลายูตัวเมีย	- - - ใจะ	- ใจะ - ใจะ	- - - ใจะ	- ใจะ - ใจะ	- - - -	- ทั่ง - -	- ทั่ง - -	- - - ทั่ง
หม่ง	- - - -	- - - - หม่ง	- - - -	- - - - หม่ง	- - - -	- - - - หม่ง	- - - -	- - - - หม่ง

บรรทัดที่ 2

ปี่ชวา	- - - -	- ม ร ด	- ล - ด	- ฆ - ล	- - - ร	- ฆ - ร	- ด - ฆ	- ด - ร
กลองมลายูตัวผู้	- - ใจะ -	ใจะ - ใจะ -	- - ใจะ -	ใจะ - ใจะ -	- ดิง - -	- - - ดิง	- - - ดิง	- ดิง - -
กลองมลายูตัวเมีย	- - - ใจะ	- ใจะ - ใจะ	- - - ใจะ	- ใจะ - ใจะ	- - - -	- ทั่ง - -	- ทั่ง - -	- - - ทั่ง
หม่ง	- - - -	- - - - หม่ง	- - - -	- - - - หม่ง	- - - -	- - - - หม่ง	- - - -	- - - - หม่ง

บรรทัดที่ 3

ปี่ชวา	- - - -	- ร - ร	- ม - ด	- ร - -	- ม - -	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ร
กลองมลายูตัวผู้	- - ใจะ -	ใจะ - ใจะ -	ใจะ - ใจะ -	ใจะ - ใจะ -	- ดิง - -	- - - ดิง	- - - ดิง	- ดิง - -
กลองมลายูตัวเมีย	- - - ใจะ	- ใจะ - ใจะ	- ใจะ - ใจะ	- ใจะ - ใจะ	- - - -	- ทั่ง - -	- ทั่ง - -	- - - ทั่ง
หม่ง	- - - -	- - - - หม่ง	- - - -	- - - - หม่ง	- - - -	- - - - หม่ง	- - - -	- - - - หม่ง

เพลง นางหน่าย ท่อนที่ 3

บรรทัดที่ 4

ปี่ชวา	- ล - -	- ช - ล	- ช - ล	- ด - -	- ร - -	- ด - ร	- ม - ร	- ชู้ - ฟ
กลองมลายูตัวผู้	-- โจ๊ะ -	โจ๊ะ-โจ๊ะ-	โจ๊ะ-โจ๊ะ-	โจ๊ะ-โจ๊ะ-	- ตึง - -	--- ตึง	--- ตึง	- ตึง - -
กลองมลายูตัวเมีย	--- จ๊ะ	- จ๊ะ - จ๊ะ	- จ๊ะ - จ๊ะ	- จ๊ะ - จ๊ะ	----	- ทั่ง - -	- ทั่ง - -	--- ทั่ง
หม่อม	----	--- หม่อม	----	--- หม่อม	----	--- หม่อม	----	--- หม่อม

บรรทัดที่ 5

ปี่ชวา	- ม - ร	- ด - ช	- ด - ช	- ด - -	- ร - -	- ด - ร	- ม - ร	- ชู้ - ฟ
กลองมลายูตัวผู้	-- ตึง ตึง	-- ตึง ตึง	-- ตึง ตึง	-- โจ๊ะ -	- ตึง - -	--- ตึง	--- ตึง	- ตึง - -
กลองมลายูตัวเมีย	----	----	----	--- จ๊ะ	----	- ทั่ง - -	- ทั่ง - -	--- ทั่ง
หม่อม	----	--- หม่อม	----	--- หม่อม	----	--- หม่อม	----	--- หม่อม

บรรทัดที่ 6

ปี่ชวา	- ม - ร	- ด - ช	- ด - ช	- ด - -	- ร - -	- ชู้ - ด	-- ด ด	- ชู้ - ด
กลองมลายูตัวผู้	-- ตึง ตึง	-- ตึง ตึง	-- ตึง ตึง	-- โจ๊ะ -	- ตึง - -	--- ตึง	--- ตึง	- ตึง - -
กลองมลายูตัวเมีย	----	----	----	--- จ๊ะ	----	- ทั่ง - -	- ทั่ง - -	--- ทั่ง
หม่อม	----	--- หม่อม	----	--- หม่อม	----	--- หม่อม	----	--- หม่อม

บรรทัดที่ 7

ปี่ชวา	- ชู้ - ม	- ร - ด	- ล - ด	- ช - ล	--- ร	- ด - ล	--- ช	--- ด
กลองมลายูตัวผู้	--- ตึง	--- ตึง	--- ตึง	-- โจ๊ะ -	- ตึง - -	--- ตึง	--- ตึง	- ตึง - -
กลองมลายูตัวเมีย	- ทั่ง - -	- ทั่ง - -	- ทั่ง - -	--- จ๊ะ	----	- ทั่ง - -	- ทั่ง - -	--- ทั่ง
หม่อม	----	--- หม่อม	----	--- หม่อม	----	--- หม่อม	----	--- หม่อม

เพลง นางหน้าย ท่อนที่ 3

บรรทัดที่ 8

ปี่ชวา	----	- ม ร ด	- ล - ด	- ช - ล	--- ร	- ชู - ร	- ด - ช	- ด - ร
กลองมลายูตัวผู้	--- ติง	--- ติง	--- ติง	-- โจ๊ะ -	- ติง --	--- ติง	--- ติง	- ติง --
กลองมลายูตัวเมีย	- ทัง --	- ทัง --	- ทัง --	--- จ๊ะ	----	- ทัง --	- ทัง --	--- ทัง
หม่ง	----	--- หม่ง	----	--- หม่ง	----	--- หม่ง	----	--- หม่ง

บรรทัดที่ 9

ปี่ชวา	----	- ด - ร	- ม - ด	- ร --	- ม --	- ด - ร	- ม - ร	- ด --
กลองมลายูตัวผู้	-- ติง ติง	-- ติง ติง	-- ติง ติง	-- โจ๊ะ -	- ติง --	--- ติง	--- ติง	- ติง --
กลองมลายูตัวเมีย	----	----	----	--- จ๊ะ	----	- ทัง --	- ทัง --	--- ทัง
หม่ง	----	--- หม่ง	----	--- หม่ง	----	--- หม่ง	----	--- หม่ง

บรรทัดที่ 10

ปี่ชวา	- ล --	- ช - ล	- ช - ล	- ด --	- ร --	- ด - ร	- ม - ร	- ชู - ฟ
กลองมลายูตัวผู้	-- ติง ติง	-- ติง ติง	-- ติง ติง	-- โจ๊ะ -	- ติง --	--- ติง	--- ติง	- ติง --
กลองมลายูตัวเมีย	----	----	----	--- จ๊ะ	----	- ทัง --	- ทัง --	--- ทัง
หม่ง	----	--- หม่ง	----	--- หม่ง	----	--- หม่ง	----	--- หม่ง

บรรทัดที่ 11

ปี่ชวา	- ม - ร	- ด - ช	- ด - ช	- ด --	- ร --	- ด - ร	- ม - ร	- ชู - ฟ
กลองมลายูตัวผู้	--- ติง	--- ติง	--- ติง	-- โจ๊ะ -	- ติง --	--- ติง	--- ติง	- ติง --
กลองมลายูตัวเมีย	- ทัง --	- ทัง --	- ทัง --	--- จ๊ะ	----	- ทัง --	- ทัง --	--- ทัง
หม่ง	----	--- หม่ง	----	--- หม่ง	----	--- หม่ง	----	--- หม่ง

เพลง นางหน้าย ท่อนที่ 3

บรรทัดที่ 12

ปี่ชวา	- ม - ร	- ด - ช	- ด - ช	- ด - -	- ร - -	- ช - ด	- - ด ด	- ช - ด
กลองมลายูตัวผู้	- - - ดิง	- - - ดิง	- - - ดิง	- - โจ๊ะ -	- ดิง - -	- - - ดิง	- - - ดิง	- ดิง - -
กลองมลายูตัวเมีย	- ทัง - -	- ทัง - -	- ทัง - -	- - - จ๊ะ	- - - -	- ทัง - -	- ทัง - -	- - - ทัง
หม่ง	- - - -	- - - หม่ง	- - - -	- - - หม่ง	- - - -	- - - หม่ง	- - - -	- - - หม่ง

โครงสร้างเพลงรัวคั่น

เพลงรัวคั่น มีทั้งหมด 8 บรรทัด โดยมีโครงสร้างตามโน้ตที่ปรากฏดังต่อไปนี้

เพลง รัวสามลา ลาที่ 2

B	O	- - - ด	- - - -	- - - ร	- - - -	- มรค-ร	- - - -	- มรช่ม - -	- - - ร
	b	- - - -	- - - ม	- - - ร	- - - -	- - - ม	- - - ร	- - ม ร	- - ม ร
		- - - -	- - - -	- - มรช	- - - ด	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
		- - - ร	- - - -	- - - -	- - - มร	- - - ร	- - - -	- - - ช	- - - ม
		- - รค	- - - -	- - - ค	- - - ล	- - คช	- - - ล	- - ลช	- - - -
		- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - รคช	- - - -	- - รคช	- - - -
		- - - ล	- - - ช	- - - ด	- - - ล	- - - ด	- - - ล	- - - ด	- - - ล
		- - - ด	- - - ร	- - - ท	- - - ร	- - - ท	- - - รคท	- - - รคท	- - - ด

จากโน้ตเพลงรัวคั่นข้างต้นสามารถเขียนรูปแบบของเพลงแทนด้วยสัญลักษณ์
ดังนี้

B(ob)

เทคนิคการบรรเลงเพลงรัวคั่น

เพลงรัวคั่นมีการลักษณะการบรรเลง 1 ช่วง ซึ่งสามารถเลือกใช้รัวลาใดลาหนึ่ง
จากเพลงรัวสามลา โดยลักษณะการบรรเลงของครูไพฑูรย์ อุณหะกะ ซึ่งได้รับการถ่ายทอดจากครู
จำเนียร ศรีไทยพันธุ์ ใช้รัวลาที่ 2 จากเพลงรัวสามลามาบรรเลงเป็นเพลงรัวคั่น ซึ่งในบรรทัดแรก
ของแต่ละช่วงจะมีการบรรเลงเหมือนกันกับรัวอื่นในเพลงชุดบัวลอย ซึ่งพบเทคนิคการสะบัด

เพลง รำคั่น

บรรทัดที่ 3

ปี่ชวา	----	----	มรัมซ	--- ตั้	----	----	----	----
กลองมลายูตัวผู้	-- โจ๊ะ -	- โจ๊ะ --	-- โจ๊ะ -	- โจ๊ะ --	-- โจ๊ะ -	- โจ๊ะ --	-- โจ๊ะ -	- โจ๊ะ --
กลองมลายูตัวเมีย	--- จ๊ะ	--- จ๊ะ	--- จ๊ะ	--- จ๊ะ	--- จ๊ะ	--- จ๊ะ	--- จ๊ะ	--- จ๊ะ
หม่ม	----	--- หม่ม	----	--- หม่ม	----	--- หม่ม	----	--- หม่ม

บรรทัดที่ 4

ปี่ชวา	--- รี่	----	----	มีรัมมี	-- รี่มี	----	--- ซ	--- ม
กลองมลายูตัวผู้	-- โจ๊ะ -	- โจ๊ะ --	-- โจ๊ะ -	- ตึง --	-- โจ๊ะ -	- โจ๊ะ --	-- โจ๊ะ -	- ตึง --
กลองมลายูตัวเมีย	--- จ๊ะ	--- จ๊ะ	--- จ๊ะ	--- ทัง	--- จ๊ะ	--- จ๊ะ	--- จ๊ะ	--- ทัง
หม่ม	----	--- หม่ม	----	--- หม่ม	----	--- หม่ม	----	--- หม่ม

บรรทัดที่ 5

ปี่ชวา	-- รี่ตั้	----	--- ตั้	--- ลั	- ตั้ ซ	--- ลั	ซัดซ - ร	----
กลองมลายูตัวผู้	- โจ๊ะ --	- โจ๊ะ --	- โจ๊ะ --	--- ตึง	- โจ๊ะ --	- โจ๊ะ --	- โจ๊ะ --	- ตึง --
กลองมลายูตัวเมีย	--- จ๊ะ	--- จ๊ะ	--- จ๊ะ	- ทัง --	--- จ๊ะ	--- จ๊ะ	--- จ๊ะ	--- ทัง
หม่ม	----	--- หม่ม	----	--- หม่ม	----	--- หม่ม	----	--- หม่ม

บรรทัดที่ 6

ปี่ชวา	----	----	----	----	รดซ	----	รดซ	----
กลองมลายูตัวผู้	- โจ๊ะ --	- โจ๊ะ --	- โจ๊ะ --	--- ตึง	- โจ๊ะ --	- โจ๊ะ --	- โจ๊ะ --	--- ตึง
กลองมลายูตัวเมีย	--- จ๊ะ	--- จ๊ะ	--- จ๊ะ	- ทัง --	--- จ๊ะ	--- จ๊ะ	--- จ๊ะ	- ทัง --
หม่ม	----	--- หม่ม	----	--- หม่ม	----	--- หม่ม	----	--- หม่ม

เพลง รั้วคั่น

บรรทัดที่ 7

ปี่ชวา	--- ล	--- ช	--- ด	- ช - ล	- ช - ด	- ช - ล	- ช - ด	- ช - ล
กลองมลายูตัวผู้	- โจ๊ะ --	- ตึง --	- โจ๊ะ --	--- ตึง	- โจ๊ะ --	--- ตึง	- โจ๊ะ --	--- ตึง
กลองมลายูตัวเมีย	--- จ๊ะ	--- ทัง	--- จ๊ะ	- ทัง --	--- จ๊ะ	- ทัง --	--- จ๊ะ	- ทัง --
หม่อม	----	--- หม่อม	----	--- หม่อม	----	--- หม่อม	----	--- หม่อม

บรรทัดที่ 8

ปี่ชวา	- ช - ด	--- ร	- ด - ท	--- ร	- ด - ท	- รัตท	- รัตท	--- ด
กลองมลายูตัวผู้	- โจ๊ะ --	--- ตึง	- โจ๊ะ --	--- ตึง	- ตึง - ตึง	- ตึง - ตึง	-- ตึง ตึง	- ตึง --
กลองมลายูตัวเมีย	--- จ๊ะ	- ทัง --	--- จ๊ะ	- ทัง --	ทัง - ทัง -	ทัง - ทัง -	----	--- พรั้ง
หม่อม	----	--- หม่อม	----	--- หม่อม	----	--- หม่อม	----	--- หม่อม

โครงสร้างเพลงไฟซุม

เพลงไฟซุมเป็นเพลง 2 ท่อน โดยท่อนที่ 1 มี 4 บรรทัด และท่อนที่ 2 มี 6 บรรทัด โดย มีลักษณะการบรรเลงดังต่อไปนี้

- ท่อนที่ 1 มีลักษณะการบรรเลงเพียงลักษณะเดียวตั้งแต่ต้นจนจบ
- ท่อนที่ 2 ลักษณะการบรรเลง 3 ลักษณะ โดยบรรทัดที่ 2 และ 3 บรรเลง

เหมือนกัน

ตามโน้ตที่ปรากฏดังต่อไปนี้

เพลง ไฟซุม ท่อนที่ 1

A	-- ฟ ด	- ร - ด	-- ฟ ด	- ร - ด	-- ฟ ด	- ร - ด	- ม - ร	- ด - ม
	-- ฟ ด	- ร - ด	- ม - ร	- ด - ม	-- ฟ ด	- ร - ด	- ม - ร	- ด - ล
	----	ด ร ด ช	----	ด ร ด ล	----	ด ร ด ช	----	ด ร ด ล
	ด ด ด ช	ด ด ด ล	ด ด ด ช	ด ด ด ล	ด ช ด ล	ดลช - ดล	ด ล ด ช	- ล - ด

เพลง ไฟซุ่ม ท่อนที่ 2

B	b	- ร - ด	- ท - ด	- ร - ด	- ท - ด	- ร - ด	- ท - ด	- ซี่ - ด	ริมพ - ซี่
	o	----	- ซี่ - ซี่	----	- ซี่ - ซี่	----	- ซี่ - ซี่	- พ - ม	- ร - ด
	o	----	- ซี่ - ซี่	----	- ซี่ - ซี่	----	- ซี่ - ซี่	- พ - ม	- ร - ด
	c	----	- ร - ด	- ท - ล	- ด - ซ	----	- ร - ด	- ท - ล	- ด - ซ
		----	ด ร ด ซ	----	ด ร ด ล	----	ด ร ด ซ	----	ด ร ด ล
		ด ด ด ซ	ด ด ด ล	ด ด ด ซ	ด ด ด ล	ด ซ ด ล	ด ซ ด ล	ด ล ด ซ	- ล - ด

จากโน้ตเพลงไฟซุ่มข้างต้นสามารถเขียนรูปแบบของเพลงแทนด้วยสัญลักษณ์
ดังนี้

$$A + B(b o o c)$$

เทคนิคการบรรเลงเพลงไฟซุ่ม

เพลงไฟซุ่ม พบเทคนิคการเป่านิ้วควงเสียง ซี่ 3 ในท่อนที่ 2 จำนวน 6 ครั้ง

วิธีการบรรเลงเพลงไฟซุ่ม

เพลงไฟซุ่มเป็นเพลงที่บรรเลงต่อจากเพลงรัวคั่น โดยปี่ชวาจะเป็นผู้ขึ้นเพลง และตั้งแนวในการบรรเลง ตามด้วยกลองมลายูในห้องที่ 3 ซึ่งผู้บรรเลงจะบรรเลงท่อนละ 2 เที้ยว และสามารถกลับต้นได้ตามจำนวนของแขกผู้มาร่วมงาน โดยจังหวะการบรรเลงจะกระชับ ไม่เร็ว และช้าจนเกินไป

เพลง ไฟซุ่ม ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

ปี่ชวา	-- ฟ ด	- ร - ด	-- ฟ ด	- ร - ด	-- ฟ ด	- ร - ด	- ม - ร	- ด - ม
กลองมลายูตัวผู้	----	----	-- ดิง ดิง	- โฉ๊ะดิงดิง	-- ดิง ดิง	- โฉ๊ะดิงดิง	-- ดิง ดิง	- โฉ๊ะดิงดิง
กลองมลายูตัวเมีย	----	----	--- ฉ๊ะ	- ทัง - พรั่ง	--- ฉ๊ะ	- ทัง - พรั่ง	--- ฉ๊ะ	- ทัง - พรั่ง
หม่อม	----	--- หม่อม	----	--- หม่อม	----	--- หม่อม	----	--- หม่อม

เพลง ไพ่ซุ่ม ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 2

ปี่ชวา	-- ฟด	- ร-ด	- ม-ร	- ด-ม	-- ฟด	- ร-ด	- ม-ร	- ด-ล
กลองมลายูตัวผู้	-- ติง ติง	-โจ๊ะติงติง	-- ติง ติง	-โจ๊ะติงติง	-- ติง ติง	-โจ๊ะติงติง	-- ติง ติง	-โจ๊ะติงติง
กลองมลายูตัวเมีย	-- -โจ๊ะ	-ทั้ง - พริ้ง	-- -โจ๊ะ	-ทั้ง - พริ้ง	-- -โจ๊ะ	-ทั้ง - พริ้ง	-- -โจ๊ะ	-ทั้ง - พริ้ง
หม่อม	----	---หม่อม	----	---หม่อม	----	---หม่อม	----	---หม่อม

บรรทัดที่ 3

ปี่ชวา	----	ด ร ด ช	----	ด ร ด ล	----	ด ร ด ช	----	ด ร ด ล
กลองมลายูตัวผู้	---ติง	---ติง	---ติง	---ติง	---ติง	---ติง	---ติง	---ติง
กลองมลายูตัวเมีย	-- ทั้ง -	- ทั้ง --	-- ทั้ง -	- ทั้ง --	-- ทั้ง -	- ทั้ง --	-- ทั้ง -	- ทั้ง --
หม่อม	----	---หม่อม	----	---หม่อม	----	---หม่อม	----	---หม่อม

บรรทัดที่ 4

ปี่ชวา	ด ด ด ช	ด ด ด ล	ด ด ด ช	ด ด ด ล	ด ช ด ล	ด ช ด ล	ด ล ด ช	- ล - ด
กลองมลายูตัวผู้	-- ติง ติง	-- ติง ติง	-- ติง ติง	-- ติง ติง	---ติง	-ติง - ตัง	---ติง	-ติง --
กลองมลายูตัวเมีย	- ทั้ง --	- ทั้ง --	- ทั้ง --	- ทั้ง --	-- ทั้ง -	ทั้ง -ทั้ง -	- ทั้ง --	--- ทั้ง
หม่อม	----	---หม่อม	----	---หม่อม	----	---หม่อม	----	---หม่อม

เพลง ไฟซุ่ม ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

ปี่ชวา	- ร - ด	- ท - ด	- ร - ด	- ท - ด	- ร - ด	- ท - ด	- ซี่ - ด	รวมฟ - ซี่
กลองมลายุดัวผู้	-- โฉ๊ะตึง	-- โฉ๊ะตึง	-- โฉ๊ะตึง	- ตึง - ตึง	-- โฉ๊ะตึง	-- โฉ๊ะตึง	- โฉ๊ะตึง	- ตึง - ตึง
กลองมลายุดัวเมีย	-- ทัง ฉ๊ะ	- ทัง - ฉ๊ะ-	- ทัง - ฉ๊ะ	- ทัง - พรัง	-- ทัง ฉ๊ะ	- ทัง - ฉ๊ะ-	- ทัง - ฉ๊ะ	- ทัง - พรัง
หม่อม	----	---เหม่ม	----	---เหม่ม	----	---เหม่ม	----	---เหม่ม

บรรทัดที่ 2

ปี่ชวา	----	(- ซี่ - ซี่)	----	(- ซี่ - ซี่)	----	(- ซี่ - ซี่)	- ฟ - ม	- ร - ด
กลองมลายุดัวผู้	-- โฉ๊ะตึง	-- โฉ๊ะตึง	-- โฉ๊ะตึง	- ตึง - ตึง	-- โฉ๊ะตึง	-- โฉ๊ะตึง	- โฉ๊ะตึง	- ตึง - ตึง
กลองมลายุดัวเมีย	-- ทัง ฉ๊ะ	- ทัง - ฉ๊ะ-	- ทัง - ฉ๊ะ	- ทัง - พรัง	-- ทัง ฉ๊ะ	- ทัง - ฉ๊ะ-	- ทัง - ฉ๊ะ	- ทัง - พรัง
หม่อม	----	---เหม่ม	----	---เหม่ม	----	---เหม่ม	----	---เหม่ม

บรรทัดที่ 3

ปี่ชวา	----	(- ซี่ - ซี่)	----	(- ซี่ - ซี่)	----	(- ซี่ - ซี่)	- ฟ - ม	- ร - ด
กลองมลายุดัวผู้	-- โฉ๊ะตึง	- โฉ๊ะ - ตึง	- โฉ๊ะ - ตึง	- ตึง - ตึง	-- โฉ๊ะตึง	- โฉ๊ะ - ตึง	- โฉ๊ะ - ตึง	- ตึง - ตึง
กลองมลายุดัวเมีย	-- ทัง ฉ๊ะ	- ทัง - ฉ๊ะ-	- ทัง - ฉ๊ะ	- ทัง - พรัง	-- ทัง ฉ๊ะ	- ทัง - ฉ๊ะ-	- ทัง - ฉ๊ะ	- ทัง - พรัง
หม่อม	----	---เหม่ม	----	---เหม่ม	----	---เหม่ม	----	---เหม่ม

บรรทัดที่ 4

ปี่ชวา	----	- ร - ด	- ท - ล	- ด - ซ	----	- ร - ด	- ท - ล	- ด - ซ
กลองมลายุดัวผู้	-- โฉ๊ะตึง	- โฉ๊ะ - ตึง	- โฉ๊ะ - ตึง	- ตึง - ตึง	-- โฉ๊ะตึง	- โฉ๊ะ - ตึง	- โฉ๊ะ - ตึง	- ตึง - ตึง
กลองมลายุดัวเมีย	-- ทัง ฉ๊ะ	- ทัง - ฉ๊ะ-	- ทัง - ฉ๊ะ	- ทัง - พรัง	-- ทัง ฉ๊ะ	- ทัง - ฉ๊ะ-	- ทัง - ฉ๊ะ	- ทัง - พรัง
หม่อม	----	---เหม่ม	----	---เหม่ม	----	---เหม่ม	----	---เหม่ม

เพลง ไพซุ่ม ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 5

ปี่ชวา	----	ด ร ด ช	----	ด ร ด ล	----	ด ร ด ช	----	ด ร ด ล
กลองมลายูตัวผู้	--ติง	---ติง	--ติง	---ติง	--ติง	---ติง	---ติง	---ติง
กลองมลายูตัวเมีย	--หัง-	-หัง--	--หัง-	-หัง--	--หัง-	-หัง--	--หัง-	-หัง--
หม่ง	----	---หม่ง	----	---หม่ง	----	---หม่ง	----	---หม่ง

บรรทัดที่ 6

ปี่ชวา	ด ด ด ช	ด ด ด ล	ด ด ด ช	ด ด ด ล	ด ช ด ล	ด ช ด ล	ด ล ด ช	- ล - ด
กลองมลายูตัวผู้	--ติงติง	--ติงติง	--ติงติง	--ติงติง	---ติง	-ติง-ตัง	---ติง	-ติง--
กลองมลายูตัวเมีย	-หัง--	-หัง--	-หัง--	-หัง--	--หัง-	หัง-หัง-	-หัง--	---หัง
หม่ง	----	---หม่ง	----	---หม่ง	----	---หม่ง	----	---หม่ง

โครงสร้างเพลงเร็ว

เพลงเร็วเป็นเพลง 2 ท่อน โดยท่อนที่ 1 มี 2 บรรทัด ท่อน 2 มี 2 บรรทัด มีลักษณะการบรรเลง 4 ลักษณะดังต่อไปนี้

- บรรทัดที่ 1 และ 2 ของท่อนที่ 1 มีการบรรเลงห้องที่ 5 - 8 เหมือนกัน
- บรรทัดที่ 1 และ 2 ของท่อนที่ 2 มีการบรรเลง เหมือนกัน
- เมื่อต้องการจบการบรรเลง ให้ใช้การบรรเลงรูปแบบ C แทนบรรทัดที่ 2

ของท่อนที่ 2

A	ao	- ล ล ล	- ล ล ล	ด ี ร ี ด ี ช	ด ี ล ี ช ี - -	ม - ช ด	ช ี ช ี - -	ม - ร ช ี	ด ม ร ด
	bo	ช ี ด ช ม	ร ม ช ี ล ี	ด ี ร ี ด ี ช ี	ด ี ล ี ช ี - -	ม - ช ด	ช ี ช ี - -	ม - ร ช ี	ด ม ร ด
B	c	ช ี ม ช ี ล	ด ร ด ล	ม ร ด ล	ช ล ด -	ร - ช ด	ช ี ช ี - -	ม - ร ช ี	ด ม ร ด
	c	ช ี ม ช ี ล	ด ร ด ล	ม ร ด ล	ช ล ด -	ร - ช ด	ช ี ช ี - -	ม - ร ช ี	ด ม ร ด
C		ช ี ม ช ี ล	ด ร ด ล	ม ร ด ล	ช ล ด -	- ช ี - ล ี	- ช ี - ม	- ร ด ล	- ช - ด

โดยโครงสร้างเพลงเร็วสามารถเขียนรูปแบบของเพลงด้วยสัญลักษณ์
ดังต่อไปนี้

A(aobo) B(cc) C

เทคนิคการบรรเลงเพลงเร็ว

เพลงเร็วแบ่งออกเป็น 2 ท่อน ท่อนที่ 1 จำนวน 2 บรรทัด ท่อนที่ 2 จำนวน 2
บรรทัด

วิธีการบรรเลงเพลงเร็ว

การบรรเลงเพลงเร็วจะบรรเลงต่อจากเพลงไพเราะ โดยยึดแนวการบรรเลง
เดียวกับเพลงไพเราะ โดยบรรเลงท่อนละ 2 เที้ยว สามารถกลับต้นได้ตามจำนวนแขกผู้มาร่วมงาน
จังหวะในการบรรเลงมีความกระชับ ไม่ช้าหรือเร็วจนเกินไป เมื่อต้องการจบการบรรเลงเพลงเร็ว จะ
มีการเปลี่ยนทำนอง 4 ห้องสุดท้ายในท่อนที่ 2 บรรทัดที่ โดยบรรเลงจังหวะคงที่ ไม่เร่งจังหวะหรือ
ทอดจังหวะไปจนจบบรรทัด

เพลง เร็วท่อน 1

บรรทัดที่ 1

ปี่ชวา	- ล ล ล	- ล ล ล	ด ร ี ด ี ช	ด ี ล ช ี - -	ม - ช ด	ช ี ช ี - -	ม - ร ช ี	ด ม ร ด
กลองมลายูตัวผู้	โจ๊ะ-โจ๊ะ-	โจ๊ะ-โจ๊ะ-	โจ๊ะ-โจ๊ะ-	ติง-ติง-	โจ๊ะ-โจ๊ะ-	โจ๊ะ-โจ๊ะ-	โจ๊ะ-โจ๊ะ-	ติง-ติง-
กลองมลายูตัวเมีย	- จ๊ะ - จ๊ะ	- จ๊ะ - จ๊ะ	- จ๊ะ - จ๊ะ	- ทัง - ทัง	- จ๊ะ - จ๊ะ	- จ๊ะ - จ๊ะ	- จ๊ะ - จ๊ะ	- ทัง - ทัง
เหม่ง	----	---เหม่ง	----	---เหม่ง	----	---เหม่ง	----	---เหม่ง

บรรทัดที่ 2

ปี่ชวา	ช ี ด ช ม	ร ม ช ี ล ี	ด ร ี ด ี ช	ด ี ล ช ี - -	ม - ช ด	ช ี ช ี - -	ม - ร ช ี	ด ม ร ด
กลองมลายูตัวผู้	โจ๊ะ-โจ๊ะ-	โจ๊ะ-โจ๊ะ-	โจ๊ะ-โจ๊ะ-	ติง-ติง-	โจ๊ะ-โจ๊ะ-	โจ๊ะ-โจ๊ะ-	โจ๊ะ-โจ๊ะ-	ติง-ติง-
กลองมลายูตัวเมีย	- จ๊ะ - จ๊ะ	- จ๊ะ - จ๊ะ	- จ๊ะ - จ๊ะ	- ทัง - ทัง	- จ๊ะ - จ๊ะ	- จ๊ะ - จ๊ะ	- จ๊ะ - จ๊ะ	- ทัง - ทัง
เหม่ง	----	---เหม่ง	----	---เหม่ง	----	---เหม่ง	----	---เหม่ง

เพลง เร็วท่อน 2

บรรทัดที่ 1

ปี่ชวา	ซุ่ม ซุ่ม	ด ร ด ล	ม ร ด ล	ช ล ด -	ร - ช ด	ซุ่ม ซุ่ม - -	ม - ร ซุ่ม	ด ม ร ด
กลองมลายูตัวผู้	โจ๊ะ-โจ๊ะ-	ติง - ตึง -	โจ๊ะ-โจ๊ะ-	ติง - ตึง -	โจ๊ะ-โจ๊ะ-	ติง - ตึง -	โจ๊ะ-โจ๊ะ-	ติง - ตึง -
กลองมลายูตัวเมีย	- จ๊ะ - จ๊ะ	- ทัง - ทัง	- จ๊ะ - จ๊ะ	- ทัง - ทัง	- จ๊ะ - จ๊ะ	- ทัง - ทัง	- จ๊ะ - จ๊ะ	- ทัง - ทัง
หม่อม	----	---หม่อม	----	---หม่อม	----	---หม่อม	----	---หม่อม

บรรทัดที่ 2

ปี่ชวา	ซุ่ม ซุ่ม	ด ร ด ล	ม ร ด ล	ช ล ด -	ร - ช ด	ซุ่ม ซุ่ม - -	ม - ร ซุ่ม	ด ม ร ด
กลองมลายูตัวผู้	โจ๊ะ - ตึง -	โจ๊ะ - ตึง -	โจ๊ะ - ตึง -	โจ๊ะ - ตึง -	โจ๊ะ - ตึง -	- ตึง - ตึง	--- ตึง	- ตึง - -
กลองมลายูตัวเมีย	- จ๊ะ - ทัง	- จ๊ะ - ทัง	- จ๊ะ - ทัง	- จ๊ะ - ทัง	----	----	- ทัง - จ๊ะ	--- ทัง
หม่อม	----	---หม่อม	----	---หม่อม	----	---หม่อม	----	---หม่อม

เมื่อต้องการจบการบรรเลง จะเปลี่ยนทำนองบรรทัดสุดท้ายของท่อนที่ 2 ดังนี้

ปี่ชวา	ซุ่ม ซุ่ม	ด ร ด ล	ม ร ด ล	ช ล ด -	- ซุ่ม - ลุ่ม	- ซุ่ม - ม	- ร ด ล	- ช - ด
กลองมลายูตัวผู้	โจ๊ะ - ตึง -	โจ๊ะ - ตึง -	โจ๊ะ - ตึง -	โจ๊ะ - ตึง -	โจ๊ะ - ตึง -	- ตึง - ตึง	--- ตึง	- ตึง - -
กลองมลายูตัวเมีย	- จ๊ะ - ทัง	- จ๊ะ - ทัง	- จ๊ะ - ทัง	- จ๊ะ - ทัง	- ทัง - -	----	- ทัง - -	--- ทัง
หม่อม	----	---หม่อม	----	---หม่อม	----	---หม่อม	----	---หม่อม

โครงสร้างเพลงเพลงเร็ว

เพลงเร็วสามลา ลาที่ 3 มีทั้งหมด 6 บรรทัด โดยมีโครงสร้างตามโน้ตดังต่อไปนี้

เพลง รั้วคั่น

บรรทัดที่ 2

ปี่ชวา	----	----	----	----	---ม	---ร	----	----
กลองมลายูตัวผู้	----	--- ไล่ะ	----	----	----	--- ไล่ะ	----	----
กลองมลายูตัวเมีย	----	----	----	--- ไล่ะ	----	----	----	--- ไล่ะ
หม่อม	----	----	----	----	----	----	----	--- หม่อม

บรรทัดที่ 3

ปี่ชวา	---ม	---ร	--มร	--มร	--มขี้	----	---คั	----
กลองมลายูตัวผู้	-- ไล่ะ -	-ไล่ะ- ติง	ติง-ไล่ะ-	- ไล่ะ --	ติง-ไล่ะ-	-ไล่ะ- ติง	ติง-ไล่ะ-	- ไล่ะ --
กลองมลายูตัวเมีย	--- ไล่ะ	----	--- ไล่ะ	--- ทั้ง	--- ไล่ะ	----	--- ไล่ะ	--- ทั้ง
หม่อม	----	--- หม่อม	----	--- หม่อม	----	--- หม่อม	----	--- หม่อม

บรรทัดที่ 4

ปี่ชวา	----	----	--- ลั	-- รัคัล	-- รัคัล	--- ขี้	----	- ลั - ร
กลองมลายูตัวผู้	ติง-ไล่ะ -	-ไล่ะ- ติง	ติง-ไล่ะ -	- ไล่ะ --	ติง-ไล่ะ -	-ไล่ะ- ติง	ติง-ไล่ะ -	- ไล่ะ --
กลองมลายูตัวเมีย	--- ไล่ะ	----	--- ไล่ะ	--- ทั้ง	--- ไล่ะ	----	--- ไล่ะ	--- ทั้ง
หม่อม	----	--- หม่อม	----	--- หม่อม	----	--- หม่อม	----	--- หม่อม

บรรทัดที่ 5

ปี่ชวา	--- ร	-- รัคค	--- ร	-- รัคข	----	-- รัคข	-- รัคข	-- รัคข
กลองมลายูตัวผู้	ติง -- ติง	--- ติง	--- ติง	--- ติง	--- ติง	--- ติง	--- ติง	--- ติง
กลองมลายูตัวเมีย	-- ทั้ง -	- ทั้ง --	-- ทั้ง -	- ทั้ง --	-- ทั้ง -	- ทั้ง --	-- ทั้ง -	- ทั้ง --
หม่อม	----	--- หม่อม	----	--- หม่อม	----	--- หม่อม	----	--- หม่อม

เพลง รั้วคั่น

บรรทัดที่ 6

ปี่ชวา	--- ล	- ซ - ด	- ซ - ล	- ซ - ด	-- รัตท	-- รัตท	-- รัตท	--- ด
กลองมลายูตัวผู้	--- ดิง	--- ดิง	--- ดิง	--- ดิง	--- ดิง	--- ดิง	-- ดิง ดิง	- ดิง - พรั้ง
กลองมลายูตัวเมีย	- ทัง --	- ทัง --	- ทัง --	- ทัง --	- ทัง --	- ทัง --	----	--- พรั้ง
หม่ง	----	--- หม่ง	----	--- หม่ง	----	--- หม่ง	----	--- หม่ง

โครงสร้างเพลงนางหงส์

เพลงนางหงส์เป็นเพลง 3 ท่อน โดยมีทำนองขึ้นต้นเพลง 1 บรรทัด ท่อนที่ 1 มี 2 บรรทัด ท่อนที่ 2 มี 2 บรรทัด และท่อนที่ 3 มี 2 บรรทัด ซึ่ง มีลักษณะการบรรเลงคือ

- ห้องที่ 5 - 8 ของทำนองขึ้นต้น, ห้องที่ 5 - 8 บรรทัดที่ 2 ของท่อนที่ 1, ห้องที่ 5 - 8 บรรทัดที่ 2 ของท่อนที่ 2 และ ห้องที่ 5 - 8 บรรทัดที่ 2 ของท่อนที่ 3 มีการบรรเลงเหมือนกัน

โดยเพลงนางหงส์มีโครงสร้างของเพลงตามโน้ตที่ปรากฏดังต่อไปนี้

เพลง นางหงส์

Xo	--- ด	- มรดวม	- ซี่ - ม	- ร - ด	--- ซ	ดซัด - ร	มิว - ซี่ ด	-- ด ด
Ao	----	----	--- ร	- ฟ - ด	--- ซ	ดซัด - ด	- มิว - ร	-- มิวซิม
	----	--- ร	--- ซี่	- ลี - ด	--- ซ	ดซัด - ร	มิว - ซี่ ด	-- ด ด
Bo	----	----	--- ลี	- ดี่ - ซี่	--- ร	-- ร ร	- ม ซ ร	ดว- ดล
	----	- ซ - ล	- ด - ซ	- ล - ด	--- ซ	ดซัด - ร	มิว - ซี่ ด	-- ด ด
Co	----	----	--- ลี	- ดี่ - ซี่	- ฟ - ม	- ฟ - ซ	- ซี่ - ลี	ดี่ - ซี่
	- ฟ - ม	- ฟ - ซี่	- ฟ - ม	- ร - ด	--- ซ	ดซัด - ร	- ซ - ด	-- ด ด

จากโน้ตเพลงไพเราะข้างต้นสามารถเขียนรูปแบบของเพลงแทนด้วยสัญลักษณ์
ดังนี้

Xo (Ao B C)



เทคนิคการบรรเลงเพลงนางหงส์

เพลงนางหงส์มีทั้งหมด 3 ท่อน โดยท่อนที่ 1 มี 2 บรรทัด ท่อนที่ 2 มี 2 บรรทัด
ท่อนที่ 3 มี 2 บรรทัด พบเทคนิคการสะบัดจำนวน 9 ครั้ง พบเทคนิคการกระทบจำนวน 3 ครั้ง และ
พบนิ้วควง ช้ 1 จำนวน 1 ครั้ง

วิธีการบรรเลงเพลงนางหงส์


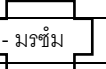
เพลงนางหงส์ เป็นเพลงในลำดับสุดท้ายในเพลงชุดบัวลอย ผู้บรรเลงปี่ชวาจะ
บรรเลงนำ ตามด้วย กลองมลายูในห้องที่ 4 โดยในบรรทัดแรกจะเป็นทำนองขึ้นต้นเพลง จำนวน 1
บรรทัด จากนั้นบรรเลงตามด้วยท่อนที่ 1 , 2 และ 3 ตามลำดับ สามารถบรรเลงกลับต้นท่อนที่ 1 ,
2 และ 3 เพื่อให้ได้ความสั่นยาวในการบรรเลงตามดุลยพินิจของผู้บรรเลง เมื่อต้องการจบการ
บรรเลงเพลงนางหงส์ ผู้บรรเลงทอดจิ้งหะในห้องที่ 5 ของบรรทัดสุดท้ายและข้างลงในห้องต่อไป
ตามลำดับ จนจบบรรทัด

ทำนองขึ้นต้น เพลงนางหงส์

ปี่ชวา	--- ด	- มรกรรม	- ช้ - ม	- ร - ด	--- ช	 ดชด ร	 มร - ชด	--- ด ด
กลองมลายูตัวผู้	----	----	----	-ครึม-ครึม	----	-ครึม-ครึม	----	-ครึม-ครึม
กลองมลายูตัวเมีย	----	----	----	-ครึม-ครึม	----	-ครึม-ครึม	----	-ครึม-ครึม
เหม่ง	----	----	----	--- เหม่ง	----	----	----	--- เหม่ง

เพลงนางหงส์ ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

ปี่ชวา	----	----	--- ร	- ฟ - ด	--- ช	 ดชด ด	-- มรด	 -- มรชม
กลองมลายูตัวผู้	----	----	--- โจ๊ะ	----	----	----	--- โจ๊ะ	----
กลองมลายูตัวเมีย	----	----	----	--- จ๊ะ	----	----	----	--- จ๊ะ
เหม่ง	----	----	----	--- เหม่ง	----	----	----	--- เหม่ง

เพลงนางหงส์ ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 2

ปี่ชวา	----	--- ร	--- ชี่	- ลี่ - ด	--- ช	ดชด - ร	มร - ชัด	-- ด ด
กลองมลายูตัวผู้	----	--- โจ๊ะ	----	-ครึ่ม-ครึ่ม	----	-ครึ่ม-ครึ่ม	----	-ครึ่ม-ครึ่ม
กลองมลายูตัวเมีย	----	--- โจ๊ะ	----	-ครึ่ม-ครึ่ม	----	-ครึ่ม-ครึ่ม	----	-ครึ่ม-ครึ่ม
หม่อม	----	----	----	--- หม่อม	----	----	----	--- หม่อม

เพลงนางหงส์ ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

ปี่ชวา	----	----	--- ลี่	- ด - ชี่	--- ร	-- ร ร	- ม ช ร	ดว - ดล
กลองมลายูตัวผู้	----	----	--- โจ๊ะ	----	----	----	--- โจ๊ะ	----
กลองมลายูตัวเมีย	----	----	----	--- โจ๊ะ	----	----	----	--- โจ๊ะ
หม่อม	----	----	---	--- หม่อม	----	----	----	--- หม่อม

บรรทัดที่ 2

ปี่ชวา	----	- ช - ล	- ด - ช	- ล - ด	--- ช	ดชด - ร	มร - ชัด	-- ด ด
กลองมลายูตัวผู้	----	--- โจ๊ะ	----	-ครึ่ม-ครึ่ม	----	-ครึ่ม-ครึ่ม	----	-ครึ่ม-ครึ่ม
กลองมลายูตัวเมีย	----	--- โจ๊ะ	----	-ครึ่ม-ครึ่ม	----	-ครึ่ม-ครึ่ม	----	-ครึ่ม-ครึ่ม
หม่อม	----	----	----	--- หม่อม	----	----	----	--- หม่อม

เพลงนางหงส์ ท่อนที่ 3

บรรทัดที่ 1

ปี่ชวา	----	----	--- ลี่	ดริ๊ด - ชี่	- พ - ม	- พ - ช	- ชี่ - ลี่	ดริ๊ด - ชี่
กลองมลายูตัวผู้	----	----	--- โจ๊ะ	----	----	----	--- โจ๊ะ	----
กลองมลายูตัวเมีย	----	----	----	--- โจ๊ะ	----	----	----	--- โจ๊ะ
หม่อม	----	----	----	--- หม่อม	----	----	----	--- หม่อม

เพลงนางหงส์ ท่อนที่ 3

บรรทัดที่ 2

ปี่ชวา	- ฟ - ม	- ฟ - ซี่	- ฟ - ม	- ร - ด	--- ซ	ดซด ร	- ซ - ด	-- ด ด
กลองมลายุดำคู่	----	--- ใจะ	----	-ครึ่ม-ครึ่ม	----	-ครึ่ม-ครึ่ม	----	-ครึ่ม-ครึ่ม
กลองมลายุดำเดี่ยว	----	--- ใจะ	----	-ครึ่ม-ครึ่ม	----	-ครึ่ม-ครึ่ม	----	-ครึ่ม-ครึ่ม
หม่อม	----	----	----	--- หม่อม	----	----	----	--- หม่อม



บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเพลงชุดบัวลอยทางครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ : กรณีศึกษาครูไพฑูร อุณหะกะ กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยดังนี้

เพื่อศึกษาประวัติของครูไพฑูร อุณหะกะ

เพื่อศึกษาทางปี่ชวาเพลงชุดบัวลอยทางครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ กรณีศึกษา ครูไพฑูร อุณหะกะ

สรุปผลการวิจัย

ผลจากการค้นคว้าวิจัยตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้สรุปผลดังนี้

1. ประวัติครูไพฑูร อุณหะกะ

ครูไพฑูร อุณหะกะ เกิดเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2508 เป็นบุตรของนายทองใบ อุณหะกะ กับนางรันจวน อุณหะกะ มีพี่น้องร่วมบิดามารดาทั้งหมด 6 คน ประกอบด้วย นางปัทมา อ่อนเปรี๊ยะ, นายวันชัย อุณหะกะ, พันจ่าอากาศเอกวิเชียร อุณหะกะ, นางวันดี จันเพชร, ครูไพฑูร อุณหะกะ และนายบัณฑิต อุณหะกะ ครูไพฑูร อุณหะกะ สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา ครุศาสตร์บัณฑิต เกียรตินิยมอันดับ 1 จากภาควิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ครูไพฑูร อุณหะกะ เริ่มฝึกหัดดนตรีเมื่ออายุ 9 ปี โดยเริ่มจากการฝึกหัดขลุ่ยเพียงออ กับครูเขียวเมืองคง ต่อมาในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้ฝึกร้องเพลงไทยเดิม อังกะลุง และเครื่องดนตรีชนิดอื่นๆ กับครูเฉลิม สุขโข ครูผู้สอนดนตรีที่โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ เมื่ออายุได้ 12 ปี ครูไพฑูร อุณหะกะ ได้ฝึกปี่พาทย์อย่างจริงจังที่คณะปี่พาทย์เนตรสีทอง ซึ่งครูอุทัย แก้วละเอียด (ศิลปินแห่งชาติ) และครูฉลวย บัวทั้ง เป็นครูผู้ฝึกหัดให้ หลังจากจบการศึกษาระดับประถมศึกษา ครูไพฑูร อุณหะกะ ได้เข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาที่โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม จึงได้มีโอกาสพบกับครูสุภัทร แยมทับ ทำให้ครูไพฑูร อุณหะกะ มีโอกาสได้เรียนเป่าปี่ และต่อในปีที่ถูกต้อง และได้เรียนขับร้องเพลงไทยเดิมเพิ่มเติมด้วย หลังจากนั้นครูสุภัทร แยมทับ ได้พาครูไพฑูร อุณหะกะ ไปฝากตัวเป็นศิษย์และเรียนเป่าปี่เพิ่มเติมกับครูสำรววย งามชุ่ม จนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

เมื่อสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ครูไพฑูรย์ อุณหะกะ ได้สอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาที่ภาควิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงทำให้ครูไพฑูรย์ อุณหะกะ มีโอกาสได้เรียนเป่าปี่กับครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์อย่างจริงจัง ครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ได้ต่อเพลงให้กับครูไพฑูรย์ อุณหะกะ เป็นจำนวนมาก เช่น เพลงม้าย่อง สามชั้น, เพลงม้ารำ สามชั้น, เพลงทยอยเดี่ยว และเพลงชุดบัวลอย เป็นต้น

หลังจากจบการศึกษาระดับอุดมศึกษา ครูไพฑูรย์ อุณหะกะ ได้มีผลงานด้านดนตรีมากมาย เช่น การบันทึกเสียงชุด “ลมไม่รู้โรย” บรรเลงเดี่ยวปี่ใน 3 เพลง คือ เพลงกล่อมনারี เพลงม้าย่องและเพลงม้ารำ และการบันทึกเสียงชุด “บันทึกไว้ในประวัติศาสตร์ เสียงของแผ่นดิน” ชุด “เพลงเอกแห่งสยาม” ทั้งหมด 7 ชุด 27 เพลง

การอนุรักษ์และสืบทอดความรู้ด้านดนตรีไทยของครูไพฑูรย์ อุณหะกะ คือการสอนและถ่ายทอดความรู้ด้านดนตรีให้กับนักเรียน นักศึกษา ซึ่งในปัจจุบันครูไพฑูรย์ อุณหะกะ ประกอบอาชีพครู ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ และเป็นอาจารย์พิเศษ ประจำภาควิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. ศึกษาทางปี่ชวาเพลงชุดบัวลอยของครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ กรณีศึกษา ครูไพฑูรย์ อุณหะกะ

2.1 การสืบทอดทางปี่ชวาเพลงชุดบัวลอยจากครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์

ครูไพฑูรย์ อุณหะกะ ได้ขออนุญาตเพื่อตั้งทางปี่ชวาเพลงชุดบัวลอยขณะกำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4 ครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์จึงให้ครูไพฑูรย์ อุณหะกะ นำชันก้านลมาเพื่อทำพิธีรับมอบเพื่อต่อเพลง โดยพิธีครั้งนั้นตรงกับวันไหว้ครูดนตรีไทยที่คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ครูไพฑูรย์ อุณหะกะ จึงได้นำชันก้านลมาพร้อมทั้งส่งปี่ชวามอบให้ครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ หลังจากนั้นครูจึงท่องเที่ยวต่าง ๆ เพื่อความเป็นสิริมงคล จากนั้นจึงมอบปี่กลับคืนให้และให้ครูไพฑูรย์ อุณหะกะ เป่าเพลงรัวในเพลงชุดบัวลอย ตามที่ครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์เป่าให้ฟัง ลักษณะการเป่าตามดังกล่าวคล้ายการต่อเพลงตามปกติ หลังจากนั้น ครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ จึงได้นำโน้ตเพลงพร้อมหน้าทับมาให้ครูไพฑูรย์ อุณหะกะ ได้อ่านก่อนที่จะเริ่มเรียน และเมื่อถึงวิชาเรียนเครื่องมือเอกในแต่ละสัปดาห์ ครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ก็จะต่อเพลงในชุดบัวลอยให้ที่ละเพลงจนจบ โดยเพลงแรกที่เริ่มเรียนคือเพลงรัวสามลา ต่อด้วยเพลงบัวลอย นางหน้าย รัวคั่น ไพชุกร เพลงเร็ว รัวคั่น และนางหงส์ ตามลำดับ ใช้เวลาในการต่อเพลงชุดบัวลอยประมาณ 3 สัปดาห์ โดยครูไพฑูรย์ อุณหะกะ จะเจอกับครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ เพียงสัปดาห์ละ 1 ครั้งเท่านั้น ดังนั้นครูไพฑูรย์ อุณหะกะ จึงใช้เวลาระหว่างนั้นฝึกซ้อมเพื่อให้เกิดความแม่นยำแลพร้อมในการต่อเพลงเพิ่มจนจบ

2.2 โครงสร้าง เทคนิค และวิธีการบรรเลงเพลงชุดบัวลอยทางครูจำเนียร ศรีไทย พันธุ์ กรณีศึกษา ครูไพฑูร อุณหะกะ

ทางปี่ชวาเพลงชุดบัวลอยนี้ ครูไพฑูร อุณหะกะ ได้รับการถ่ายทอดโดยตรงจาก ครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ ทางปี่ชวาเพลงชุดบัวลอยนี้ ครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ได้ปรับปรุงแนวทางในการบรรเลง ให้มีเอกลักษณ์เฉพาะในเรื่องของเทคนิคการบรรเลง กลเม็ด สำเนียง การใช้ลม และนิ้วต่างๆ สื่อให้เห็นความงดงามของทางปี่ชวาที่ครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ได้ศึกษาและเก็บเกี่ยวความรู้จากครูหลายท่านรวมไปถึงประสบการณ์การเป่าปี่ที่ท่านได้สั่งสมมาไว้ในบทเพลง นอกจากนี้ครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ยังได้ศึกษาเทคนิคต่าง ๆ กระบวนการใช้ การใช้นิ้วพิเศษ เลียนสำเนียง จากครูทวารประสิทธิ์ พาทยโกศล ผ่านการสังเกตและการจดจำอีกทั้งยังได้รับคำแนะนำในเทคนิคต่างๆเพิ่มเติมจากครูทวารประสิทธิ์ พาทยโกศลอีกเช่นกัน

วิธีการบรรเลงรวมวงของวงบัวลอย คือ 1.การประคิมย้ายยาม เป็นการใช้นิ้วบัวลอยประคิมในขณะที่มีการตั้งศพเพื่อสวดพระอภิธรรม โดยจะบรรเลงหลังจากพระสวดอภิธรรมจบแล้ว และยังได้บรรเลงเป็นระยะเวลาต่างๆ ประกอบด้วย ยามหนึ่ง เวลา 21.00 น. ยามสอง เวลา 24.00 น. ยามสาม เวลา 03.00 น. และยารุ่ง เวลา 06.00 น. สำหรับการประคิมย้ายยามในแต่ละครั้งจะเริ่มจากเพลงบัวลอยก่อนเสมอ แล้วลงจบสุดท้ายด้วยเพลงนางหงส์ 2. การประชุมเพลิง วงบัวลอยจะเริ่มบรรเลงในขณะที่ประธานในพิธีใส่ไฟเพื่อประชุมเพลิง โดยจะเริ่มด้วยการรัวสามลา แล้วจะบรรเลงเพลงเรื่องบัวลอยต่อไปนี้ คือ เพลงบัวลอย เพลงนางหน่าย รัวคั่น เพลงไฟ ชุม เพลงเร็ว รัวคั่น และออกเพลงนางหงส์ ซึ่งการบรรเลงวงบัวลอยสำหรับการประชุมเพลิงในรูปแบบของ ครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ ที่ท่านได้ถ่ายทอดให้กับครูไพฑูร อุณหะกะ มีโครงสร้างเทคนิค และวิธีการบรรเลงดังปรากฏต่อไปนี้

2.2.1 เพลงรัวสามลา

โครงสร้างเพลงรัวสามลา ลานี่ 1

เพลงรัวสามลา ลานี่ 1 มีการบรรเลงแบ่งออกเป็น 2 ช่วง โดยในบรรทัดแรกของแต่ละช่วงจะมีการบรรเลงเหมือนกันกับรัวอื่นในเพลงชุดบัวลอย ซึ่งใช้หน้าทับเฉพาะ เรียกว่าหน้าทับรัวสามลา ประกอบไปด้วยหน้าทับรัวสามลา ลานี่ 1 หน้าทับรัวสามลา ลานี่ 2 และหน้าทับรัวสามลา ลานี่ 3 โดยมีโครงสร้างของบทเพลงดังนี้

เพลง ร้วสามลา ลาที่ 1

A	O	--- ด	----	--- ร	----	- ม ^ว ด ร	----	ม ^ว ร ^ม --	--- ร
	a	--- ม	--- ร	--- ม	--- ร	-- ม ร	-- ร ม	-- ม ร	ม ร ม ช
		--- ช	--- ช	--- ลช	--- ลช	--- ลช	-- ล ^ช ลช	-- ล ^ช ลช	--- ช
		- ม ^ว ด -ร	----	--- มร	--- มร	-- ม ^ว มร	-- ม ^ว มร	-- ม ^ว ช ^ม	--- ร
		- ร - ม	--- ร	- ม - ร	--- ร	- ม - ร	-- ม ร	- ม - ร	-- ม ร
		--- ร	- ด - ช	----	--- ร	- ด - ช	-- ร ^ด ช	-- ร ^ด ช	-- ร ^ด ช
		--- ล	--- ช	--- ด	- ช - ล	- ช - ด	- ช - ล	- ช - ด	- ช - ล
		- ช - ด	--- ร	- ด - ท	-- ร ^ด ท	-- ร ^ด ท	--- ด	--- ด	-- ด ด

โดยสามารถเขียนรูปแบบของเพลงแทนด้วยสัญลักษณ์ ดังนี้

A(oa)

เทคนิคการบรรเลงเพลงร้วสามลา ลาที่ 1

เพลงร้วสามลา (ลาที่ 1) มีทั้งหมด 8 บรรทัด พบเทคนิคการสะบัด
จำนวน 7 ครั้ง เทคนิคการกระทบจำนวน 4 ครั้ง และเทคนิคการเป่านิ้วควง ช้ 1 จำนวน 1 ครั้ง

วิธีการบรรเลงเพลงร้วสามลา ลาที่ 1

การบรรเลงเพลงร้วลาที่ 1 เนื่องจากเป็นเพลงที่อยู่ในลำดับแรก จึงมีความเรียบง่ายทั้งทำนองของ ปี่ชวาและหน้าทับกลอง โดยวิธีการบรรเลงเพลงร้วที่ 1 นั้น เริ่มจากปี่ชวาจะเป็นผู้ขึ้นก่อน เพลง แล้วตามด้วยกลองมลายูทั้งตัวผู้และตัวเมีย ส่วนหม่งจะเริ่มบรรเลงในจังหวะที่ 4 ของกลองมลายูตัวเมีย ทั้งหมดจะเริ่มในจังหวะห่างๆและช้า แล้วค่อยๆเร่งจังหวะเร็วขึ้นจนหมดหน้าทับของกลองมลายู หรือที่เรียกว่าการบรรเลงแบบเรียวหางหนู แล้วจึงไปรยจังหวะลง

โครงสร้างเพลงร้วสามลา ลาที่ 2

เพลงร้วสามลา ลาที่ 2 มีทั้งหมด 8 บรรทัด โดยมีโครงสร้างตามโน้ตดังต่อไปนี้

เพลง รั้วสามลา ลาที่ 2

B	O	--- ด	----	--- ร	----	- มรด-ร	----	มรข้ม --	--- ร
	b	----	--- ม	--- ร	----	--- ม	--- ร	-- ม ร	-- ม ร
		----	----	-- มรข้ม	--- ด	----	----	----	----
		--- รั	----	----	-- รัรั	-- รัรั	----	---	---
		-- รัดี	----	--- ด	---	-- ดข	---	-- รัดี	---
		----	----	----	----	-- รัดี	----	-- รัดี	----
		---	---	---	---	---	---	---	---
		---	---	---	---	---	---	---	---
- รั - ด	---	- ด - ท	---	- ด - ท	-- รัดี	-- รัดี	---		

จากโน้ตเพลงรั้วสามลาข้างต้นสามารถเขียนรูปแบบของเพลงแทนด้วย
สัญลักษณ์ ดังนี้

B(ob)

เทคนิคการบรรเลงเพลงรั้วสามลา ลาที่ 2

การบรรเลงแบ่งออกเป็น 2 ช่วง ซึ่งในบรรทัดแรกของแต่ละช่วงจะมีการบรรเลงเหมือนกันกับรั้วอื่นในเพลงชุดบัวลอย เพลงรั้วสามลา ลาที่ 2 พบเทคนิคการสะบัดจำนวน 6 ครั้ง เทคนิคการกระทบจำนวน 2 ครั้ง เทคนิคการเป่านิ้วควง ซ้ 1 จำนวน 1 ครั้ง และเทคนิคการเป่าโหยเสียง ด ยาว 5 ห้องเพลง

วิธีการบรรเลงเพลง รั้วสามลา ลาที่ 2

การบรรเลงเพลง รั้วสามลา ลาที่ 2 เหมือนกันกับรั้วที่ 1 โดยจะเริ่มในจังหวะห่างๆและช้า แล้วค่อยๆเร่งจังหวะให้เร็วขึ้นจนหมดหน้าทับของกลองมลายูแล้วจึงไปรยจังหวะลง ส่วนเทคนิคของปี่ชวาที่พบในรั้วที่ 2 นั้น ก็จะใช้นิ้วกระทบแล้วหยุดในบรรทัดที่ 1 ห้องที่ 7 เพื่อรอจังหวะแล้วจึงเป่าโน้ตในห้องที่ 8 ส่วนบรรทัดที่ 3 ห้องที่ 4 พบการใช้เทคนิคโหนเสียงและนิ้วควงเสียง โด บรรทัดที่ 5 ห้องที่ 4 และ 5 พบการใช้นิ้วควงของ ลา และ ซอล ซึ่งนิ้วควงเสียงนี้จะต้องบังคับลมและลิ้นให้พอดีแล้วเปิดนิ้วขึ้นครึ่งรู

โครงสร้างเพลงเพลงร่ำสามลา ลาที่ 3

เพลงร่ำสามลา ลาที่ 3 มีทั้งหมด 6 บรรทัด โดยมีโครงสร้างตามโน้ตดังต่อไปนี้

เพลง ร่ำสามลา ลาที่ 3

C	O	--- ด	----	--- ร	----	- มรด - ร	----	มรข้ม --	--- ร
	c	----	----	----	----	--- ม	--- ร	----	----
		--- ม	--- ร	-- ม ร	-- ม ร	-- ม ซี่	----	--- ดี่	----
		----	----	--- ลี่	-- รัดลี่	-- รัดลี่	--- ซี่	----	- ลี่ - ร
		--- ร	-- มรด	--- ร	-- รัดซ	----	-- รัดซ	-- รัดซ	-- รัดซ
		--- ล	- ซ - ด	- ซ - ล	- ซ - ด	-- รัดท	-- รัดท	-- รัดท	--- ด

จากโน้ตเพลงร่ำสามลาข้างต้นสามารถเขียนรูปแบบของเพลงแทนด้วยสัญลักษณ์ ดังนี้

C(oc)

เทคนิคการบรรเลงเพลงร่ำสามลา ลาที่3

เพลงร่ำสามลา ลาที่ 3 แบ่งออกเป็น 2 ช่วง ซึ่งในบรรทัดแรกของแต่ละช่วงจะมีการบรรเลงเหมือนกันกับร่ำอื่นในเพลงชุดบัวลอย โดยพบเทคนิคการสะบัด จำนวน 11 ครั้ง เทคนิคการเป่านิ้วควง ซี่ 1 จำนวน 1 ครั้ง และเทคนิคการเป่าโหยเสียง ดี่ ยาว 4 ห้องเพลง

วิธีการบรรเลงเพลงร่ำสามลา ลาที่3

การบรรเลงเพลงร่ำสามลา ลาที่3 คล้ายกับร่ำที่1 คือเริ่มตั้งจังหวะจากช้าและห่าง แล้วค่อยเร่งจังหวะให้กระชับขึ้นและพอเหมาะจนหมดหน้าทับ แล้วจึงไปรยลง ส่วนเทคนิคของปี่ชวาในร่ำที่3นั้น ในบรรทัดที่ 1 ห้องที่ 7 พบการใช้นิ้วควงเสียงโดสูง การเป่านิ้วควงเสียงโด สามารถโหนลงมาที่เสียงลาได้โดยที่ไม่ต้องหยุดลม ทำให้เสียงไม่สะดุด และยังทำให้เกิดสำเนียงและเอกลักษณ์เฉพาะปี่ชวาได้อย่างชัดเจน

2.2.2 เพลงบัวลอย

โครงสร้างเพลงบัวลอย

เพลงบัวลอยเป็นเพลงท่อนเดียว มีลักษณะการบรรเลง 5 ลักษณะ ซึ่งในบรรทัดที่ 6 และบรรทัดที่ 10 มีลักษณะการบรรเลงเหมือนกัน และ 4 ห้องแรกของบรรทัดที่ 7,

9 และ 11 มีลักษณะการบรรเลงเหมือนกัน เพลงบัวลอยใช้หน้าพิเศษ เรียกว่าหน้าทับบัวลอย ซึ่งมีความยาว 5 มือ มือละ 2 บรรทัด โดยมีโครงสร้างของบทเพลงดังนี้

เพลง บัวลอย

A	a	----	---ด	---ท	---ด	-ร-ร	-ฟ-ท	---ด	ทด-ร
		----	----	---ช	---ร	----	---ฟ	--มฟ ^{ซึ} ฟ	---ด
		----	-ช-ด	---ท	---ด	---ร	-ฟ-ท	--ดด	ทด-ร
		----	----	---ซึ	-ลึ-ด	----	--ฟด	---ช	---ด
		----	-ช-ด	-ช-ด	--รฟ	--มฟ	--มฟ	--มฟ	มฟ-ซึ
	b	----	----	---ฟ	--ฟฟ	----	-ด-ฟ	-ม-ฟ	-ม- ^ร ดริ
	oc	----	-ด-ฟ	-ม-ฟ	-ม- ^ร ดริ	--ฟร	--ฟท	---ด	ทด-ร
		---ช	---ร	---ฟ	---ร	-ช-ร	-ฟ-ร	-ช-ช	---ร
	od	----	-ด-ฟ	-ม-ฟ	-ม- ^ร ดริ	-ซึ-ด	รм--	-ฟ-ม	ฟม- ^{ซึ} ฟ
	b	----	----	---ฟ	--ฟฟ	----	-ด-ฟ	--ม ^{ซึ} ฟ	-ม- ^ร ดริ
	oe	----	-ด-ฟ	-ม-ฟ	-ม- ^ร ดริ	--ฟร	--ฟท	--ดด	ทด-ร

จากโน้ตเพลงบัวลอยข้างต้นสามารถเขียนรูปแบบของเพลงแทนด้วยสัญลักษณ์ ดังนี้

A(a b oc od b oe)

เทคนิคการบรรเลงเพลงบัวลอย

เพลงบัวลอย มีทั้งหมด 11 บรรทัด พบเทคนิคการสะบัด จำนวน 5 ครั้ง เทคนิคการกระทบจำนวน 4 ครั้ง เทคนิคการเป่านิ้วควง ร จำนวน 2 ครั้ง และเทคนิคการเป่านิ้วควง ฟ จำนวน 2 ครั้ง

วิธีการบรรเลงเพลงบัวลอย

การบรรเลงเพลงบัวลอยนั้นเริ่มจากเป่าชวาเป็นผู้ขึ้นทำนอง ๕ ห้อง เพลง แล้วจึงตามด้วยกลองมลายูและหม่งตามลำดับ โดยจะบรรเลงในจังหวะที่ช้า มีทำนองห่าง ซึ่งให้อารมณ์ที่โคกเศร้าโหยหวน เนื่องจากการบรรเลงในจังหวะที่ช้า ผู้ที่เป่าชวาจึงต้องอาศัยเทคนิคต่างๆในการบรรเลงเพิ่มเติมจากทำนองหลัก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผู้บรรเลงโดยยึดจังหวะของหม่งและหน้าทับของกลองมลายู ทำให้นักดนตรีต้องมีความชำนาญและจดจำทั้งในเรื่องของทำนอง

เพลง และหน้าทับของเครื่องดนตรีทุกชนิดในวงบัวลอยได้อย่างดี ในการบรรเลงช่วงท้ายเพลงผู้บรรเลงจะเร่งจังหวะขึ้นเล็กน้อยเพื่อเป็นสัญญาณว่ากำลังจะจบเพลง

2.2.3 เพลงนางหน่าย

โครงสร้างเพลงนางหน่าย

เพลงนางหน่ายเป็นเพลงท่อนเดียว มีลักษณะการบรรเลง 7 ลักษณะ ดังต่อไปนี้

- บรรทัดที่ 1 และบรรทัดที่ 2 มีลักษณะการบรรเลงเหมือนกัน
- บรรทัดที่ 3 และบรรทัดที่ 4 มีลักษณะการบรรเลงเหมือนกัน
- บรรทัดที่ 5 , บรรทัดที่ 7, บรรทัดที่ 9 และบรรทัดที่ 11 มี

ลักษณะการบรรเลงเหมือนกัน

- บรรทัดที่ 13 - 4 ห้องแรกของบรรทัดที่ 18 และ บรรทัดที่ 19 - 4

ห้องแรกของบรรทัดที่ 24 มีลักษณะการบรรเลงเหมือนกัน

- บรรทัดที่ 25 - 30 และบรรทัดที่ 31 - 36 มีลักษณะการบรรเลง

เหมือนกัน

เพลงนางหน่ายใช้หน้าทับพิเศษ เรียกว่าหน้าทับนางหน่าย หน้าทับหลักเรียกเป็นมือ มือละ 1 บรรทัด สามารถแปรทำนองหน้าทับได้ 13 มือ รวมทำนองหน้าทับหลักเป็น 14 มือ โดยมีโครงสร้างของบทเพลงดังต่อไปนี้

เพลง นางหน่าย

A	a	-- ร ร	- ซี่ - ร	- ซี่ - ม	ร ด - ร	- ซี่ - ล	- ด - ร	ม ร ซี่ ด	ด ด ซี่ ด
	a	-- ร ร	- ซี่ - ร	- ซี่ - ม	ร ด - ร	- ซี่ - ล	- ด - ร	ม ร ซี่ ด	ด ด ซี่ ด
	b	- ล - ร	- ด - ล	- ซี่ - ล	- ด - -	ร - - -	- ซี่ - ด	- - ด ด	- ซี่ - ด
	b	- ล - ร	- ด - ล	- ซี่ - ล	- ด - -	ร - - -	- ซี่ - ด	- - ด ด	- ซี่ - ด
	OC	- ล - ร	- ด - ล	- ซี่ - ล	- ด - -	ร - - -	- ด - ซี่	- - ลี่ ซี่	- ด - ร
		- ซี่ - ร	- ด - ล	- ซี่ - ล	- ด - -	ร - - -	- ซี่ - ด	- - ด ด	- ซี่ - ด
	OC	- ล - ร	- ด - ล	- ซี่ - ล	- ด - -	ร - - -	- ด - ซี่	- - - -	- ด - ร
		- ซี่ - ร	- ด - ล	- ซี่ - ล	- ด - -	ร - - -	- ซี่ - ด	- - ด ด	- ซี่ - ด
	OC	- ล - ร	- ด - ล	- ซี่ - ล	- ด - -	ร - - -	- ด - ซี่	- - - -	- ด - ร
		- ซี่ - ร	- ด - ล	- ซี่ - ล	- ด - -	ร - - -	- ซี่ - ด	- - ด ด	- ซี่ - ด
	O	- ล - ร	- ด - ล	- ซี่ - ล	- ด - -	ร - - -	- ด - ซี่	- - - -	- ด - ร

B	c	- ฌ็ - ร	- ด - ล	- ฌ - ล	- ด - -	ร - - -	- ฌ็ - ด	- ร - ม	- ฟ - ฌ็
	ef	- - - ม	- ฌ็ - ล็	- ด็ - รั	- ด็ - ฌ็	- - - -	- ฌ็ - ฌ็	- ม - ล	- ฌ็ - ม
		- ฌ็ - ร	- ม - ร	- ฌ็ - ร	- ม - ฌ็	- ร - ม	- ฌ็ - ล็	- ด็ - รั	- ด็ - ฌ็
		- - - ม	- ฌ็ - ล็	- ด็ - รั	- ด็ - ฌ็	- - - -	- ฌ็ - ฌ็	- ฟ - ฌ็	- - - - ฌ็
		- - - ฟ	- ฟ - ฟ	- - - ฌ็	- - - ฟ	- - ฌ็ ม	- ฟ - ฌ็	- ล็ - ฌ็	- ฟ - ม
		- - - ร	- ฌ็ - ร	- ด - ฌ	- ด - -	- ร - -	- ด - ร	- ม - ร	- ฌ - ฟ
		- ม - ร	- ด - ฌ	- ด - ฌ	- ด - -	- ร - -	- ฌ็ - ด	- ร - ม	- ฟ - ฌ็
	g	- - - ม	- ฌ็ - ล	- ด็ - รั	- ด็ - -	- ฌ็ - -	- ฌ็ - ฌ็	- ม - ฌ็	- - - ม
	ef	- ฌ็ - ร	- ม - ร	- ฌ็ - ร	- ม - ฌ็	- ร - ม	- ฌ็ - ล	- ด็ - รั	- ด็ - ฌ็
		- - - ม	- ฌ็ - ล	- ด็ - รั	- ด็ - -	- ฌ็ - -	- ฌ็ - ฌ็	- ฟ - ฌ็	- - - - ฌ็
		- - - ฟ	- ฟ - ฟ	- - - ฌ็	- - - ฟ	- - ฌ็ ม	- ฟ - ฌ็	- ล็ - ฌ็	- ฟ - ม
		- - - ร	- ฌ็ - ร	- ด - ฌ	- ด - -	- ร - -	- ด - ร	- ม - ร	- ฌ - ฟ
		- ม - ร	- ฌ็ - ร	- ด - ฌ	- ด - -	- ร - -	- ฌ็ - ด	- - ด ด	- ฌ - ด

C	h	- ฌ็ - ม	- ร - ด	- ล - ด	- ฌ - ล	- - - ร	- ด - ล	- - - ฌ	- - - ด
		- - - -	- ม ร ด	- ล - ด	- ฌ - ล	- - - ร	- ฌ - ร	- ด - ฌ	- ด - ร
		- - - -	- ร - ร	- ม - ด	- ร - -	- ม - -	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ร
		- ล - -	- ฌ - ล	- ฌ - ล	- ด - -	- ร - -	- ด - ร	- ม - ร	- ฌ็ - ฟ
		- ม - ร	- ด - ฌ	- ด - ฌ	- ด - -	- ร - -	- ด - ร	- ม - ร	- ฌ็ - ฟ
		- ม - ร	- ด - ฌ	- ด - ฌ	- ด - -	- ร - -	- ฌ็ - ด	- - ด ด	- ฌ็ - ด
	h	- ฌ็ - ม	- ร - ด	- ล - ด	- ฌ - ล	- - - ร	- ด - ล	- - - ฌ	- - - ด
		- - - ม	- ร - ด	- ล - ด	- ฌ - ล	- - - ร	- ฌ็ - ร	- ด - ฌ	- ด - ร
		- - - -	- ด - ร	- ม - ด	- ร - -	- ม - -	- ด - ร	- ม - ร	- ด - -
		- ล - -	- ฌ - ล	- ฌ - ล	- ด - -	- ร - -	- ด - ร	- ม - ร	- ฌ็ - ฟ
		- ม - ร	- ด - ฌ	- ด - ฌ	- ด - -	- ร - -	- ด - ร	- ม - ร	- ฌ็ - ฟ
		- ม - ร	- ด - ฌ	- ด - ฌ	- ด - -	- ร - -	- ฌ็ - ด	- - ด ด	- ฌ - ด

จากโน้ตเพลงนางหน้ายข้างต้นสามารถเขียนรูปแบบของเพลงแทนด้วย
สัญลักษณ์ ดังนี้

A (aa+bb+oc+oc+oc+o) B (c+ef+g+ef) C (h+h)

เทคนิคการบรรเลงเพลงนางหน้าย

เพลงนางหน้ายแบ่งออกเป็น 3 ท่อน ท่อนที่ 1 จำนวน 11 บรรทัด
ท่อนที่ 2 จำนวน 13 บรรทัด และท่อนที่ 3 จำนวน 12 บรรทัด พบเทคนิคการสะบัด จำนวน 6 ครั้ง

วิธีการบรรเลงเพลงนางหน้าย

เพลงนางหน้ายเป็นเพลงที่บรรเลงต่อจากเพลงบัวลอย ลักษณะการ
บรรเลงคือ ปี่ชวาจะเป็นผู้ขึ้นทำนองและตามด้วยกลองมลายูในห้องที่ 5 ซึ่งอาศัยจังหวะในการทำนอง
ตอนท้ายของเพลงบัวลอยมาเป็นแนวการบรรเลง เพื่อให้เพลงทั้งสองมีจังหวะที่สัมพันธ์กันและทำ
ให้จังหวะในการบรรเลงมีความกระชับ ไม่ช้าหรือเร็วจนเกินไป โดยความสั้นยาวในการบรรเลง
ขึ้นอยู่กับจำนวนของแขกผู้มาร่วมงาน ซึ่งสามารถบรรเลงกลับต้นในท่อนที่ ๒ และ ๓ เพื่อยืด
ระยะเวลาตามที่ต้องการ เมื่อต้องการจบการบรรเลงเพลงนางหน้าย จะบรรเลงบรรทัด
สุดท้ายของท่อนที่ 3 โดยไม่เร่งจังหวะหรือทอดจังหวะไปจนจบบรรทัด

2.2.4 เพลงรำวง

โครงสร้างเพลงรำวง

เพลงรำวงมีการลักษณะการบรรเลง 1 ช่วง ซึ่งสามารถเลือกใช้รำวง
โถงหนึ่งจากเพลงรำสามลา โดยลักษณะการบรรเลงของครูไพฑูรย์ อุณหะกะ ซึ่งได้รับการ
ถ่ายทอดจากครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ ใช้รำวงที่ 2 จากเพลงรำสามลามาบรรเลงเป็นเพลงรำวงตาม
โน้ตที่ปรากฏดังต่อไปนี้

เพลง รำวง

A	--- ด	----	--- ร	----	- $\overbrace{\text{มรด ร}}$	----	$\overbrace{\text{มรข่ม}}$ --	--- ร
	----	--- ม	--- ร	----	--- ม	--- ร	-- ม ร	-- ม ร
	----	----	-- $\overbrace{\text{มรมช}}$	--- ด	----	----	----	----
	--- ร	----	----	-- $\overbrace{\text{มรม}}$	-- ร่ม	----	--- ช	--- ม
	-- รด	----	--- ด	--- ล	-- ดช	--- ล	-- $\overbrace{\text{ชลช}}$	----
	----	----	----	----	-- $\overbrace{\text{รดช}}$	----	-- $\overbrace{\text{รดช}}$	----
	--- ล	--- ช	--- ด	- ช - ล	- ช - ด	- ช - ล	- ช - ด	- ช - ล
	- ช - ด	--- ร	- ด - ท	--- ร	- ด - ท	-- $\overbrace{\text{รดท}}$	-- $\overbrace{\text{รดท}}$	--- ด

จากโน้ตเพลงรั้วคั่นข้างต้นสามารถเขียนรูปแบบของเพลงแทนด้วย
สัญลักษณ์ ดังนี้

A

เทคนิคการบรรเลงเพลงรั้วคั่น

เพลงรั้วคั่น มีทั้งหมด 8 บรรทัด พบเทคนิคการสะบัด จำนวน 7 ครั้ง
เทคนิคการกระทบจำนวน 1 ครั้ง เทคนิคการเป่านิ้วคอง ซี่ 1 จำนวน 1 ครั้ง และเทคนิคการเป่าโหย
เสียง ด้อยาว 5 ห้องเพลง

วิธีการบรรเลงเพลง รั้วคั่น

การบรรเลงเพลง รั้วคั่น เริ่มในจังหวะห่างๆและช้า แล้วค่อยๆเร่ง
จังหวะให้เร็วขึ้นจนหมดหน้าทับของกลองมลายูแล้วจึงไปเร่งจังหวะลง ส่วนเทคนิคของปี่ชวาที่พบ
ในรั้วที่ 2 นั้น ก็จะใช้นิ้วกระทบแล้วหยุดในบรรทัดที่ 1 ห้องที่ 7 เพื่อบรรเลงแล้วจึงเป่าโน้ตในห้อง
ที่ 8 ส่วนบรรทัดที่ 3 ห้องที่ 4 พบการใช้เทคนิคโหนเสียงและนิ้วคองเสียง โด บรรทัดที่ 5 ห้องที่ 4
และ 5 พบการใช้นิ้วคองของ ลา และ ซอล ซึ่งนิ้วคองเสียงนี้ จะต้องบังคับลมและลิ้นให้พอดีแล้ว
เปิดนิ้วขึ้นบนครึ่งรู โดยนำเพลงรั้วสามลา ลาที่ 2 มาใช้เป็นรั้วคั่นระหว่างเพลงนางหน่ายและเพลงไฟ
ซุ่ม

2.2.5 เพลงไฟซุ่ม

โครงสร้างเพลงไฟซุ่ม

เพลงไฟซุ่มเป็นเพลง 2 ท่อน ใช้หน้าทับพิเศษเรียกว่าหน้าทับไฟซุ่ม
มีความยาวหน้าทับละ 4 ห้อง ซึ่งมีลักษณะการบรรเลงดังต่อไปนี้

- ท่อนที่ 1 มีลักษณะการบรรเลงเพียงลักษณะเดียวตั้งแต่ต้นจน

จบ

- ท่อนที่ 2 ลักษณะการบรรเลง 3 ลักษณะ โดยบรรทัดที่ 2 และ 3
บรรเลงเหมือนกัน ตามโน้ตที่ปรากฏดังต่อไปนี้

เพลง ไฟซุม ท่อนที่ 1

A	-- ฟ ด	- ร - ด	-- ฟ ด	- ร - ด	-- ฟ ด	- ร - ด	- ม - ร	- ด - ม
	-- ฟ ด	- ร - ด	- ม - ร	- ด - ม	-- ฟ ด	- ร - ด	- ม - ร	- ด - ล
	----	ด ร ด ช	----	ด ร ด ล	----	ด ร ด ช	----	ด ร ด ล
	ด ด ด ช	ด ด ด ล	ด ด ด ช	ด ด ด ล	ด ช ด ล	ดลช - ดล	ด ล ด ช	- ล - ด

B	b	- ร - ด	- ท - ด	- ร - ด	- ท - ด	- ร - ด	- ท - ด	- ชี่ - ด	รวมฟ - ชี่
	o	----	ชี่ ลี่ ชี่ ชี่	----	ชี่ ลี่ ชี่ ชี่	----	ชี่ ลี่ ชี่ ชี่	- ฟ - ม	- ร - ด
	o	----	ชี่ ลี่ ชี่ ชี่	----	ชี่ ลี่ ชี่ ชี่	----	ชี่ ลี่ ชี่ ชี่	- ฟ - ม	- ร - ด
	c	----	- ร - ด	- ท - ล	- ด - ช	----	- ร - ด	- ท - ล	- ด - ช
		----	ด ร ด ช	----	ด ร ด ล	----	ด ร ด ช	----	ด ร ด ล
		ด ด ด ช	ด ด ด ล	ด ด ด ช	ด ด ด ล	ด ช ด ล	ด ช ด ล	ด ล ด ช	- ล - ด

จากโน้ตเพลงไฟซุมข้างต้นสามารถเขียนรูปแบบของเพลงแทนด้วยสัญลักษณ์ ดังนี้

$$A + B(b o o c)$$

เทคนิคการบรรเลงเพลงไฟซุม

เพลงไฟซุม มีทั้งหมด 2 ท่อน โดยท่อนที่ 1 มี 4 บรรทัด ท่อนที่ 2 มี 6 บรรทัด พบเทคนิคการเป่านิ้วควงเสียง ชี่ 3 ในท่อนที่ 2 จำนวน 6 ครั้ง

วิธีการบรรเลงเพลงไฟซุม

เพลงไฟซุมเป็นเพลงที่บรรเลงต่อจากเพลงรัวคั่น โดยปี่ชวาจะเป็นผู้ขึ้นเพลงและตั้งแนวในการบรรเลง ตามด้วยกลองมลายูในห้องที่ 3 ซึ่งผู้บรรเลงจะบรรเลงท่อนละ 2 เที้ยว และสามารถกลับต้นได้ตามจำนวนของแขกผู้มาร่วมงาน โดยจังหวะการบรรเลงจะกระชับไม่เร็วและช้าจนเกินไป

2.2.6 เพลงเร็ว

โครงสร้างเพลงเร็ว

เพลงเร็วเป็นเพลง 2 ท่อน ใช้หน้าทับพิเศษเรียกว่าหน้าทับเพลงเร็ว มีความยาวเท่ากับทำนองเพลง เพลงเร็วมีลักษณะการบรรเลง 4 ลักษณะดังต่อไปนี้

- บรรทัดที่ 1 และ 2 มีการบรรเลงห้องที่ 5 - 8 เหมือนกัน
- บรรทัดที่ 3 และ 4 มีการบรรเลง เหมือนกัน
- เมื่อต้องการจบการบรรเลง จะใช้บรรทัดสุดท้ายในการจบเพลง

โดยมีโครงสร้างของ บทเพลงดังนี้

เพลง เร็ว

A	ao	- ล ล ล	- ล ล ล	ด รั ด ฑ	ด รั ฑ --	ม - ฑ ด	ฑ ฑ --	ม - ร ฑ	ด ม ร ด
	bo	ฑ ด ฑ ม	ร ม ฑ ล	ด รั ด ฑ	ด รั ฑ --	ม - ฑ ด	ฑ ฑ --	ม - ร ฑ	ด ม ร ด
	c	ฑ ม ฑ ล	ด ร ด ล	ม ร ด ล	ฑ ล ด -	ร - ฑ ด	ฑ ฑ --	ม - ร ฑ	ด ม ร ด
	c	ฑ ม ฑ ล	ด ร ด ล	ม ร ด ล	ฑ ล ด -	ร - ฑ ด	ฑ ฑ --	ม - ร ฑ	ด ม ร ด
	d	ฑ ม ฑ ล	ด ร ด ล	ม ร ด ล	ฑ ล ด -	- ฑ - ล	- ฑ - ม	- ร ด ล	- ฑ - ด

จากโน้ตเพลงเร็วข้างต้นสามารถเขียนรูปแบบของเพลงแทนด้วยสัญลักษณ์ ดังนี้

A(ao bo c c) d

เทคนิคการบรรเลงเพลงเร็ว

เพลงเร็วแบ่งออกเป็น 2 ท่อน ท่อนที่ 1 จำนวน 2 บรรทัด ท่อนที่ 2 จำนวน 2 บรรทัด

วิธีการบรรเลงเพลงเร็ว

การบรรเลงเพลงเร็วจะบรรเลงต่อจากเพลงไฟซุม โดยยึดแนวการบรรเลงเดียวกับเพลงไฟซุมโดยบรรเลงท่อนละ 2 เที้ยว สามารถกลับต้นได้ตามจำนวนแขกผู้มาร่วมงาน จังหวะในการบรรเลงมีความกระชับ ไม่ช้าหรือเร็วจนเกินไป เมื่อต้องการจบการบรรเลงเพลงเร็ว จะมีการเปลี่ยนทำนอง 4 ห้องสุดท้ายในท่อนที่ 2 บรรทัดที่ โดยบรรเลงจังหวะคงที่ ไม่เร่งจังหวะหรือทอดจังหวะไปจนจบบรรทัด

2.2.7 เพลงรัวคั่น

โครงสร้างเพลงเพลงรัวคั่น

เพลงรัวคั่น มีการบรรเลงแบ่งออกเป็น 2 ช่วง โดยในบรรทัดแรกของแต่ละช่วงจะมีการบรรเลงเหมือนกันกับรัวอื่นในเพลงชุดบัวลอย โดยมีโครงสร้างดังนี้

เพลง รั้วคั่น

C	O	--- ด	----	--- ร	----	ม [~] รด - ร	----	ม [~] ร [~] ม --	--- ร
	c	----	----	----	----	--- ม	--- ร	----	----
		--- ม	--- ร	-- ม ร	-- ม ร	-- ม ช	----	--- ด [~]	----
		----	----	--- ล	-- ร [~] ด [~] ล	-- ร [~] ด [~] ล	--- ช	----	- ล - ร
		--- ร	-- ม [~] รด	--- ร	-- ร [~] ด [~] ช	----	-- ร [~] ด [~] ช	-- ร [~] ด [~] ช	-- ร [~] ด [~] ช
--- ล	- ช - ด	- ช - ล	- ช - ด	-- ร [~] ด [~] ท	-- ร [~] ด [~] ท	-- ร [~] ด [~] ท	--- ด		

จากโน้ตเพลงรั้วสามลาข้างต้นสามารถเขียนรูปแบบของเพลงแทนด้วยสัญลักษณ์ ดังนี้

C(oc)

เทคนิคการบรรเลงเพลงรั้วคั่น

เพลงรั้วสามลา ล่าที่ 3 มีทั้งหมด 6 บรรทัด พบเทคนิคการสะบัดจำนวน 11 ครั้ง เทคนิคการเป่านิ้วควง ช้ 1 จำนวน 1 ครั้ง และเทคนิคการเป่าโหยเสียง ด ยาว 4 ห้องเพลง

วิธีการบรรเลงเพลงรั้วคั่น

การบรรเลงเพลงรั้วคั่น คล้ายกับรั้วที่ 1 คือเริ่มตั้งจังหวะจากซ้ำและห่าง แล้วค่อยเร่งจังหวะให้กระชับขึ้นและพอเหมาะจนหมดหน้าทับ แล้วจึงไปรยลง ส่วนเทคนิคของปี่ชวาในรั้วที่ 3 นั้น ในบรรทัดที่ 1 ห้องที่ 7 พบการใช้นิ้วควงเสียงโดสูง การเป่านิ้วควงเสียงโดนี้นั้นสามารถโหนลงมาเสียงลาได้โดยที่ไม่ต้องหยุดลม ทำให้เสียงไม่สะดุด และยังทำให้เกิดสำเนียงและเอกลักษณ์เฉพาะปี่ชวาได้อย่างชัดเจน โดยเพลงรั้วคั่นระหว่างเพลงเร็วและเพลงนางหงส์นี้ นำมาจากรั้วสามลา ล่าที่ 3

2.2.8 เพลงนางหงส์

โครงสร้างเพลงนางหงส์

เพลงนางหงส์เป็นเพลง 3 ท่อน ใช้หน้าทับพิเศษเรียกว่าหน้าทับนางหงส์ หน้าทับละ 2 บรรทัดมีลักษณะการบรรเลงคือ

- บรรทัดที่ 1 ห้องที่ 5-8 , บรรทัดที่ 3 ห้องที่ 5 - 8 , บรรทัดที่ 5 ห้องที่ 5 - 8 และบรรทัดที่ 7ห้องที่ 5 - 8 โดยมีโครงสร้างของบทเพลงดังนี้

เพลง นางหงส์

Xo	--- ด	- มรตรม	- ฆี่ - ม	- ร - ด	--- ฑ	ดิฑด - ร	มิร - ฑี ด	-- ด ด
Ao	----	----	--- ร	- ฟ - ด	--- ฑ	ดิฑด - ด	- มรด - ร	-- มรฆี่มิ
	----	--- ร	--- ฆี่	- ลี่ - ด	--- ฑ	ดิฑด - ร	มิร - ฆี่ ด	-- ด ด
Bo	----	----	--- ลี่	- ดี่ - ฆี่	--- ร	-- ร ร	- ม ฑ ร	ดริ- ดล
	----	- ฑ - ล	- ด - ฑ	- ล - ด	--- ฑ	ดิฑด - ร	มิร - ฆี่ ด	-- ด ด
Co	----	----	--- ลี่	- ดี่ - ฆี่	- ฟ - ม	- ฟ - ฑ	--- ลี่	ดิฑด - ฆี่
	- ฟ - ม	- ฟ - ฆี่	- ฟ - ม	- ร - ด	--- ฑ	ดิฑด - ร	- ฑ - ด	-- ด ด

จากโน้ตเพลงไฟซุ่มข้างต้นสามารถเขียนรูปแบบของเพลงแทนด้วยสัญลักษณ์ ดังนี้

Xo (Ao B C)

เทคนิคการบรรเลงเพลงนางหงส์

เพลงนางหงส์มีทั้งหมด 3 ท่อน โดยท่อนที่ 1 มี 2 บรรทัด ท่อนที่ 2 มี 2 บรรทัด ท่อนที่ 3 มี 2 บรรทัด พบเทคนิคการสะบัดจำนวน 9 ครั้ง พบเทคนิคการกระทบจำนวน 3 ครั้ง และพบนิ้วควง ฆี่ 1 จำนวน 1 ครั้ง

วิธีการบรรเลงเพลงนางหงส์

เพลงนางหงส์ เป็นเพลงในลำดับสุดท้ายในเพลงชุดบัวลอย ผู้บรรเลงปี่ชวาจะบรรเลงนำ ตามด้วย กลองมลายูในห้องที่ 4 โดยในบรรทัดแรกจะเป็นทำนองขึ้นต้นเพลง จำนวน 1 บรรทัด จากนั้นบรรเลงตามด้วยท่อนที่ 1 , 2 และ 3 ตามลำดับ สามารถบรรเลงกลับต้นท่อนที่ 1 , 2 และ 3 เพื่อให้ได้ความสั้นยาวในการบรรเลงตามดุลยพินิจของผู้บรรเลง เมื่อต้องการจบการบรรเลงเพลงนางหงส์ ผู้บรรเลงทอดจังหวะในห้องที่ 5 ของบรรทัดสุดท้ายและข้างล่างในห้องต่อๆ ไปตามลำดับ จนจบบรรทัด

อภิปรายผล

ครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ ถือเป็นเอตทัคคะทางด้านดนตรีไทยและมีความชำนาญเป็นพิเศษในเรื่องเครื่องเป่าไทย โดยครูไพฑูร อุณหะกะ เป็นผู้ที่ได้รับการถ่ายทอดบทเพลง กลวิธีเทคนิคการเป่าปี่ทั้งปี่ในและปี่ชวาจากครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์หลากหลายบทเพลง รวมไปถึงเพลงชุดบัวลอยซึ่งเป็นเพลงที่ทรงคุณค่าเนื่องจากปัจจุบันวงบัวลอยที่ใช้ในพิธีอวมงคลนั้นนับวันยิ่งพบ

เห็นได้ยาก จะมีก็แต่ในพระราชพิธี หรืองานพิธีฉาบฉวยของนักดนตรีไทยเป็นส่วนใหญ่ โดยวง บัลดอยประกอบไปด้วย ปี่ชวา 1 เล้า กลองมลายู เดิมมี 2 คู่ ปัจจุบันมักใช้เพียง 1 คู่ และหม่ง บท เพลงชุดบัลดอยทางครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ ประกอบไปด้วย 1. เพลงร่ำสามลา 2. เพลงบัลดอย 3. เพลงนางหน่าย 4. เพลงร่ำคั่น 5. เพลงไฟซุ่ม 6. เพลงร่ำคั่น และ 7. เพลงนางหงส์ โดยในเพลงชุด บัลดอย พบการวางนิ้วปี่ชวาทั้งหมด 22 แบบ โดยครูไพฑูรย์เป็นบุคคลเดียวซึ่งได้รับการถ่ายทอด เพลงชุดบัลดอย ทางครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ ขณะกำลังศึกษาระดับชั้นปีที่ 4 ณ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย

อย่างไรก็ตาม เพลงชุดบัลดอยนับวันยิ่งใกล้ที่จะสูญหายไป ในสังคมไทย เนื่องจาก ปัจจุบันค่านิยมในการรับฟังบทเพลงต่างๆเปลี่ยนแปลงไป ส่งผลให้ดนตรีประกอบพิธีกรรมถูกลด บทบาทลง อีกทั้งการสืบทอดเพลงชุดบัลดอยยังมีพิธีกรรม ระเบียบ แบบแผนโบราณในการสืบทอด เนื่องจากเป็นบทเพลงที่ต้องใช้กลวิธี เทคนิคการบรรเลงที่ซับซ้อน ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้มีความสามารถและแตกฉานทางด้านปี่ชวาเป็นอย่างดี ครูผู้ถ่ายทอดจึงต้องคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติพร้อมที่จะรับการถ่ายทอดดังกล่าว ทำให้เพลงชุดบัลดอย เป็นเพลงที่มีความสำคัญใน วงการดนตรีไทย

แม้ว่าการถ่ายทอดเพลงชุดบัลดอยจะมีความซับซ้อนเนื่องจากพิธีกรรมการถ่ายทอด และถูกลดบทบาทจากค่านิยมของสังคม แต่เพลงชุดบัลดอยยังเป็นที่รู้จักและเป็นที่น่าสนใจของนักดนตรีไทยเป็นอย่างมาก วงบัลดอยจึงมีความสำคัญและรับยังใช้สังคมมาจนถึงปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาเพลงชุดบัลดอยทางครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ กรณีศึกษาครูไพฑูรย์ อุณหะกะ ในครั้งนี้ เป็นการศึกษาศึกษาการสืบทอดทางปี่ชวาในเพลงชุดบัลดอย ประวัติครูไพฑูรย์ อุณหะกะ เทคนิคต่างๆในการเป่า ปี่ชวา ซึ่งมีบทบาทในด้านพิธีกรรม ความเชื่อ การรับใช้สังคมมาอย่างยาวนาน เป็นการสืบทอดภูมิปัญญา และเป็นการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญของชาติ

อย่างไรก็ดีในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นข้อมูลพื้นฐานที่เป็นแนวทางให้ผู้สนใจศึกษา เพลงชุดบัลดอย ได้ค้นคว้า เจาะลึกในประเด็นต่างๆ ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.หน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องทางศิลปวัฒนธรรมและหน่วยด้านการศึกษา ควร ส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา ได้รับความรู้และรับทราบถึงความสำคัญของเพลงชุดบัลดอย อย่างจริงจังและกว้างขวางมากขึ้น

2. ควรจัดตั้งกลุ่มนักวิชาการหรือนักดนตรีที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเพลงชุดบัวลอยออกให้ความรู้แก่สังคม สร้างความเข้าใจในบทบาทของวงและเพลงชุดบัวลอย

3. ควรมีการรวบรวมข้อมูลและจัดพิมพ์เอกสาร เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับเพลงชุดบัวลอยเพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาทางด้านวิชาการ



บรรณานุกรม

- เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์. (2533). ประวัติและพัฒนาการของปี่ไทย. กรุงเทพฯ: ป.สัมพันธ์พานิชณ์.
- ไชยวรุณ โกศล. (2545). ดนตรีประกอบศพ: กรณีศึกษาเพลงบัวลอย. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยมหิดล, นครปฐม.
- งามพิศ สัตย์สงวน. (2538). หลักมานุษยวิทยาวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: ธรรมสภา.
- ณรงค์ชัย ปิฎกัรชต์. (2542). สารานุกรมเพลงไทย. กรุงเทพฯ: ธนาคารกรุงเทพ.
- ธำม คงอิม. (2539). วิเคราะห์หน้าทับตะโพนและกลองทัดเพลงชุดใหม่โรงเรียน. (ปริญญาานิพนธ์
ปริญญาามหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยมหิดล, นครปฐม.
- บุญช่วย ไส้วัตร. (2538). การวิเคราะห์เนื้อทำนองหลักของเพลงแขกมอญบางขุนพรหม. (ปริญญา
นิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยมหิดล, นครปฐม.
- บุญยงค์ เกศเทศ. (2536). วัฒนธรรมเผ่าพันธุ์มนุษย์. กรุงเทพฯ: ดวงกลมสมัย.
- ประเทือง คล้ายสุบรรณ. (2531). วัฒนธรรมพื้นบ้าน. พระนครศรีอยุธยา: วิทยาลัยครู
พระนครศรีอยุธยา.
- ปราณี วงษ์เทศ. (2532). ความหมายของความเชื่อและค่านิยม. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ปัญญา รุ่งเรือง. (2542). แนวทางการเตรียมตัวเพื่อเป็นนักมานุษยดุริยางควิทยา. Paper presented
at the การประชุมวิชาการดนตรี ครั้งที่ 3 วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล,
กรุงเทพฯ.
- ปبيب คงลายทอง. (2538). เพลงปี่ขลุ่ยฉาย: การวิเคราะห์ทางดนตรีวิทยาและภาพสะท้อนแห่งความ
งาม. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยมหิดล, นครปฐม.
- มนตรี ตราโมท. (2518). การละเล่นของไทย. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร.
- มานพ วิสุทธิแพทย์. (2533). ดนตรีไทยวิเคราะห์. กรุงเทพฯ: ชวนพิมพ์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2540). สารานุกรมศัพท์ดนตรีไทย ภาคคีตะ-ดุริยางค์. กรุงเทพฯ:
ราชบัณฑิตยสถาน.
- สงบศึก ธรรมวิหาร. (2540). ดุริยางค์ไทย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สงัด ภูเขาทอง. (2532). ดนตรีไทยอุดมศึกษา. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา. (2538). เกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพดนตรีไทย. กรุงเทพฯ:
ประกายพริก.
- สุกรี เจริญสุข. (2538). ดนตรีชาวสยาม. กรุงเทพฯ: ด็อกเตอร์แซค.

- สุพัตรา สุภาพ. (2540). สังคมวิทยา (พิมพ์ครั้งที่ 13 ed.). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุวิทย์ แก้วกระมล. (2533). ความเป็นมาของเพลงทยอยเดี่ยวและบัวลอย: ประวัติและพัฒนาการของปี่ไทย. กรุงเทพฯ: ป.สัมพันธ์พานิชย์.
- อนันต์ สมฤกษ์. (2533). ศัพท์สังคีตดนตรีไทย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อนุমানราชชน พระยา. (2537). บันทึกเรื่องความรู้ต่างๆ. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- อุทิศ นาคสวัสดิ์. (2530). ทฤษฎีและปฏิบัติดนตรีไทย ภาค 1: ว่าด้วยหลักทฤษฎีดนตรีไทย. กรุงเทพฯ: เทพนิมิตการพิมพ์.





ภาคผนวก

โน้ตทางปี่ชวาเพลงชุดบัวลอย ทางครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์

เพลง ร้วสามลา ลานี่ 1

--- ด	----	--- ร	----	- ม ^ว ดิ ร	----	ม ^ว ซึ่ม --	--- ร
--- ม	--- ร	--- ม	--- ร	-- ม ร	-- ร ม	-- ม ร	ม ร ม ซ
--- ซึ	--- ซ	--- ลซ	--- ลซ	--- ลซ	-- ล ^ซ ลซ	-- ล ^ซ ลซ	--- ซ
- ม ^ว ดิ - ร	----	--- มร	--- มร	-- ซ ^ม มิ	-- ซ ^ม มิ	-- ซ ^ม มิ	--- ร
- ร - ม	--- ร	- ม - ร	--- ร	- ม - ร	-- ม ร	- ม - ร	-- ม ร
--- ร	- ด - ซ	----	--- ร	- ด - ซ	-- ริด ^ซ	-- ริด ^ซ	-- ริด ^ซ
--- ล	--- ซ	--- ด	- ซ - ล	- ซ - ด	- ซ - ล	- ซ - ด	- ซ - ล
- ซ - ด	--- ร	- ด - ฑ	-- ริด ^ฑ	-- ริด ^ฑ	----	---	-- ด ด

เพลง ร้วสามลา ลานี่ 2

--- ด	----	--- ร	----	- ม ^ว ดิ-ร	----	ม ^ว ซึ่ม --	--- ร
----	--- ม	--- ร	----	--- ม	--- ร	-- ม ร	-- ม ร
----	----	-- ม ^ร มซ	--- ด	----	----	----	----
--- รั	----	----	-- รั ^{มิ}	-- รั ^{มิ}	----	--- ซ	--- ม
-- รั ^{ดิ}	----	--- ด	--- ล	-- ด ^ซ	--- ล	-- ซ ^ล ซ ^ร	----
----	----	----	----	-- ริด ^ซ	----	-- ริด ^ซ	----
--- ล	--- ซ	--- ด	- ซ - ล	- ซ - ด	- ซ - ล	- ซ - ด	- ซ - ล
- ซ - ด	--- ร	- ด - ฑ	--- ร	- ด - ฑ	-- ริด ^ฑ	-- ริด ^ฑ	--- ด

เพลง ร้วสามลา (ลานี่ 3)

--- ด	----	--- ร	----	- ม ^ว ดิ - ร	----	ม ^ว ซึ่ม --	--- ร
----	----	----	----	--- ม	--- ร	----	----
--- ม	--- ร	-- ม ร	-- ม ร	-- ม ซึ	----	--- ด	----
----	----	--- ล	-- รั ^{ดิ} ล	-- รั ^{ดิ} ล	--- ซ	----	- ล - ร
--- ร	-- ม ^ว ดิ	--- ร	-- ริด ^ซ	----	-- ริด ^ซ	-- ริด ^ซ	-- ริด ^ซ
--- ล	- ซ - ด	- ซ - ล	- ซ - ด	-- ริด ^ฑ	-- ริด ^ฑ	-- ริด ^ฑ	--- ด

เพลง บัวลอย

----	---ด	---ท	---ด	-ร-ร	-ฟ-ท	---ด	ทด-ร
--- รั	--- ร	--- ฐ	--- ร	----	--- ฟ	-- มพฐิฟ	--- ด
----	- ฐ - ด	--- ท	--- ด	--- ร	- ฟ - ท	-- ด ด	ทด - ร
----	----	--- ฐิ	- ลั - ด	----	-- ฟ ด	--- ฐ	--- ด
----	- ฐ - ด	- ฐ - ด	-- ร ฟ	-- ม ฟ	-- ม ฟ	-- ม ฟ	ม ฟ - ฐิ
----	----	--- ฟ	-- ฟ ฟ	- ฬิ - ฟ	- ด - ฟ	-- มพฐิฟ	- มรด-ร
----	- ด - ฟ	- ม - ฟ	- มรด-ร	-- ฟ ร	-- ฟ ท	--- ด	ท ด - ร
--- ฐ	--- ร	--- ฟ	--- ร	- ฐ - ร	- ฟ - ร	- ฐ - ฐ	--- ร
----	- ด - ฟ	- ม ฐ ฟ	- มรด-ร	- ฐิ - ด	ร ม --	- ฟ - ม	ฟ ม - ฬิ
----	----	--- ฟ	-- ฟ ฟ	----	- ด - ฟ	-- มพฐิฟ	- มรด-ร
----	- ด - ฟ	- ม - ฟ	- มรด-ร	-- ฟ ร	-- ฟ ท	-- ด ด	ทด - ร

เพลง นางหน่าย ท่อนที่ 1

-- ร ร	- ฐิ - ร	- ฐิ - ม ร	รด - ร	- ฐ - ล	- ด - ร	ม ร ฐิ ด	ด ด ฐิ ด
-- ร ร	- ฐิ - ร	- ฐิ - ม	รด - ร	- ฐ - ล	- ด - ร	ม ร ฐิ ด	ด ด ฐิ ด
- ล - ร	มรด - ล	- ฐ - ล	- ด --	ร ---	- ฐิ - ด	-- ด ด	- ฐิ - ด
- ล - ร	มรด - ล	- ฐ - ล	- ด --	ร ---	- ฐิ - ด	-- ด ด	- ฐิ - ด
- ล - ร	มรด - ล	- ฐ - ล	- ด --	ร ---	- ด - ฐิ	-- ลั ฐิ	- ด - ร
- ฐิ - ร	- ด - ล	- ฐ - ล	- ด --	ร ---	- ฐิ - ด	-- ด ด	- ฐิ - ด
- ล - ร	- ด - ล	- ฐ - ล	- ด --	ร ---	- ด - ฐิ	----	- ด - ร
- ฐิ - ร	- ด - ล	- ฐ - ล	- ด --	ร ---	- ฐิ - ด	-- ด ด	- ฐิ - ด
- ล - ร	- ด - ล	- ฐ - ล	- ด --	ร ---	- ด - ฐิ	----	- ด - ร
- ฐิ - ร	- ด - ล	- ฐ - ล	- ด --	ร ---	- ฐิ - ด	-- ด ด	- ฐิ - ด
- ล - ร	- ด - ล	- ฐ - ล	- ด --	ร ---	- ด - ฐิ	----	- ด - ร

เพลง นางหน่าย ท่อนที่ 2

- ฐึ - ร	- ด - ล	- ฐ - ล	- ด - -	ร - - -	- ฐึ - ด	- ร - ม	- ฟ - ฐึ
- - - ม	- ฐึ - ลั	- ดั - รั	- ดั - ฐึ	- - - -	- ฐึ - ฐึ	- ม - ล	- ฐึ - ม
- ฐึ - ร	- ม - ร	- ฐึ - ร	- ม - ฐึ	- ร - ม	- ฐึ - ลั	- ดั - รั	- ดั - ฐึ
- - - ม	- ฐึ - ลั	- ดั - รั	- ดั - ฐึ	- - - -	- ฐึ - ฐึ	- ฟ - ฐึ	- - - - ฐึ
- - - ฟ	- ฟ - ฟ	- - - ฐึ	- - - ฟ	- - ทำ ม	- ฟ - ฐึ	- ลั - ฐึ	- ฟ - ม
- - - ร	- ฐึ - ร	- ด - ฐ	- ด - -	- ร - -	- ด - ร	- ม - ร	- ฐ - ฟ
- ม - ร	- ด - ฐ	- ด - ฐ	- ด - -	- ร - -	- ฐึ - ด	- ร - ม	- ฟ - ฐึ
- - - ม	- ฐึ - ล	- ดั - รั	- ดั - -	- ฐึ - -	- ฐึ - ฐึ	- ม - ฐึ	- - - ม
- ฐึ - ร	- ม - ร	- ฐึ - ร	- ม - ฐึ	- ร - ม	- ฐึ - ล	- ดั - รั	- ดั - ฐึ
- - - ม	- ฐึ - ล	- ดั - รั	- ดั - -	- ฐึ - -	- ฐึ - ฐึ	- ฟ - ฐึ	- - - - ฐึ
- - - ฟ	- ฟ - ฟ	- - - ฐึ	- - - ฟ	- - ทำ ม	- ฟ - ฐึ	- ลั - ฐึ	- ฟ - ม
- - - ร	- ฐึ - ร	- ด - ฐ	- ด - -	- ร - -	- ด - ร	- ม - ร	- ฐ - ฟ
- ม - ร	- ฐึ - ร	- ด - ฐ	- ด - -	- ร - -	- ฐึ - ด	- - ด ด	- ฐ - ด

เพลง นางหน่าย ท่อนที่ 3

- ฐึ - ม	- ร - ด	- ล - ด	- ฐ - ล	- - - ร	- ด - ล	- - - ฐ	- - - ด
- - - -	- ม ร ด	- ล - ด	- ฐ - ล	- - - ร	- ฐ - ร	- ด - ฐ	- ด - ร
- - - -	- ร - ร	- ม - ด	- ร - -	- ม - -	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ร
- ล - -	- ฐ - ล	- ฐ - ล	- ด - -	- ร - -	- ด - ร	- ม - ร	- ฐึ - ฟ
- ม - ร	- ด - ฐ	- ด - ฐ	- ด - -	- ร - -	- ด - ร	- ม - ร	- ฐึ - ฟ
- ม - ร	- ด - ฐ	- ด - ฐ	- ด - -	- ร - -	- ฐึ - ด	- - ด ด	- ฐึ - ด
- ฐึ - ม	- ร - ด	- ล - ด	- ฐ - ล	- - - ร	- ด - ล	- - - ฐ	- - - ด
- - - ม	- ร - ด	- ล - ด	- ฐ - ล	- - - ร	- ฐึ - ร	- ด - ฐ	- ด - ร
- - - -	- ด - ร	- ม - ด	- ร - -	- ม - -	- ด - ร	- ม - ร	- ด - -
- ล - -	- ฐ - ล	- ฐ - ล	- ด - -	- ร - -	- ด - ร	- ม - ร	- ฐึ - ฟ
- ม - ร	- ด - ฐ	- ด - ฐ	- ด - -	- ร - -	- ด - ร	- ม - ร	- ฐึ - ฟ
- ม - ร	- ด - ฐ	- ด - ฐ	- ด - -	- ร - -	- ฐึ - ด	- - ด ด	- ฐ - ด

เพลง รั้วคั่น

--- ด	----	--- ร	----	- ม ^ว ด-ร	----	ม ^ว คั่น --	--- ร
----	--- ม	--- ร	----	--- ม	--- ร	-- ม ร	-- ม ร
----	----	-- ม ^ว คั่น	--- ค	----	----	----	----
--- ร	----	----	-- ม ^ว คั่น	-- ร ^ว คั่น	----	--- ค	--- ม
-- ร ^ว คั่น	----	--- ค	--- ล	-- ค ^ว คั่น	--- ล	-- ค ^ว คั่น	----
----	----	----	----	-- ร ^ว คั่น	----	-- ร ^ว คั่น	----
--- ด	----	--- ร	----	- ม ^ว ด-ร	----	ม ^ว คั่น --	--- ร
----	--- ม	--- ร	----	--- ม	--- ร	-- ม ร	-- ม ร

เพลง ไฟชুম ท่อนที่ 1

-- ฟ ด	- ร - ด	-- ฟ ด	- ร - ด	-- ฟ ด	- ร - ด	- ม - ร	- ด - ม
-- ฟ ด	- ร - ด	- ม - ร	- ด - ม	-- ฟ ด	- ร - ด	- ม - ร	- ด - ล
----	ด ร ด ค	----	ด ร ด ล	----	ด ร ด ค	----	ด ร ด ล
ด ด ด ค	ด ด ด ล	ด ด ด ค	ด ด ด ล	ด ค ด ล	ด ล ค - ด ล	ด ล ด ค	- ล - ด

เพลง ไฟชুম ท่อนที่ 2

- ร - ด	- ท - ด	- ร - ด	- ท - ด	- ร - ด	- ท - ด	- ค - ด	ร ^ว ม ^ว คั่น - ค
----	- ค - ค	----	- ค - ค	----	- ค - ค	- ฟ - ม	- ร - ด
----	- ค - ค	----	- ค - ค	----	- ค - ค	- ฟ - ม	- ร - ด
----	- ร - ด	- ท - ล	- ด - ค	----	- ร - ด	- ท - ล	- ด - ค
----	ด ร ด ค	----	ด ร ด ล	----	ด ร ด ค	----	ด ร ด ล
ด ด ด ค	ด ด ด ล	ด ด ด ค	ด ด ด ล	ด ค ด ล	ด ค ด ล	ด ล ด ค	- ล - ด

เพลง เร็ว

- ล ล ล	- ล ล ล	ดํ วิ ดํ ช	ดํ ลํ ช --	ม - ช ด	ชํ ชํ --	ม - ร ชํ	ด ม ร ด
ชํ ด ช ม	ร ม ชํ ลํ	ดํ วิ ดํ ช	ดํ ลํ ช --	ม - ช ด	ชํ ชํ --	ม - ร ชํ	ด ม ร ด
ชํ ม ชํ ล	ด ร ด ล	ม ร ด ล	ช ล ด -	ร - ช ด	ชํ ชํ --	ม - ร ชํ	ด ม ร ด
ชํ ม ชํ ล	ด ร ด ล	ม ร ด ล	ช ล ด -	ร - ช ด	ชํ ชํ --	ม - ร ชํ	ด ม ร ด

เพลง รั้วคั่น

--- ด	----	--- ร	----	- ม วิ ด - ร	----	ม วิ ช ม --	--- ร
----	----	----	----	--- ม	--- ร	----	----
--- ม	--- ร	-- ม ร	-- ม ร	-- ม ชํ	----	--- ดํ	----
----	----	--- ลํ	-- วิ ดํ ลํ	-- วิ ดํ ลํ	--- ชํ	----	- ลํ - ร
--- ร	-- ม วิ ด	--- ร	-- ร ด ช	----	-- ร ด ช	-- ร ด ช	-- ร ด ช
--- ล	- ช - ด	- ช - ล	- ช - ด	-- ร ด ท	-- ร ด ท	-- ร ด ท	--- ด

เพลงนางหงส์

ท่อนนำ

--- ด	- ม วิ ร ม	- ชํ - ม	- ร - ด	--- ช	ด ช ด - ร	ม วิ - ชํ ด	-- ด ด
-------	------------	----------	---------	-------	-----------	-------------	--------

ท่อนที่ 1

----	----	--- ร	- ฟ - ด	--- ช	ด ช ด - ด	- ม วิ ด - ร	-- ม วิ ช ม
----	--- ร	--- ชํ	- ลํ - ด	--- ช	ด ช ด - ร	ม วิ - ชํ ด	-- ด ด

ท่อนที่ 2

----	----	--- ลํ	- ดํ - ชํ	--- ร	-- ร ร	- ม ช ร	ด ร - ด ล
----	- ช - ล	- ด - ช	- ล - ด	--- ช	ด ช ด - ร	ม วิ - ชํ ด	-- ด ด

ท่อนที่ 3

----	----	--- ลํ	- ดํ วิ ด - ชํ	- ฟ - ม	- ฟ - ช	- ชํ - ลํ	ดํ วิ ด - ชํ
- ฟ - ม	- ฟ - ชํ	- ฟ - ม	- ร - ด	--- ช	ด ช ด - ร	- ช - ด	-- ด ด

หน้าทับ บั้วลอย (มือที่ 2)

--- ติง	--- ติง	--- โจ๊ะ	--- จ๊ะ	--- โจ๊ะ	--- จ๊ะ	--- โจ๊ะ	--- จ๊ะ
-- โจ๊ะจ๊ะ	- โจ๊ะ - จ๊ะ	-- โจ๊ะจ๊ะ	- โจ๊ะ - จ๊ะ	-- โจ๊ะจ๊ะ	โจ๊ะจ๊ะ--	ติงทั้ง- ติง	- ติง - ทั้ง

หน้าทับ บั้วลอย (มือที่ 3)

--- ติง	--- ติง	-- โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง - ทั้ง	-- โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง - ทั้ง	โจ๊ะจ๊ะติงทั้ง	ติงโจ๊ะทั้งติง
----	โจ๊ะจ๊ะติงทั้ง	โจ๊ะจ๊ะติงทั้ง	ติงติงทั้งติง	-- ทั้งติง	ทั้งติง --	ติงทั้ง- ติง	- ติง - ทั้ง

หน้าทับ บั้วลอย (มือที่ 4)

--- ติง	--- ติง	----	โจ๊ะติงติงติง	----	ทั้งติงติงติง	โจ๊ะติงติงติง	ทั้งติงติงติง
----	โจ๊ะติงติงติง	ทั้งติงติงติง	โจ๊ะติงติงติง	-- ทั้งติง	ทั้งติง --	ติงทั้ง - ติง	- ติง - ทั้ง

หน้าทับ บั้วลอย (มือที่ 5)

--- ติง	--- ติง	----	ทั้งติงโจ๊ะจ๊ะ	----	ทั้งติงโจ๊ะจ๊ะ	โจ๊ะจ๊ะโจ๊ะจ๊ะ	ติง - ทั้งติง
----	ทั้งติงโจ๊ะจ๊ะ	โจ๊ะจ๊ะโจ๊ะจ๊ะ	ติง - ทั้งติง	-- ทั้งติง	ทั้งติง --	ติงทั้ง - ติง	- ติง - ทั้ง

หน้าทับนางหน้าย

- ติง - ติง	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- ติง - ติง	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- ติง --	- ทั้ง - ติง	- ทั้ง - ติง	- ติง - ทั้ง
-------------	--------------	-------------	--------------	----------	--------------	--------------	--------------

ลูกเล่นหน้าทับนางหน้าย

- ติง - ทั้ง	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- ติง - ทั้ง	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- ติง --	- ทั้ง - ติง	- ทั้ง - ติง	- ติง - ทั้ง
--------------	--------------	--------------	--------------	----------	--------------	--------------	--------------

- โจ๊ะ - จ๊ะ	- ติง - ทั้ง	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- ติง - ทั้ง	- ติง --	- ทั้ง - ติง	- ทั้ง - ติง	- ติง - ทั้ง
--------------	--------------	--------------	--------------	----------	--------------	--------------	--------------

- ติง - ทั้ง	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- ติง - ทั้ง	- ติง --	- ทั้ง - ติง	- ทั้ง - ติง	- ติง - ทั้ง
--------------	--------------	--------------	--------------	----------	--------------	--------------	--------------

- โจ๊ะ - จ๊ะ	- ติง - ทั้ง	- ติง - ทั้ง	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- ติง --	- ทั้ง - ติง	- ทั้ง - ติง	- ติง - ทั้ง
--------------	--------------	--------------	--------------	----------	--------------	--------------	--------------

-- ติงทั้ง	-- ติงทั้ง	-- ติงทั้ง	ติงทั้ง --	- ติง --	- ทั้ง - ติง	- ทั้ง - ติง	- ติง - ทั้ง
------------	------------	------------	------------	----------	--------------	--------------	--------------

-- ทั้งติง	-- ทั้งติง	-- ทั้งติง	ติงทั้ง --	- ติง --	- ทั้ง - ติง	- ทั้ง - ติง	- ติง - ทั้ง
------------	------------	------------	------------	----------	--------------	--------------	--------------

-- ดิงทั้ง	-- ดิงทั้ง	-- ทั้งดิง	ทั้งดิง --	- ดิง --	- ทั้ง - ดิง	- ทั้ง - ดิง	- ดิง - ทั้ง
------------	------------	------------	------------	----------	--------------	--------------	--------------

-- ทั้งดิง	-- ทั้งดิง	-- ดิงทั้ง	ดิงทั้ง --	- ดิง --	- ทั้ง - ดิง	- ทั้ง - ดิง	- ดิง - ทั้ง
------------	------------	------------	------------	----------	--------------	--------------	--------------

-- โจ๊ะจ๊ะ	- โจ๊ะ - จ๊ะ	-- โจ๊ะจ๊ะ	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- ดิง --	- ทั้ง - ดิง	- ทั้ง - ดิง	- ดิง - ทั้ง
------------	--------------	------------	--------------	----------	--------------	--------------	--------------

-- โจ๊ะจ๊ะ	โจ๊ะจ๊ะโจ๊ะจ๊ะ	-- โจ๊ะจ๊ะ	โจ๊ะจ๊ะโจ๊ะจ๊ะ	- ดิง --	- ทั้ง - ดิง	- ทั้ง - ดิง	- ดิง - ทั้ง
------------	----------------	------------	----------------	----------	--------------	--------------	--------------

-- โจ๊ะจ๊ะ	โจ๊ะจ๊ะโจ๊ะจ๊ะ	-- โจ๊ะจ๊ะ	โจ๊ะจ๊ะโจ๊ะจ๊ะ	- ดิง --	- ทั้ง - ดิง	- ทั้ง - ดิง	- ดิง - ทั้ง
------------	----------------	------------	----------------	----------	--------------	--------------	--------------

-- ดิงดิง	-- ดิงดิง	-- ดิงดิง	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- ดิง --	- ทั้ง - ดิง	- ทั้ง - ดิง	- ดิง - ทั้ง
-----------	-----------	-----------	--------------	----------	--------------	--------------	--------------

- ทั้ง - ดิง	- ทั้ง - ดิง	- ทั้ง - ดิง	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- ดิง --	- ทั้ง - ดิง	- ทั้ง - ดิง	- ดิง - ทั้ง
--------------	--------------	--------------	--------------	----------	--------------	--------------	--------------

หน้าทับ รัวคั่นไฟซุม

----	--- โจ๊ะ	----	--- จ๊ะ	----	--- โจ๊ะ	----	--- จ๊ะ
----	--- โจ๊ะ	----	--- จ๊ะ	----	--- โจ๊ะ	----	--- จ๊ะ
-- โจ๊ะจ๊ะ	- โจ๊ะ - จ๊ะ	-- โจ๊ะจ๊ะ	- โจ๊ะ - จ๊ะ	-- โจ๊ะจ๊ะ	- โจ๊ะ - จ๊ะ	-- โจ๊ะจ๊ะ	- โจ๊ะ - จ๊ะ
- โจ๊ะ - จ๊ะ	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- ดิง - ทั้ง	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- ดิง - ทั้ง
- โจ๊ะ - จ๊ะ	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- ทั้ง - ดิง	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- ทั้ง - ดิง
- โจ๊ะ - จ๊ะ	- ดิง - ทั้ง	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- ทั้ง - ดิง	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- ดิง - ทั้ง	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- ทั้ง - ดิง
- โจ๊ะ - จ๊ะ	- ทั้ง - ดิง	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- ทั้ง - ดิง	ทั้งดิงทั้งดิง	ทั้งดิงทั้งดิง	-- ดิง ดิง	- ดิง - ทั้ง

หน้าทับไฟซุม

ตัวเมีย

--- จ๊ะ	- ทั้ง - พรัง
---------	---------------

ตัวผู้

-- ดิงดิง	โจ๊ะ - ดิงดิง
-----------	---------------

หน้าทับเพลงเร็ว

ท่อนที่ 1

-- โจ๊ะจ๊ะ	โจ๊ะจ๊ะโจ๊ะจ๊ะ	โจ๊ะจ๊ะโจ๊ะจ๊ะ	ติงทั้งติงทั้ง	-- โจ๊ะจ๊ะ	โจ๊ะจ๊ะโจ๊ะจ๊ะ	โจ๊ะจ๊ะโจ๊ะจ๊ะ	ติงทั้งติงทั้ง
-- โจ๊ะจ๊ะ	โจ๊ะจ๊ะโจ๊ะจ๊ะ	โจ๊ะจ๊ะโจ๊ะจ๊ะ	ติงทั้งติงทั้ง	-- โจ๊ะจ๊ะ	โจ๊ะจ๊ะโจ๊ะจ๊ะ	โจ๊ะจ๊ะโจ๊ะจ๊ะ	ติงทั้งติงทั้ง

ท่อนที่ 2

โจ๊ะจ๊ะโจ๊ะจ๊ะ	ติงทั้งติงทั้ง	โจ๊ะจ๊ะโจ๊ะจ๊ะ	ติงทั้งติงทั้ง	โจ๊ะจ๊ะโจ๊ะจ๊ะ	ติงทั้งติงทั้ง	โจ๊ะจ๊ะโจ๊ะจ๊ะ	ติงทั้งติงทั้ง
โจ๊ะจ๊ะติงทั้ง	โจ๊ะจ๊ะติงทั้ง	โจ๊ะจ๊ะติงทั้ง	โจ๊ะจ๊ะติงทั้ง	- ติง - ติง	- ติง - ติง	- ทั้ง - ติง	- ติง - ทั้ง

หน้าทับรัวคั่นนางหงส์

----	--- โจ๊ะ	----	--- จ๊ะ	----	--- โจ๊ะ	----	--- จ๊ะ
----	--- โจ๊ะ	----	--- จ๊ะ	----	--- โจ๊ะ	----	--- จ๊ะ
-- โจ๊ะจ๊ะ	- โจ๊ะ - ติง	ติง - โจ๊ะจ๊ะ	- โจ๊ะ - ทั้ง	ติง - โจ๊ะจ๊ะ	- โจ๊ะ - ติง	ติง - โจ๊ะจ๊ะ	- โจ๊ะ - ทั้ง
ติง - โจ๊ะจ๊ะ	- โจ๊ะ - ติง	ติง - โจ๊ะจ๊ะ	- โจ๊ะ - ทั้ง	ติง - โจ๊ะจ๊ะ	- โจ๊ะ - ติง	ติง - โจ๊ะจ๊ะ	- โจ๊ะ - ทั้ง
ติง - ทั้งติง	- ทั้ง - ติง	-- ทั้งติง	- ทั้ง - ติง	-- ทั้งติง	- ทั้ง - ติง	-- ทั้งติง	- ทั้ง - ติง
- ทั้ง - ติง	- ทั้ง - ติง	- ทั้ง - ติง	- ทั้ง - ติง	- ทั้ง - ติง	- ทั้ง - ติง	-- ติง ติง	- ติง - พรั้ง

หน้าทับนางหงส์

----	----	--- โจ๊ะ	--- จ๊ะ	----	----	--- โจ๊ะ	--- จ๊ะ
----	- โจ๊ะ - จ๊ะ	----	ติงทั้งติงทั้ง	----	ติงทั้งติงทั้ง	----	ติงทั้งติงทั้ง

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายวิศรุต ภู่นาค
วัน เดือน ปี เกิด	วันที่ 8 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2529
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2546 มัธยมศึกษา (ศิลป์-ภาษาญี่ปุ่น) จากโรงเรียนมัธยมสังคีต วิทยากรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2551 ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีไทย จากมหาวิทยาลัยราช ภัฏพระนคร พ.ศ. 2557 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปกรรม จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 32/20 หมู่ที่ 7 ตำบลคูคต อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี รหัสไปรษณีย์ 12130
ผลงานตีพิมพ์	การศึกษาเพลงชุดบัวลอยทางครูจำเนียร ศรีไทยพันธ์: กรณีศึกษา ครู ไพฑูร อุณหะกะ